The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

WEDNESDAY, NOVEMBER 5, 1958.

LATVIJA AMERIKĀ

89./729. TREŠDIEN, 1958. G. 5. NOVEMBRĪ 8. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailite, Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. 8.50; par 1 gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas telpu.

MASKAVAS „ATOMKOMĒDIJA" ŽENĒVĀ

„PADOMJU SAVIENĪBA NAV VAIRS IEINTERESĒTA ATOMIEROČU MĒĢINĀJUMU PĀRTRAUKŠANĀ", DEKLARĒ SAV. VALSTU ĀRLIETU MINISTRS DALLESS

Gadiem ilgā runāšana par sarunām atomieroču mēģinājumu pārtraukšanas jautājumā beidzot vainagojusies panākumiem. 31. oktobrī Ženēvā atklāja Sav. Valstu, Anglijas un Padomju Savienības konferenci, ..., kurā Rietumi un Austrumi bezcerīgi runās, kā pārtraukt priekšdarbus savstarpējas iznīcināšanas sagatavošanai.

Neizdošanās mākoņi virs Ženēvas parādījās jau pat pirms konferences sākšanās, Padomju Savienībai noraidot Sav. Valstu un Anglijas priekšlikumu pārraudzītas atomieroču mēģinājumu pārtraukšanas ievērošanai uz vienu gadu. Labi informētas Rietumu diplomātiskās aprindas paskaidro, ka padomju negātīvā nostāja jāsaprot kā pierādījums faktam, ka krievi savu pašreizējo (līdz šim plašāko) mēģinājumu seriju nav vēl beiguši — un to priekšlaicīgi pārtraukt nedomā.

Ženēvas konferencei, kurai acumirklī nav vairs absolūti nekādas jēgas ,pamati tika likti jau šī gada 31. martā, kad Padomju Savienība, neatkarīgi no Sav. Valstīm un Anglijas, paziņoja, ka tā pārtrauc savus atomieroču mēģinājumus. 21. augustā Rietumu un Austrumu zinātnieki atzina, ka atomsprādzienu uztveršana (un uztveršanas staciju ierīkošana) pasaules mērogā ir praktiski iespējama. Jau pēc dažām dienām angļu un amerikāņu domājās pārņēmuši iniciatīvu savās rokās, apsolīdami pārtraukt atomieroču mēģinājumus uz vienu gadu (ja krievi iesākto pārtraukumu turpinātu), piedāvājot sarunas Ženēvā. Straplaikā Sav. Valstis un Anglija turpināja savu atomieroču mēģinājumus — lai tiktu cauri līdz 31. oktobrim. 30. septembrī mēģinājumus atsāka arī Padomju Savienība, viena mēneša laikā izspridzinot četrpadsmit atom- un ūdeņražbumbu.

Ženēvas konference, ko tikpat labi varētu nosaukt par Maskavā iestudētu atomkomēdiju, uz vienošanos atomieroču mēģinājumu pārtraukšanas jautājumā nevar cerēt. Padomju Savienības ārlietu ministra vietnieks Zorins uzsver, ka piedāvājums pārtraukt mēģinājuums uz vienu gadu jau pats par sevi pierāda, ka Rietumi šo lietu neņem nopietni. Viņš teica, ka zinātniekiem ir vajadzīgs apmēram viens gads, lai apstrādātu mēģinājumu serijā iegūto informāciju un sagatavotos nākamai.

Padomju Savienība Ženēvas konferenci atklāja, pieprasot nekavējoties pārtraukt atomieroču mēģinājumus uz visiem laikiem — ignorējot pārraudzības sistēmas izveidošanu. Rietumiem, protams, tas nav pieņemams.

Nākot ar priekšlikumiem, kuru noraidīšana ir absolūti garantēta, Padomju Savieniba tīšu pratu savoie Ženēvas konferences izdošanos. Ārlietu ministrs Dalless šādā rīcībā saskata pietiekamu iemeslu atziņai, ka augusta mēneša zinātnieku konferencē padomju atompētniekiem izdevies pārliecināties, ka amerikāņi šai nozarē viņiem aizsteigušies tālu priekšā. Pārtraucot mēģinājumus, cerības panākt Sav. Valstis kļūst daudz mazākas, ar ko krievi negrib samierināties.

Ka Ženēvas sarunām nav nekādas nozīmes pierāda ne tikai jau nobriedušo atomvalstu nesaprašanās, bet arī vēl „šķilšanās" procesā esošās Francijas izturēšanās. Francija, kuras pirmā atombumba jau tuvākā nākotnē būs sasniegusi mēģinājuma stadiju, to paredzējusi arī mēģināt. Nepārprotamā valodā franču valdība likusi saprast, ka Ženēvas konferences lēmumi uz Franciju neattiecas un ka tā eksperimentēs ar savām atombumbām neatkarīgi no Sav Valstu, Anglijas un Padomju Savienības nostājas šai jautājumā.

IEVĒLĒTA JAUNA LNAK PADOME

Vēlēšanās nodotas pavisam 1302 balsis, no kurām derīgas 1138.

LNAK padomes vēlēšanās šogad nodotas 1302 balsis, no kurām vēlēšanu komisija par derīgām atzinusi 1138. Starp nederīgajām balsīm 140 ir tādas, kuru īpašnieki nebija nokārtojuši statūtos paredzēto dalības maksu, 5 nebija uzdevuši savas adreses un 19 atstājuši nenosvītrotus vairāk kā 30 kandidātus. Vēlētāju skaits, salīdzinot ar iepriekšējām vēlēšanām (1431 — derīgas 1221) nedaudz samazinājies, bet padomes locekļu kandidātu skaits par 7 vairāk.

Balsu saņemšanas kārtībā (iekavās iepr. g. balstu skaits) ievēlēties padomes locekļi ir šādi:

1.	Dreimanis Aleksis	963 (1036)
2.	Upeslācis Viktors	900 (895)
3.	Dreimanis Pēteris	856 (922)
4.	Svenne Ādolfs	853 (1006)
5.	Mežaks Jānis	819
6.	Tichovskis Heronims	766 (860)
7.	Voitkus Arturs	754 (894)
8.	Lejiņš Jānis	742 (668)
9.	Kronbergs Tālivaldis	710 (739)
10.	Bārs Jānis	678 (626)
11.	Grīslis Jānis	677 (697)
12.	Mukts Vitālis	673 (825)
13.	Priedītis Kārlis	666 (729)
14.	Brikmanis Guntārs	624 (421)
15.	Uiska Vilis	622 (793)
16.	Sprūdžs Aleksandrs	613 (756)
17.	Grodnis Jāzeps	586 (592)
18.	Senkēviča Biruta	586 (631)
19.	Atara Anita	576
20.	Bukovskis Žanis	569 (591)
21.	Liepiņš Guntis	562
22.	Pētersons Nikolajs	555 (485)
23.	Andrejsons Ilmārs	539 (783)
24.	Štauvers Mārtiņš	536 (272)
25.	Spurmanis Aleksandrs	528 (639)
26.	Vilks Hermanis	527 (690)
27.	Celma Pārsla	500
28.	Čevers Benedikts	497 (629)
29.	Liepiņš Antons	482 (594)
30.	Breņķis Osvalds	477 (549)
	Pirmie kandidāti:	
31.	Balodis Pēteris	475
32.	Apse Alfrēds	473
33.	Rapa Henrijs	450 (620)
34.	Krūka Elmārs	430
35.	Mozga Staņislavs	409 (494)

No jaunajā padomē ievēlētiem locekļiem 24 darbojās iepriekšējā padomē kā vēlēti padomes locekļi, 1 kā savas organizācijas pārstāvis, bet 5 ievēlēti no jauna. Jaunajā padomē ievēlēti 6 jaunatnes pārstāvji, kas ir apsveicams notikums mūsu sabiedriskajā dzīvē. Ar ievērojamu balsu skaitu ievēlēti visi līdzšinējie LNAK padomes prezidija, valdes un revīzijas komisijas locekļi. Kā statūtos paredzēts, jaunajā padomē bez ievēlētiem kā pilntiesīgi locekļi darbosies arī organizāciju deleģētie, kas šobrīd vēl nav zināmi.

LNAK padomes vēlēšanu komisija norāda, ka sūdzības par vēlēšanu gaitu un balsu skaitīšanu iesniedzamas vēlēšanu komisijai (Latvian National Federation in Canada, Post Box 285, Terminal „A", Toronto, Ont.) septiņu dienu laikā pēc šo vēlēšanu rezultātu publicēšanas.

Jaunā padome uz savu pirmās sesijas sēdi, cik paredzams, varēs sanākt jau šī gada beigās.

R. N.

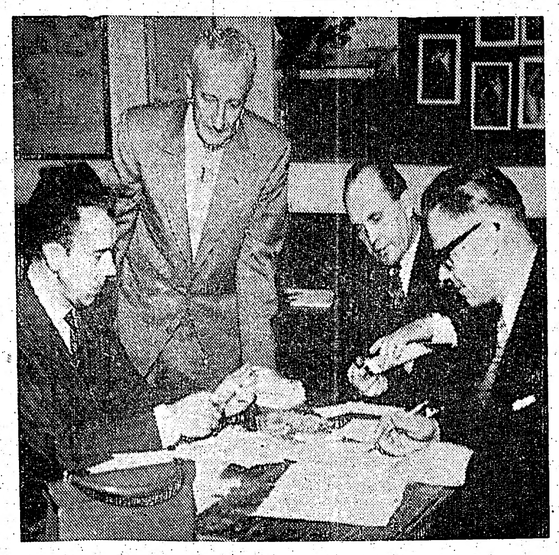

Vēlēšanu komisijas pr-dis J. Grīslis (stāv) pie viena no balsu skaitītāju galdiem. No kr.: J. Budže, A. Vuciņš un R. Britāls. J. Kreiļa uzņ.

Brīdinājums Persijai un Italijai

Maskavā. Padomju Savienības ārpolitiskā agresivitāte atkal sit augstu vilni. Pagājušās nedēļas nogalē Persijas valdība saņēma Maskavas brīdinājuma notu atturēties no jauna militāra līguma parakstīšanas ar Sav. Valstīm. Sav. Valstu aizsardzības ministrs Makelrojs, kā zināms, nesen viesojās Teherānā, un Maskava to izskaidro kā gatavošanos jaunam līgumam, kas apdraudētu Padomju Savienības dienvidus robežas. Kā Sav. Valstis, tā Persijas valdība noliedz gatavošanos jauna militāra līguma parakstīšanai. Maskava starp citu, balstīdamās vienīgi uz savām aizdomām, šai sakarā atsauca arī prezidenta Vorošilova paredzēto viesošanos Teherānā.

Padomju ziņu aģentūra Tass — arī pagājušās nedēļas nogalē — atklāja, ka Pad. Savienības ārlietu ministrija iesniegusi notu Italijas sūtnim Petromarči, kurā Italija brīdināta no Ziemeļatlantijas organizācijas atomrakešbāzu ierīkošanas Italijas robežās. Padomju Savienības brīdinājuma neklausīšana nozīmētu nopietnas briesmas pašai Italijai. „Neviens cits," saka Maskava, „kā Italijas valdība nav atbildīgs par konsekvencēm, ar kurām italiešiem jau tagad vajadzētu rēķināties, pieļaujot atomrakešbāzes savā teritorijā.

PADOMJU BLOKA NEVEIKSME AN

AN POLITISKĀ KOMISIJA PIEPRASA ATOMIEROČU MĒĢINĀJUMU PĀRTRAUKŠANU. ŽENĒVAS KONFERENCES SARUNU LAIKĀ.

Apvienotās Nācijās, Nujorkā. Pagājušās nedēļas nogalē Padomju Savienība kārtējo reizi parādīja savu īsto seju, noraidīdama Rietumu lielvalstu atbalstīto priekšlikumu atturēties no atomieroču mēģinājumiem Ženēvas sarunu laikā. Ar 49 pret 9 balsīm, 23 valstīm no balsošanas atturoties, AN politiskā komisija augšminēto priekšlikumu tomēr pieņēma. Visas 9 negātīvās balsis nodeva padomju bloka valstis.

Cīnīdamās pret Rietumu priekšlikumu, Padomju Savienība pieprasīja beznoteikumu vienošanos atomieroču mēģinājumu pārtraukšanai. Sav. Valstu delegāts Lodžs atbildēja, ka šāda vienošanās nebūtu vērta papīra, uz kā tā uzrakstīta. **Lodžs deklarēja, ka Rietumi pieprasa atomieroču mēģinājumu aizliegšanu un pārraudzības sistēmu, kas raudzītos, ka aizliegums tiek ievērots.** Katra cita veida vienošanās būtu tikai ļauns joks pasaulei, kas vēl vienmēr cer uz īstu progresu atbruņošanās jautājumā. Pagājušajā gadā, balsojot par atbruņošanās jautājumu, Apvienotās Nācijas ar 56 pret 9 balsīm, 15 valstīm atturoties, pieņēma Rietumu proponēto programmu. Toreiz, tāpat kā tagad, negātīvās balsis nodeva stingri grožos turētais padomju bloks, kas, kaut arī pārbalsots, par padošanos starptautiskam vairākumam negrib ne dzirdēt.

Kastro paralizē vēlēšanas

Nemiernieki gūsta vēlēšanu kandidātus un valdība nodrošinās ar ķīlniekiem.

Havanā. Prezidenta vēlēšanu priekšvakars Kubā izvērtās asiņainās kaujās vairākās provincēs, valdības karaspēkam saduroties ar Kastro partizāniem. Par smagām ciņām ziņo no Orientes provinces. El-Kristo tuvumā vien kādā kaujā nogalināti 29 nemiernieki.

Spriežot pēc Kubas armijas sniegtās informācijas, savas ķalnu paslēptuves atstājušas vismaz astoņas nemiernieku kolonnas, ar vairākiem simtiem vīru katrā. Tās paredzējušas iefiltrēties vismaz trīs provincēs, lai aizkavētu vēlēšanas. Tai pašā laikā nemiernieki uzsākuši arī vispārēju Kampaņu pret aktīvajiem Kubas politiķiem. Valdība tam atbild ar nemierinieku simpatizētāju apcietināšanu. Pēdējie tiks turēti kā ķīlnieki vismaz līdz prezidenta vēlēšanu rezultātu paziņošanai.

ZIŅAS ĪSUMĀ

● Cerībā izjaukt Kubas vēlēšanas nemiernieku vadonis Kastro uzsācis vietējo politiķu vajāšanu ar ieročiem. Līdz vēlēšanu sākuma dienai no nemierinieku partizānu rokām krituši jau vismaz 5 vēlēšanu kandidāti.

● Lai gan cerības ar katru dienu mazinās, glābšanas darbi Springhillas ogļraktuvēs vēl vienmēr turpinās. Pēc pirmā brīnuma — 12 izglābtiem cilvēkiem — nedēļas nogale atnesa vēl otru brīnumu, kad nenogurstošie glābšanas operāciju darbinieki vēl laikā sasniedza 7 citus ogļračus, kas apakšzemes tumsā, badā un slāpēs bija pavadījuši vairāk kā 8 dienas.

● Grieku nacionālistu pagrīdes organizācija EOKA izdevusi rīkojumu visiem Kipras salas tirgotājiem nekavējoties atsaukt visus pasūtinājumus angļu ražojumiem. Rīkojuma neklausītājiem tiek pareģotas rūgtas asaras.

Mākslinieka Arnolda Nuliša gleznu skati, atzīmējot DV Toronto nodaļas 8. gada svētkus, sestdien, 1. novembrī, DV namā, 123 Huron ielā atklāja nodaļas pr-ks P. Ratnieks. Kuplā skaitā sanākušos viesus pēc tam uzrunāja pats mākslinieks, paskaidrodams savas iecerēs un nodomus. Jau pirmajā dienā pārdoti divi darbi, kuŗus ieguva A. Rudlapa un J. Mežaks. Izstāde būs atvērta līdz 9. novembrim, ieskaitot, katru dienu no pl. 2—8 vakarā, sestdien un svētdien, no pl. 1—8 vakarā. J. Kreiļa uzņ.

BORISA PASTERNAKA TRAĢĒDIJA

„MUMS JĀMĪL, KO MĒS NICINĀM'

VĒSTLUE LATVIJAI AMERIKĀ NO STOKHOLMAS PAR BORISU PASTERNAKU

Zviedru akadēmija 23. oktobrī šu tulkojumā.

savu gadskārtējo Nobeļa prēmiju literātūrā piešķīra krievu rakstniekam Borisam Pasternakam „kā par viņa ievērojamo devumu mūsdienu lirikā, tā arī plašajā krievu prozas tradiciju novadā." Uzmanīgs formulējums, kā tas sagaidāms uzmanīgajā Zviedrijā. Taču šī gada prēmija izraisījusi un, lieļas, vēl izraisīs tik satrauktas debates, kādas reti vien saistījušās ar Nobeļa laureāta izvēli. Un šīs debates jau ar pirmo dienu ir pārkāpušas literātūras un kultūras loku, kļūdamas par politisku ieroci kā austrumu despotijās, tā rietumu demokratijās. Kaut arī Nobeļa prēmiju piešķir par kāda rakstnieka visa mūža veikumu, taču šoreiz var droši apgalvot, ka Pasternaka kandidātūra kļuva aktuāla pēc viņa romāna Dr. Živago klajā laišanas 1957. g. Feltrinelli apgādā Italijā. protams, italiešu komunistu vadonis Palmiro Toljati atstās tādu pašu iespaidu, vispār nav nekādu šaubu.

Šo darbu, kur Pasternaks kritizē totālitārās Padomju Savienības terrora metodes, un kas ir caurstrāvots ar kristīga humānisma idejām, krievu žurnāla Novij Mir redakcija 1956. g. atteicās iespiest, motivēdama savu atteikšanos garā vēstulē autoram. Šo vēstuli tagad publicējusi Literaturnaja Gazeta (25.10.), protams, kā protestu Nobeļa prēmijas piešķiršanai, kas esot „pilnīgi politiska akcija, naidīga mūsu zemei, bet nederīga aukstā kara kūdītājiem."

Šai vēstulē, cita starpā, lasām: „Mūsu domstarpības neiezīmē strīds par aistētiskām vērtībām. Jūs esat sarakstījis kādu romānu, romānu, kas pirmām kārtām ir izteikts politisks spredikis. Jūs esat uzbūvējis savu darbu tā, ka tas caurcaurim gluži atklāti kalpo zināmām politiskām idejām. Jūsu romāns ir vēsturiski subjektīvs un netaisni notēlo revolūciju, pilsoņu karu un pēcrevolūcijas gadus, tas ir pamatu pamatos antidemokratisks, un tam ir svešā savas tautas interešu izpratne."

Padomju Savienības reakcija pēc Pasternaka izraudzīšanas Nobeļa prēmijai ir skaidra un neskopojas niknākiem pārmetumiem rakstniekam, tāpat arī „reakcionārajiem spēkiem kapitālistiskajās valstīs." Šim oficiālajam viedoklim, protams, piebazūnē komūnistu laikraksti brīvajās zemēs un, diemžēl, arī trešā viedokļa intellektuāļi, kas citādi pilnu muti aizstāv rakstnieka suverēnās tiesības būt brīvam savā mākslā. Turpretim tie, kam tiešām rūp ne tikai rakstnieka, bet ikviena cilvēka un ikvienas tautas brīvība, uzteic Zviedru akadēmijas drosmīgo izvēli. Londonas Times (24. 10.), piemēram, raksta, ka Doktorā Živago paceļas krievu literātūras patiesā balss, kas tik ilgi bijusi aprakta jeb apslāpēta. 1957. gada Nobeļa laureāts Albērs Kamī izteicies, ka par Pasternaka laika biedri būt ir lepnums. Zviedru kritiķis Olafs Lagerkrancs raksta: „Ir nozīmīgi, ka Pasternaks kā pirmais krievs, kas dzīvo Krievijā, saņem Nobeļa prēmiju literātūrā, tādēļ, ka viņš ar tādu drosmi reprezentē labāko daļu savā tautā." Gunars Brandells: „Var it droši teikt, ka dažs labs Maskavas literāts, lasot Dr. Živago, ir jutīes apmēram līdzīgi Moljēra Donžuānam, kad tas dzird akmens viesi dimdinām priekšnamā."

Boriss Pasternaks ir dzimis 1890. gadā mākslinieku ģimenē, studējis Maskavā un Mārburgā un pilnībā iepazinies ar Rietumeiropas kultūru. Viņš stāvējis tuvu kā Jeseņinam, tā Majakovskim, un viņa dzeja nezaudē simbolistiskās un ekspresionistiskās iezīmes arī Pasternaka revolūcionārā entuziasma gados pēc 1917. g. notikumiem. Kad sociālistiskais reālisms uzkundzējas Krievijas rakstnieku garam, Pasternakam ir jāapklust, jo seviški Staļina godības periodā. Viņš nopelna savu iztiku kā tulkotājs, kaut arī viņa dzejnieka talants nekad nav noliegts un to nenoliedz krievu kritika arī šobrīd. Tikai 2. pasaules karā, kad Kremļa varenie, lai pielabinātos tautai, bija spiesti plaši atvērt pat baznīcu durvis, Pasternakam iznāk divi nelieli dzeju krājumi. Šai laikā kā viņa dzejolu, tā arī prozas darbu izlase iznāk angļu tulkojumā un gūst lielu ievērību. Diezgan prāvs skaits viņa dzejoļu tulkoti arī vāciski (jau divdesmitos gados) un franciski, tāpat arī autobiografiskā eseja Ceļa grāmata.

Piezīmē: Pēc tam, kad Chruščevs piespieda Borisu Pasternaku atteikties no Nobeļa prēmijas, kas izraisīja sašutumu visā kultūrālajā pasaulē, sekoja jauna Nikitas nelietība: viņš uzdeva Maskavas rakstniekiem un komjaunatnes vadībai pieprasīt laureāta izraidīšanu no Padomju Savienības, tanī pašā laikā uzdodot Pasternakam iesniegt viņam „atzīšanās" un apžēlošanas lūgumu, ko nelaimīgais arī darījis.

Domājams, ka drīzumā sekos B. Pasternaka plašāki pašnolādēšanas raksti padomju presē, kā tas piedzīvots jau vairākkārt citos gadījumos.

Tā redzam, ka Chruščeva politiskajām nelietībām, lai maldinātu padomju tautas un ticīgos brīvajā pasaulē — nav robežu.

Taču, lai kādus netīrus trikus Chruščevs arī taisītu, pasaulē slavena rakstnieka un Nobeļa prēmijas laureāta godu Pasternakam vairs neatņems.

CHRUŠČEVA NELIETĪBĀM NAV ROBEŽU

PASTERNAKA VAJĀŠANU RIETUMI SALĪDZINA AR PADOMJU SAVIENĪBAS BRUTĀLO IEJAUKŠANOS UNGĀRIJAS BRIVĪBAS CIŅĀS.

Maskavā. Boriss Pasternaks, kas sākumā akceptēja, bet vēlāk noraidīja viņam piešķirto Nobeļa prēmiju literātūrā, baidās no izsūtīšanas kā no nāves. No Maskavas saņemtās ziņas liecina, ka vēstulē Chruščevam Pasternaks lūdzis atļauju palikt Padomju Savienībā — lēmums viņu izsūtīt būtu līdzīgs nāves sodam. Pagājušo sestdien ziņu aģentūra Tass atklāja, ka valdība informējusi Pasternaku, ka pēdējais var netraucēti doties uz Stokholmu saņemt savu balvu. Bet pēdējais, kā zināms, to ir atteicies darīt.

Apvienotās Nācijās, Nujorkā. Sav. Valstu delegācijas vadītājs Lodžs Nujorkā izteicās, ka starptautiskā prestiža mērogā Pasternaka lieta Pad. Savienībai maksās ļoti dārgi. (Franči to sauc par Chruščeva intellektuālo Budapeštu). Kādā televīzijas intervijā Lodžs izteicās, ka ar Pasternaka lietas kārtošanu Padomju Savienība ir pierādījusi ārkārtīgu vājumu. Lodžs pastāstīja, ka padomju delegātiem valdības izturēšanās Pasternaka jautājumā esot ļoti nepatīkama, sagādājot daudz brīžu, kad jāsarkstot. Bez tam, šādu izdarību dēļ ciešot visas pasaules komūnisms. Tā, piemēram, pēc sarkanarmijas brutālās iejaukšanās Ungārijā komūnistu partija ārpus padomju bloka valstīm manāmi saruka. Ka Pasternaka vajāšana intellektuālo komūnistu aprindās ni notēlo revolūciju, pilsoņu karu un pēcrevolūcijas gadus, tas ir pamatu pamatos antidemokratisks, un tam ir svešā savas tautas interešu izpratne."

Padomju Savienības reakcija pēc Pasternaka izraudzīšanas Nobeļa prēmijai ir skaidra un neskopojas niknākiem pārmetumiem rakstniekam, tāpat arī „reakcionārajiem spēkiem kapitālistiskajās valstīs." Šim oficiālajam viedoklim, protams, piebazūnē komūnistu laikraksti brīvajās zemēs un, diemžēl, arī trešā viedokļa intellektuāļi, kas citādi pilnu muti aizstāv rakstnieka suverēnās tiesības būt brīvam savā mākslā. Turpretim tie, kam tiešām rūp ne tikai rakstnieka, bet ikviena cilvēka un ikvienas tautas brīvība, uzteic Zviedru akadēmijas drosmīgo izvēli. Londonas Times (24. 10.), piemēram, raksta, ka Doktorā Živago paceļas krievu literātūras patiesā balss, kas tik ilgi bijusi aprakta jeb apslāpēta. 1957. gada Nobeļa laureāts Albērs Kamī izteicies, ka par Pasternaka laika biedri būt ir lepnums. Zviedru kritiķis Olafs Lagerkrancs raksta: „Ir nozīmīgi, ka Pasternaks kā pirmais krievs, kas dzīvo Krievijā, saņem Nobeļa prēmiju literātūrā, tādēļ, ka viņš ar tādu drosmi reprezentē labāko daļu savā tautā." Gunars Brandells: „Var it droši teikt, ka dažs labs Maskavas literāts, lasot Dr. Živago, ir jutīes apmēram līdzīgi Moljēra Donžuānam, kad tas dzird akmens viesi dimdinām priekšnamā."

Boriss Pasternaks ir dzimis 1890. gadā mākslinieku ģimenē, studējis Maskavā un Mārburgā un pilnībā iepazinies ar Rietumeiropas kultūru. Viņš stāvējis tuvu kā Jeseņinam, tā Majakovskim, un viņa dzeja nezaudē simbolistiskās un ekspresionistiskās iezīmes arī Pasternaka revolūcionārā entuziasma gados pēc 1917. g. notikumiem. Kad sociālistiskais reālisms uzkundzējas Krievijas rakstnieku garam, Pasternakam ir jāapklust, jo seviški Staļina godības periodā. Viņš nopelna savu iztiku kā tulkotājs, kaut arī viņa dzejnieka talants nekad nav noliegts un to nenoliedz krievu kritika arī šobrīd. Tikai 2. pasaules karā, kad Kremļa varenie, lai pielabinātos tautai, bija spiesti plaši atvērt pat baznīcu durvis, Pasternakam iznāk divi nelieli dzeju krājumi. Šai laikā kā viņa dzejolu, tā arī prozas darbu izlase iznāk angļu tulkojumā un gūst lielu ievērību. Diezgan prāvs skaits viņa dzejoļu tulkoti arī vāciski (jau divdesmitos gados) un franciski, tāpat arī autobiografiskā eseja Ceļa grāmata.

(Nobelgums 5. lpp.)

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

UN TĀLĀK?

Latviešu nacionālās apvienības Kanadā Padomes vēlēšanas ir beigušās. „Aktīvais tūkstotis", kas šajā kontinentā vēl interesējas par latviešu kopību un sabiedriskajām lietām, ir nokārtojis savu 50 centu maksājumu, un izraudzījis pārstāvjus Kanadas latviešu centrālai organizācijai. Tas noticis samērā klusu, bez agrākos gados vērotās priekšvēlēšanu kampaņas, pārrunām un diskusijām.

Un nu rodas jautājums: ko darīs jaunā LNAK padome? Kas notiks tālāk?

Viena lieta ir skaidra jau tagad: LNAK rosme nepieaugs, ja nemainīsies sabiedrības nostāja dažos kardinālos, svarīgos jautājumos. Pirmais jautājums saistās ar darba daritājiem. Sai ziņā LNAK pašreiz ir nonākusi it kā zināmā strupceļā; pat dažādām LNAK nozarēm grūti atrast vadītājus, nemaz jau nerunājot par techniskā darba daritājiem. Kā šo parādību lai izskaidro? Vai tā liecina par nacionālās kopības gara apsīkumu? Vai esam noguruši, gribam noiet sānus, dzīvot tikai paši sev? Vai, varbūt, esam zaudējuši ticību latviešu lietai, savas tautas un tēvzemes atdzimšanai? — Grūti uz šiem jautājumiem atbildēt. Bet vējš vairs nedārd mūsu kopības kuģa burās; mūsu sajūsma un degsme, kāda bija vērojama trimdas gadu sākumā, ir it kā apsīkusi. Tamdēļ mūsu organizācijām vēl laiku pa laikam izdodas atrast labus padoma devējus, bet darba daritāju sāk palikt arvien mazāk . . .

Otra problēma, bez kuras atrisinājuma LNAK pastāvēšana nav domājama, ir — līdzekļu jautājums. Mūsu centrālai organizācijai ir vajadzīgs vismaz viens algots darbinieks, un pie tam spējīgs darbinieks, kas strādā pilnu darba laiku, labi pārvalda angļu valodu un var katrā laikā ātri reaģēt uz dažādām muļķībām un veikli maskēto komūnistu propagandu, kāda tagad pārpludina Kanadu. Šāds darbinieks ir igauņu centrālai organizācijai Kanadā, tāds ir lietuviešiem un citām tautībām. Tikai mums, latviešiem, tāda nav. LNAK budžets nespēj kaut daļēji segt pat mājsīnrakstītājas algu. Un — visa darba slodze gulstās uz referentiem vai nozaru vadītājiem, kas paši ir aizņemti maizes darbā, un kuriem pašiem arī kādreiz gribas atpūsties un izklaidēties.

Ja latviešu sabiedrība grib, lai mūsu centrālā organizācija strādā ātri un iedarbīgi, tad latviešu sabiedrībai arī jārod līdzekļi LNAK darbības atbalstīšanai. Jau pirms LNAK jaunās Padomes sanākšanas — organizācijām vajadzētu pārdomāt, vai un ko tās šai lietā varētu darīt.

Trešais jautājums ir — sabiedrības nostāja pret LNAK aicinājumiem un norādījumiem — īpaši tiem, kas saistās ar komūnisma melu propagandas atmaskošonu un Latvijas neatkarības atjaunošanu. LNAK padome un atsevišķi LNAK darbinieki atkārtoti ir aicinājuši latviešu sabiedrību biežāk izmantot tās iespējas, kas katram dotas: proti, ievietot lasītāju vēstulēs rakstus, kas sniedz patiesas ziņas un atspēko dažādus melus un propagandu, vērst savu darbu biedru un kanadiešu uzmanību uz komūnisma briesmām u. t. t. Diemžēl — atsaucība šiem aicinājumiem bijusi maza, pat pārāk maza. Pagājušajā gadā, piemēram — Toronto angļu laikrakstos bija lasāmas kādas 8 vēstules, kuru autori vienmēr ir vieni un tie paši cilvēki. Vai citi latvieši nekā nevarētu darīt šai lietā. Vai īpaši mūsu jaunatnei šai virzienā nebūtu dotas daudz un dažādas iespējas?

Mums ir jāizkļūst no pašreizējā apsīkuma un sastinguma. Mums ir jādara vairāk, kā mēs līdz šim esam darījuši. Tikai tad mūsu centrālā organizācija varēs veikt tos uzdevumus, kādiem tā dibināta.

A. L.

MELNA LENTA ŠĶĒRSĀM PĀRI KANADAI

Kādā skaidrā 1924. g. augusta dienā Dr. Perijs Dulitls — Toronto ārsts, Forda automašīnā, ieradās sava ceļojuma galā, noslēdzot tanīs laikos neticamu 3.400 jūdžu garo ceļojumu no Halifaksas līdz Vankuverai. Pa ceļojuma laiku viņš piedzīvoja lūzumus, neskaitāmas riepu klizmas, un sešas nedēļas ilgu kaulu kratīšanos ceļojumā pāri kalniem, upēm, purviem, klintim un smiltīm un arī pa dzelzceļa sliedēm, ar rievotiem riteņiem.

Faktiski ceļojums bija veikts pa dažāda veida virsmām, izņemot labu ceļu.

Pagājušā gada augustā, lietū un saulē simtiem kanadiešu veica līdzīgu ceļojumu. Caurmērā tas bija prasījis 10 dienu laika — bez rievotu riteņu vai dzelzceļa sliežu palīdzības.

Asfaltētās ceļu virsmas, — vairāk kā jebkāda cita technikas attīstība — deva iespēju šo 3400 jūdžu garo sešu nedēļu dēku pārvērst drošā, gludā 10 dienu braucienā, ko vairs nemēdz uzskatīt par ievērības cienīgu sarunu vielu.

Ar asfaltu klāti tagad ir 90% no Kanadas 220.000 jūdžu cieto virsmu ceļiem. Sakarā ar asfalta daudzpusību un plašājām pielietošanas iespējām, asfalta patēriņu var uzlūkot par vienu no zemes labklājības un dzīves līmeņa mērauklām.

„Zemēm ar augsti attīstītām lielceļu sistēmām parasti ir arī augstākais labklājības līmenis", teica Dr. Normans Mekleods, viens no Imperial Oil akciju sabiedrības darbiniekiem un asfalta technologs ar starptautisku reputāciju. Viņš nesen veicis otru ceļojumu apkārt pasaulei, lai pētītu asfalta vajadzības austrumu zemēs.

Labi ceļi ir nepieciešami ne tikai valsts attīstībai un aizsardzībai, bet ir arī galvenais vienojošais faktors katrā zemē. Daudzās vietās tie ir palīdzējuši izkopt Kanadas izglītības sistēmu. Kanadas lauku apvidos nebija bruģētu ceļu, vienas telpas skolas bija jācel dažu jūdžu attālumā uz lauku ceļiem. Nekad nebija pietiekami daudz skolotāju, un arī iekārta bija nabadzīga. Tagad skolu autobusi rīpo pa bruģētiem ceļiem, uzņem bērnus un noved tos uz labi iekārtotām centrālām skolām.

Kanada atrodas pašlaik savas vēstures vislielākā ceļu būves laikmetā. Pāris gadu laikā kanadieši rakstīs gadskārtējo ceku ceļiem pāri par miljardu dolaru summu.

Patiesībā 10 provinces jau tagad laužas ap miljarda dolaru robežu, jo aplēstais ceļu budžets šogad ir 900 miljonu dolaru — ap $54,- uz katru kanadieti.

Šī gada ceļu būvēs patērēs kādus 1,6 miljardus mārciņu no 2,28 miljardiem märc. asfalta, ko Kanada izlietājusi šogad. Ja tendence turpināsies, asfalta vajadzības divkāršosies 10 gadu laikā.

1800. gadu sākumā kāds uzņēmīgs skots, vārdā Džons Laudons Mekadams, kas nebija apmierināts ar Anglijas ceļu stāvokli, izveidoja ceļu būves sistēmu, kas balstījās uz sasmalcinātiem akmeņiem. To atzina britu valdības iestādes un tā kļuva par moderno ceļu priekšteci. Uz Mekadama dzīves beigām virs sasmalcinātiem akmeņiem sāka liet akmeņogļu darvu, lai nodrošinātu ūdensdrošu ceļu, kādu mēs to tagad pazīstam.

40 gadu laikā uzcēla pirmo Ziemeļamerikas asfalta ceļu Filadelfijā. Uz gadsimteņu miju lielākai daļai Kanadas pilsētu bija jau dažas asfaltētas ielas, bet ne agrāk par 1914. g. vai gandrīz simts gadu pēc britu atraduma bija izbruģēts pirmais lielceļš no Toronto līdz Hamiltonai.

Kopš tās dienas asfaltu lej pa visu Kanadu gaļās melnās lentās, kas ved uz mājām, uz dēkām vai uz iecienītām brīvdienu atpūtas vietām.

C. S.

APRŪPĒJAMIE GAIDA SABIEDRĪBAS ATSAUCĪBU

DAUGAVAS VANAGU ZIEMASSVĒTKU PALĪDZĪBAS AKCIJAS LAIKĀ, KAS NOTIEK NO 1. OKTOBRA LĪDZ 30. NOVEMBRIM, DV ASV VALDE AICINA:

Nepieciešamība pēc palīdzības nav mazinājusies, jo mūsu aprūpējamo grupu stāvoklis nav uzlabojies ne dzimtenē, ne Vācijā, ne Austrijā. DV organizācijas palīdzības darbs neapstājas ne mirkli, tikai Ziemassvētkos šim laikam veltītās akcijas ietvaros — mēs griežamies pie visas latviešu sabiedrības: apellējot pie ikviena sirdsapziņas, lūdzam neliegt savu materiālo atbalstu.

Turpat 15 gadus DV veic aprūpes pienākumus, un pieredzē nākusi pie atzinuma, ka pakāpeniski izveidota centrālizēta sistēma devusi labākus panākumus.

Pēc šīs kārtības DV apvienības uz vietām nevāc līdzekļus kādai atsevišķai zemei, personai vai aprūpējamo grupai, bet savāktos līdzekļus nodod DV ASV valdei, kas tos saziņā ar DV Centrālo valdi nosūta pēc nepieciešamības:

1) uz Zviedriju: palīdzībai dzimtenē,

2) uz Vāciju:

a) medikamentu sūtīšanai uz dzimteni;

b) latviešu kara invalīdu, kritušo un bez vēsts pazudušo karavīru piederīgajiem, TBC slimiem un citiem trūkumcietējiem;

3) uz Austriju: visu trūkumcietēju aprūpei.

Vietējai palīdzībai līdzekļus rod no sarīkojumu atlikumiem un citiem organizācijas līdzekļu pārskaitījumiem. Paskaidrojam, ka organizācijas līdzekļi rodas no DV biedru naudām. Tiem iekārtota atsevišķa grāmatvedība, tie ir šķirti no aprūpes līdzekļiem, pie kam aprūpes līdzekļu apsaimniekošanu (naudas pārvedumus, sludinājumus u .c.) sedz no organizācijas līdzekļiem ,lai aprūpes līdzekļi pilnos apmēros sasniegtu aprūpējamos.

Ziemassvētku akcijā savāktie līdzekļi tiek izlietoti pēc tāda paša principa, tikai to izsniegtam pabalstam ir klāt Ziemassvētku siltums. Zinot, cik tas nepieciešams, cik dziļa vērtība tam ir dzimtenē un visām trūkumcietēju ģimenēm Vācijā un Austrijā, lai šī dāvana būtu pēc iespējas lielāka, DV ASV valde ar pateicību sagaida līdzšinējo sabiedrības atbalstu un lūdz ziedojumus nodot DV apvienībām, kopām un pilnvarniekiem, vai, šiem iestādījumiem neesot mūsu tautiešu dzīves vietās, atrast par iespējamu savu ārtavu piesūtīt DV ASV valdes kasierim P. Ozoliņam, 2907 W. Belden Ave., Chicago 47, Ill.

Daugavas Vanagu ASV valde.

LATVIEŠU ARCHITEKTA PANĀKUMI

Minnesotas valstī 2 reizes gadā Mineāpolē notiek valsts pārbaudījumi architektiem patstāvīgas prakses tiesību iegūšanai. Pārbaudījumi ir ļoti smagi, un parasti ne vairāk kā 10% no pieprasītājiem iegūst šīs tiesības. Šī gada septembra mēnesī starp apm. 100 pieprasītājiem tikai 5 izturēja pārbaudījumus, starp kuriem bija arī latviešu architekts Uldis Treibergs, kas ordinētūras studijas uzsācis Baltijas universitātē Vācijā — Pinebergā.

1950. gadā Treibergs beidz Achenas techniško augstskolu un 1951. g. izceļo uz ASV, kur strādā dažādos architektu birojos Mineāpolē. Uldis Treibergs ir pirmais latviešu architekts Minnesotas valstī un viens no nedaudziem visā Amerikā, kam ir šādas tiesības.

U. Treibergs ir korporācijas Gersicania loceklis, kā arī biedrs Latviešu architektu biedrībā un American Institut of architects. Par turpmākiem nodomiem jaunais architekts izsakās optimistiski un domā saistīties pagaidām kā patrners ar kādu architekta biroju Mineāpolē.

H. Kiperts

KANADĀ

TORONTO

DV Toronto nodaļas gada svētku aktā, kas notiks 7. novembrī, pl. 8,00 vakarā DV namā, 123 Huron St., DV KV prdis V. Mukts sniegs plašu referātu par nodaļas dibināšanu un tālākām gaitām 8 gadu darbības laikā. Svinīgā aktā svētbrīdi vadīs māc. A. Lūsis, bet nodaļas Vanadzes M. Jonānes vadībā rūpēsies par kafijas galdu. Gada svētku balle ar jautrību, pārsteigumiem un balvām notiks 8. novembrī, plkst. 8 Palace Pier telpās. Biļetes iepriekšpārdošanā dabūjamas DV namā, bet pirms sarīkojuma pie kases.

Tērvetes skautu vienības prks vad. A. Budrevics referēs par saistošu tematu „Skautisms un mūsdienu jaunatne" vienības draudzības vakarā, 16. novembrī, plkst. 5,00 p. p., TLB namā, 198 Osler St. Pārējo programmu sniegs vienības vadītāji, bet par sarīkojuma norisi rūpēsies vad. A. Freibergs un H. Mangale.

Savas draudzes 7. gada svētkus svētdien, 9. novembrī, plkst. 3,00 p.p. Walmer ielas baptistu baznīcā atzīmēs latviešu baptistu draudze. Gada svētkos piedalīsies soliste M. Jēkabsone - Dežardēna un igauņu baptistu draudzes koris.

Tradicionālo Mārtiņu sarīkojumu 7. novembrī, plkst. 8,00 vakarā Kolumba zālē rīko TLB kopīgi ar Toronto latviešu sporta klubu, bet 8. novembrī, pl. 7,00 vakarā Sv. Andreja baznīcas telpās Gaujas gaidu vienība.

LONDONĀ, ONT.

Novembra mēnesī Londonas latviešiem paredzēti šādi sarīkojumi: svētdien, šā gada 9. novembrī ev.-lut. un katoļu draudžu dievkalpojumi; svētdien, 16. novembrī, Latvijas neatkarības dienas svinīgs katoļu dievkalpojums; svētdien, 16. novembrī, Latvijas proklamēšanas 40. gada svētku akts un koncerts; otrdien, 18. novembrī, Latvijas neatkarības proklamēšanas dienas atceres radio raidījums; svētdien, 23. novembrī, ev.-lut. draudzes dievkalpojums; svētdien, 30. novembrī, katoļu draudzes dievkalpojums.

Londonas latviešu organizāciju kopīgi rīkotā Latvijas neatkarības proklamēšanas 40. gada dienas atcere notiks svētdien, 16. novembrī, plkst. 2 dienā, Odd Fellows zālē, Dundas ielā 555, ar LNAK valdes priekšsāža vietn. V. Upeslāča uzrunu un „Daimas" koŗa koncertu dirigentes Erikas Freimane vadība. Pec koncerta kanjas galds.

18. novembŗa vakarā, plkst. 8.30 — 9.00 notiks radio raidījums CHLO (680) ar īpašu svētku programmu.

MONTREĀLA

Trīsvienības draudzes pavasara iesvētībām pieteikti 20 jaunieši, un iesvētības notiks 1959. g. martā Redemeer baznīcā, Vestmountā. Draudzes svētdienas skolā mācās 24 bērni, kas sadalīti 4 grupās. Draudzes jaunatnes pulciņa dibināšanas sanāksmē bija ieradušies 26 jaunieši, kas no sava vidus pagaidu valdē izvēlēja P. Kazaku, Ilzi Krauli, Karinu Mežgaili, Jāni Spūrmani un Astridi Ulmani. Jaunatnes pulciņa darbība pagaidām ievirzījusies divos galvenos virzienos — reliģiskā un sabiedriski-ētiskā audzināšanā. Reizi mēnesī pēc dievkalpojuma notiks reliģiskās audzināšanas stundas, kuŗas vadīs draudzes mācītājs A. Voitkus.

DV nodaļa 8. novembrī rīko gadskārtējo. šogad — 8. darbības gadu atceri un tradicionālo Mārtiņu vakaru ar Mārtiņu zoss izlozi un balli. Pilna bufete, laba deju mūzika. Sarikojuma koncerta daļā piedalīsies operdziedātāja Elza Ziverte pianistes Edītes Ozolas - Timermanes klavieru pavadījumā. Sarīkojums sāksies noteikti plkst. 7.30 vakarā ukraiņu zālē, 405 Fairmount Ave. Ieejas maksa kungiem $1,50, dāmām $1,- no personas, bet DV biedriem, uzrādot biedru kartes, $1,-. Galdiņu rezervēšana pie V. Frīdes, tel. RA 8-6648.

Trisvienības ev.-lu. latviešu draudzes nama iegādes mērķis tuvojas piepildījumam, saziedotās un pieteiktās summas lielums jau pārsniedz 8.000 dolaru. Draudzes nama iegādes komisija kopā ar draudzes valdi meklē piemērotu apbūves gabalu paredzētā īpašuma celšanai, kam pēc valdes ieskatiem vajadzētu atrasties Notre Dame de Grace rajonā. Nav izslēgta doma par jau gatava uzcelta nama pirkšanu, ja tas atbilstu visām paredzētām valdes prasībām — tajā būtu mācītāja dzīvoklis, telpas draudzes svētdienas skolai ,sanāksmēm un daļēji sarīkojumiem un telpas jaunatnes sporta nodarbībām. Nama iegādei paredzēta aizdevuma saņemšana no sinodes.

NO SENATNES LĪDZ MŪSU DIENĀM

66. NUM.

1927. — Latvijas valsts rezerves fondā uzkrāti 70,06 milj. latu, zelta fondā 15,3 milj. latu un saimnieciskās dzīves atjaunošanas fondā 89 milj. latu.

— 2. jūnijā ratificēts tirdzniecības līgums ar Padomju Savienību; tanī paredzēta „Krievijas klauzula" — pazemināts tarifs krievu transitam un importam.

1928. — 24. janvārī sastādīts 13. ministru kabinets: ministru prezidents P. Juraševskis, ārlietu ministrs — A. Balodis, finanču — R. Liepiņš, iekšlietu — E Laiminš, izglītības — prof. A. Tentelis, kara — ģenerālis E Kalniņš, satiksmes — Fr. Ozoliņš, tieslietu — E. Magnuss tautas labklājības — V. Rubuls, zemkopības — V. Gulbis, zemkopības min. biedrs — St. Ivbuls.

— 14. martā Rīgas pilī mirst valsts prezidents Jānis Čakste.

— 8. aprīlī Saeima ievēl par valsts prezidentu notāru Gustavu Zemgali.

— 26. septembrī Latvija pievienojas Ženēvas paktam par šķīrējtiesām valstu strīdos.

— Oktobrī ievēlēta 3. Latvijas Saeima. Atkal ievēlēti deputāti no vairāk kā 20 politiskām partijām. Par Saeimas priekšsēdi ievēlēts Dr. Pauls Kalniņš.

— Parakstīts draudzības, tirdzniecības un konsulāro tiesību līgums ar ASV. Tādi paši līgumi parakstīti ar Turciju, Dienvidslaviju un Bulgāriju.

GENERĀLKONSULS
Mr. R N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 10

I. Andrejsons, C.L.U.
84 Abbott Ave., Toronto 9, Ont.
RO 2-0372.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

IEVĒROJAMA IZSTĀDE HAMILTONĀ

Hamiltonas mākslas galerijā novembŗa mēnesī paredzēta ievērojama izstāde, ko nedrīkstētu atstāt bez ievērības neviens mākslas draugs. Šai laikā bagātākās un vecākās Ziemeļamerikas mākslas galerijas aizdod Hamiltonas galerijai, kas ir nodibinājusies tikai pirms 5 gadiem ,ievērojamāko Eiropas 16., 17. un 18. gadsimta meistaru darbus, tā pierādot savu draudzību un cieņu Hamiltonas galerijas vadītāju darbam. Izstādīto darbu starpā būs redzami tādi retumi kā Gojas „Altamirano", Van Deika „Kristus svētbērnus", Romneja „Lēdija Hamiltona" un vēl daudzi citi. Galerijas vadība paredz, ka šo skati novembrī apciemos ap 15.000 cilvēku.

Trimdinieki „kuplinās" oktobŗa revolūcijas svētkus

Oktobŗa revolūcijas 41. gada dienā 7. novembrī padomju delagācija Apvienotajās Nācijās rīko plašu pieņemšanu savā mītnē Ņujorkā, Parka avenijas un 57. ielas stūrī. Tanī pašā laikā pl. 6 p.p. ungāru trimdinieku organizācijas rīko piķetēšanu pie minētā nama un aicina pārējos trimdiniekus tiem pievienoties.

Maroka atzīst Baltijas valstis

Marokas sūtnis Vašingtonā rīko pieņemšanu 18. novembrī, lai atzimētu karaļa Mohameda V kronēšanas 29. gada dienu. Pieņemšanā aicināti arī Baltijas valstu diplomātiskie pārstāvji.

JAUNA ADRESE

Immigrācijas birojs, kas apkalpo Ontario apgabala Bruce un Grey apriņķus un agrāk atradās Hanoverā, tagad pārcelts uz Ovensaundu, New Federal Building telpās, 3. Avenijas un 9. ielas stūrī. Pasta adrese — P. O. Box 247, Owen Sound, Ont. Biroju vada J. W. Davidsons .

LASĪTĀJU vēstules

JĀ, KĀ BŪS AR NOREĶINIEM?

Latvijas Amerikā redakcijai:

Tautietis D.V., Toronto, LA 22. oktobŗa n-rā jautā „Kā būs ar norēķiniem" un „kam būs segti, kam nesegti ceki?" latvju jauniešu Latvijā un trimdā event. satikšanās brīdī. Šādus jautājumus izraisījis V. Nollendorfa labi pārdomātais raksts 15. oktobŗa n-rā.

V. D. apraksta jauniešus dzimtenē un brīvajā pasaulē, pēdējos vairumā nodēvējot par vēsiem kosmopolītiem un intelektuāliem spriedelētājiem, dzīves ērtību cienītājiem. Man šķiet, tādi gan ir mazākumā, bet jāatzīst, ka D. V. ir uzstādījis jautājumus, kas būtu visiem pārdomājami.

Jā — kā būs ar norēķiniem? Attiecībā uz trimdas jauniešiem jāsaka, ka tiem nekādi norēķini nebūs jādod, jo lielāko vairumu vecāki pie rokas uzveda uz kuģa vairāk kā pirms četrpadsmit gadiem vai iesēdināja laivās un pārveda uz svešu zemi. Kāpēc — tā ir cita problēma. Jaunieši šeit aug un izglītojas, un gluži saprotami, viņiem ir jāiekļaujas divās vidēs, vietējā un latviešu — un tas nav nemaz tik viegli. Ja nu mums ir izdevība baudīt dzīves ērtības, tad to darām visi savu iespēju robežās, ne tikai jaunatne vien.

Bet kādus norēķinus mēs, vecākais gada gājums, reiz liksim galdā? Ja rakstītājs V. D. ir pieaugušo kārtā — lai padomā jau laikus, bet ja vēl ir jaunietis, lai stājas organizētās latviešu jaunatnes, tautas tradiciju sargātāju rindās — tad vairs nebūs jājautā. Mums katram būs seģts čeks, kad būsim parakstījuši savu vārdu, rakstot saviem palikušajiem draugiem svešā krastā — esmu atkal dzimtenē.

J. E. Breikšs,
LNJA Kanadā padomnieks.

APLAMI DARĪTS

Manu pārliecību — „Ja 1938. gadā V. Pelēča kungam kāds būtu mēģinājis iegalvot, ka pēc apm. 3 gadiem „mēs lūgsim" Staļinu „mūs uzņemt" Padomju Savienībā, viņš būtu to noturējis par ārprātīgu" — L. A. iepriekšējā n-rā vēstulē V. Pelēča kungs atzinis par aplamību. Viņš to esot zinājis — kāds draugs jau 1931. gadā viņam stāstījis, ka 38.—40. gados mazajām tautām draudzēšot lielas briesmas.

Ja nu V. Pelēča kgs to tik labi zināja, kāpēc viņš vismaz 1939. gadā, kad Latvijā ielaida pirmos krievelus, nesacēla tautā trauksmi? Tad varbūt daudzi tūkstoši latviešu, to vidū arī mana sieva ar zēniem, šodien nebūtu Sibirijā.

Manuprāt — paturot šīs sevišķi svarīgās ziņas pie sevis — V. Pelēča kgs darījis aplami.

J. V.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

TORONTO — BALSOJIET PAR PILSĒTAS LIELVECĀKO

JOSEPH F. CORNISH x

ATBALSTĪSIM KOPĪGO BRĪVĪBAS CIŅU!

Antibolševistisko nāciju bloka Kanadas delegātu konference notiks 8. novembrī Ukraiņu zālē 83/85 Christie St., Toronto. Konference sāksies pl. 9,00 no rīta, un tajā iztirzās politiskās aktuālitātes, ko ievadīs ar atklāšanas referātiem. Starp referentiem būs arī bijušais ukraiņu ministru prezidents Jaroslovs Stefcsko, kas pašreiz dzīvo ASV un izraudzīts par ABNB vadītāju pasaules mērogā. Šajā blokā piedalās arī latvieši, un LNAK valde par oficiālu pārstāvi apstiprinājusi Jāni Ozolu. Kā referents piedalīsies V.Upesīācis. Interesenti konferencē var piedalīties kā brīvklausītāji. Nākošajā dienā, 9 novembrī, plkst. 7,30 vakarā Maseja zālē tiek rīkots visu tautību mākslinieku koncerts, kuŗā no latviešu puses piedalīsies viru dubultkvartets Kalvis. Uzstāsies arī ukraiņu koris, bulgāru un lietuviešu solisti, kā arī vairākas tautisko deju trupas. Apmeklējot šos sarīkojumus, atbalstīsim kopīgo ciņu pret brīvības apspiedējiem — komūnistiem.

VĒL IR LAIKS SVĒTKOS IEPRIECINĀT PIEDERĪGOS DZIMTENĒ

KUNGU MĒTEĻU DRĀNAS

Ks — dažādu nokrāsu pelēks vai brūngans audums, $4.90 metrā. Komplekts: 2,75 m un visi drēbnieka piederumi (kop. svars 3.4 kg) $21.00

Kf — izcilas kvalitātes un ļoti izturīgs vilnas audums dažādās krāsās, $6.90 m. Komplekts: $2.75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3.4 kg) 27.50

Kl — izcilas kvalitātes melns vai citas krāsas angļu mēteļu audums, $9.50 m. Komplekts: $2.75 m ar piederumiem (3,6 kg) $35.50

FFk — visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg) $45.50

DĀMU KOSTĪMIEM

Df — angļu vai dāņu ķemdzijas audums dāmu kostīmiem, izcilas kvalitātes, $8.20 metrā. Komplekts: 2,50 m drānas ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 2,8 kg) $27.00

Ffd — visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas drānas dāmu kostīmiem, sākot ar $10.90 metrā. Komplekts: 2,5 m ar visiem piederumiem (svars 2,8 kg), sākot ar $34.00

DĀMU MĒTEĻU DRĀNAS

Dm — biezs pelēks, bēša, zaļgans vai ķieģeļu sarkans audums ar retām svītrām. Ļoti izturīgs audums, $3.90 metrā. Komplekts: 2.75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,2 kg) $19.70

D2 — angļu drāna dāmu mēteļiem — pelēka; zilgana vai zaļgana, vienkrāsaina, ļoti labas kvalitātes, $6.90 metrā. Komplekts 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,2 kg) $28.50

Dl — izcilas kvalitātes melna vai citas krāsas angļu mēteļu drāna, $9.50 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,4 kg) $35.50

FFd — visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu dāmu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2.75 m drānas ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg), sākot ar $45.50

Šo sainu cenām jāpieskaita klāt licence, porto un apdrošināšana

5 kg sainim	$5.60	10 kg sainim	$7.60
15 kg sainim	$9.50	20 kg sainim	$10.40

Augšminētos komplektus var apvienot pēc izvēles līdz vēlamai svara robežai.

Pasūtinot pa pastu, lūdz uzdot skaidri salasāmu vārdu, uzvārdu un adresi latviešu valodā. Sainīšu piegādi garantējam 3 līdz 4 nedēļu laikā.

DV GRĀMATNĪCAS — Sainīšu dienests
123 Huron St., Toronto 2-B, Ont., Canada.

MUMS ZUDUŠIE

Pirms 7 gadiem bij. Varakļānu pilsētas vecākais Jāzeps Pūpols ar dzīvesbiedri Mildu un meitu Skaidriti ieradās pārbaudes komisijā, lai no Vācijas izceļotu uz ASV. Kad viss bija nokārtots izceļošanai, tad tika paziņots, ka ģimenes galva slimības dēļ nevarot izceļot. Tā uz ASV devās dzīvesbiedre un meita. Vācijā J. Pūpols iesaistījās latviešu sardžu rotā Mīšavas tuvumā. Visus šos gadus P. cerēja, ka tiks uz ASV pie ģimenes. Kad š. g. septembŗa sākumā P. atkārtoti griezās pie izceļošanas komisijas, viņam paskaidroja, ka tbc dēļ uz ASV izceļot nevar. Šo bargo lēmumu P. neizturēja: š. g. 9. septembrī ar savu dienesta šauteni viņš pats sev izdzēsis dzīvību. P. bija reti saticīgs un izpalīdzīgs katram. Arī kā pilsētas vecākais bija varakļāniešu ļoti iecienīts. Dienesta vietā ar saticību un apziņību bija ieguvis daudz draugu.

Nelaikis dzimis 1899. gada 20. oktobrī Maltas pagastā, kur sava tēva mājās pavadījis bērnību līdz vidusskolas beigšanai.

Lai Tev, draugs, salda dusa un vieglas svešās zemes smiltis.

J. Strautkalns

Alberts Raidonis

KO FRANCIJAI DOS JA KONSTITŪCIJA?

KĀPĒC KRITA CETURTĀ REPBL
NOZĪMĒ DE GOLLA TRIUMFS? I
— FRANCIJAS ATATURKS VAI
KOMŪNISTU SAKĀVE UN BRĪVĀS
LES UZVARA

II

4) **Referenduma rezultāts ir ārkārtīga sakāve komūnistu partijai.** 1956. g. vēlēšanās komūnisti dabūja turpat 5,5 milj. balsu. Pret konstitūciju nodots pavisam 4,6 milj. balsu. Šie balsotāji nebūt visi nav komūnisti. Tur ir Mendesa-Frānsa radikāļu minoritāte, tur ir daļa sociālistu, pužadistu u. c. Ar to ir sagrauts uzskats, ka Francijā ir 5 miljoni komūnistu.

Ar saviem 187 (1946. g.) un vēlāk 100 pārstāvjiem Apakšnamā, komūnisti bija lielākā Ceturtās republikas partija. Pēc instrukcijām no Maskavas, tai bija uzdots „glābt Franciju no de Golla", bet visas komūnistu pūles, sabotāžas, streiki, propaganda — palika bez sekmēm, jo aiz tās nestāvēja sarkanarmijas durkļi. Tas nozīmē, ka jaunā parlamentā, kas novembrī tiks vēlēts ,komūnistiem ir visai vājas izredzes.

5) **Referendums bija arī Francijas triumfs Afrikā,** izņemot Gvineju. Tas pierādīja, ka ne visas kolonijas vēlas neatkarību.

6) **Par spīti lielai de Golla konstitūcijas atzīšanai,** tomēr **jāņem vērā kā reālitāte arī tas, ka notikumi Francijā tomēr bija demokratijas politiskā trajektorija, kas pierādīja demokratijas vājumu, politisku nespēku, vadības un disciplīnas trūkumu.** Kā līdzīgu piemēru var minēt Veimāras republiku. Toreiz Vācijas valsts prezidents Hindenburgs (1933. g.) aicināja par valdības galvu Ādolfu Hitleru, kā lielākās - nacionālsociālistu partijas - līderi. Bet Hitlers nelevēroja satversmi, likvidēja republiku un nodibināja savu „Trešo valsti", pats kļūdams tās diktātors.

Arī varas nodošana de Gollam ir tomēr demokratijas ierobežojums. Atkal vienreiz taisnība tiem, kas saka, ka diktatūras rodas tur ,kur ir vājas demokratijas. Tagad de Golla rokās koncentrēta visa politiskā un militārā vara. Ir jautājums, kā viņš to izlietos? De Golls pasvītro sevi par republikas un demokratijas aizstāvi un savas runas noslēdz vārdiem: „Lai dzīvo republika!" Bet šodien vēl neviens nevar pārredzēt, kā notikumi risināsies. Vai de Golls nebūs spiests kādreiz izlietot varu, ko paredz satversmes 92. pants? Kā viņš tiks galā ar ekstrēmistiem, un kas notiktu, ja de Golla vietā nāktu kāds cits?

De Golla konstitūcijas galvenie principi

Šī ir jau pēc skaita 16. Francijas konstitūcija. **Tā sola Francijai lielāku politisku stabilitāti, kā trūka Ceturtai un Trešai republikai. To cer panākt ar izpildvaras un likumdošanas varas spēku līdzsvarošanu.** Piektā republika solās sekot tradicijām un principiem, kas proklamēti Lielās franču revolūcijas laikā, kad dzima Pirmā republika.

Piektās republikas satversmes galvenais pamats ir stipra izpildvara. Lielākas pilnvaras valsts prezidentam, kas 4. republikā bija tikai ceremoniāla figūra. Valsts prezidentu vēlēs uz 7 gadiem elektori, bet ne tauta, kā ASV. Jaunajam prezidentam, kas, paredzams, būs pats de Golls, būs vairāk arbitra loma starp valdību un parlamentu.

Piektās republikas atslēga ir tā, ka valsts prezidents atsevišķos gadījumos var atlaist pašu likumdošanas iestādi — parlamentu (ja tas nonāk konfliktā ar valdību, piem., ja gāž valdību) un griezties tieši pie tautas; izsludināt jaunas vēlēšanas, izdarīt referendumus un ārkārtējos gadījumos pārņemt visu varu, ja to prasa nacionālā drošība, pilsoņu aizsardzība un brīvība (92. p).

De Golla konstitūcijai ir stipra līdzība ar ASV konstitūciju, resp. tā ir kas vidējs starp prezidentālo un parlamentāro demokratijas paraugu.

Kā funkcionēs jaunā konstitūcija, un kā attīstīsies turpmākie notikumi, to šodien vēl neviens nevar pateikt, arī pat de Golls ne. Kaut cijas daudz kas mēr ne viss.

„Vive la R

Šī pēc skaita Francijas reput ir ģen. de Golls

Pirmā republ

Lielās franču pām 1792. g. u kad Napoleons rātoru .

2. republika 1848. g. revolūc stitucionālo r tur bija nodib kongresa. Bet kas mūžs nebi to varu sagrāb

Trešā republ pēc franču un g. un tai bija mūžs — 69 g kad to sagrāv un troni uzsē denas varoni F

Pēc Franci 1944. g. valsts ņēma de Golls šanas laiks pa kumu — „At Bet 1946. g. Ceturto republ pie varas 12 g binetus . . .

De Golla

Savā ārpoli parādīja savu rokām pāri

GENERĀLKONSULS
Mr. R N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 16

I. Andrejsons, C.L.U.
84 Abbott Ave., Toronto 9, Ont.
RO 2-0372.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

IEVĒROJAMA IZSTĀDE HAMILTONĀ

Hamiltonas mākslas galerijā novembra mēnesī paredzēta ievērojama izstāde, ko nedrīkstētu atstāt bez ievērības neviens mākslas draugs. Šai laikā bagātākās un vecākās Ziemeļamerikas mākslas galerijas aizdod Hamiltonas galerijai, kas ir nodibinājusies tikai pirms 5 gadiem ievērojamāko Eiropas 16., 17. un 18. gadsimta meistaru darbus, tā pierādot savu draudzību un cieņu Hamiltonas galerijas vaditāju darbam. Izstādīto darbu starpā būs redzami tādi retumi kā Gojas „Altamirano", Van Deika „Kristus svētī bērnus", Romneja „Lēdija Hamiltona" un vēl daudzi citi. Galerijas vadība paredz, ka šo skati novembrī apciemos ap 15.000 cilvēku.

LASĪTAJU vēstules

JĀ, KĀ BŪS AR NORĒĶINIEM?

Latvijas Amerikā redakcijai:

Tautietis D.V., Toronto, LA 22. oktobra n-rā jautā „Kā būs ar norēķiniem" un „kam būs segti, kam nesegti ceki?" latvju jauniešu Latvijā un trimdā event. satikšanās brīdī. Šādus jautājumus izraisījis V. Nollendorfa labi pārdomātais raksts 15. oktobra n-rā.

V. D. apraksta jauniešus dzimtenē un brīvajā pasaulē, pēdējos vairumā nodēvējot par vēsiem kosmopolītiem un intelektuāliem spriedelētājiem, dzīves ērtību cienītājiem. Man šķiet, tādi gan ir mazākumā, bet jāatzīst, ka D. V. ir uzstādījis jautājumus, kas būtu visiem pārdomājami.

Jā — kā būs ar norēķiniem? Attiecībā uz trimdas jauniešiem jāsaka, ka tiem nekādi norēķini nebūs jādod, jo lielāko vairumu vecāki pie rokas uzveda uz kuģa vairāk kā pirms četrpadsmit gadiem vai iesēdināja laivās un pārveda uz svešu zemi. Kāpēc — tā ir cita problēma. Jaunieši šeit aug un izglītojas, un gluži saprotami, viņiem ir jāiekļaujas divās vidēs, vietējā un latviešu — un tas nav nemaz tik viegli. Ja nu mums ir izdevība baudīt dzīves ērtības, tad to darām visi savu iespēju robežās, ne tikai jaunatne vien.

Bet kādus norēķinus mēs, vecākais gada gājums, reiz liksim galdā? Ja rakstītājs V. D. ir pieaugušo kārtā — lai padomā jau laikus, bet ja vēl ir jaunietis, lai stājas organizētās latviešu jaunatnes tautas tradiciju sargātāju rindās — tad vairs nebūs jājautā. Mums katram būs segts čeks, kad būsim parakstījuši savu vārdu, rakstot saviem palikušajiem draugiem svešā krastā — esmu atkal dzimtenē.

J. E. Breikšs,
LNJA Kanadā padomnieks.

APLAMI DARĪTS

Manu pārliecību — „Ja 1938. gadā V. Pelēča kungam kāds būtu mēģinājis iegalvot, ka pēc apm. 3 gadiem „mēs lūgsim" Staļinu „mūs uzņemt" Padomju Savienībā, viņš būtu to noturējis par ārprātīgu" — L. A. iepriekšējā n-rā vēstulē V. Pelēča kungs atzinis par aplamību. Viņš to esot zinājis — kāds draugs jau 1931. gadā viņam stāstījis, ka 38.—40. gados mazajām tautām draudēšot lielas briesmas.

Ja nu V. Pelēča kgs to tik labi zināja, kāpēc viņš vismaz 1939. gadā, kad Latvijā ielaida pirmos krievelus, nesacēla tautā trauksmi? Tad varbūt daudzi tūkstoši latviešu, to vidū arī mana sieva ar zēniem, šodien nebūtu Sibirijā.

Manuprāt — paturot šīs sevišķi svarīgās ziņas pie sevis — V. Pelēča kgs darījis aplami.

J. V.

Ņ manuskriptus saīsināt.
us neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs pastmarka.
ējiem parakstītajos rakstos izteiktās akcijas viedoklim.

Alberts Raidonis

KO FRANCIJAI DOS JAUNĀ KONSTITŪCIJA?

KĀPĒC KRITA CETURTĀ REPBLIKA? KO NOZĪMĒ DE GOLLA TRIUMFS? DE GOLLS — FRANCIJAS ATATURKS VAI NAGIBS? KOMŪNISTU SAKĀVE UN BRĪVĀS PASAULES UZVARA

II

4) Referenduma rezultāts ir ārkārtīga sakāve komūnistu partijai. 1956. g. vēlēšanās komūnisti dabūja turpat 5,5 milj. balsu. Pret konstitūciju nodots pavisam 4,6 milj. balsu. Šie balsotāji nebūt visi nav komūnisti. Tur ir Mendesa-Francsa radikāļu minoritāte, tur ir daļa sociālistu, pužadistu u. c. Ar to ir sagrauts uzskats, ka Francijā ir 5 miljoni komūnistu.

Ar saviem 187 (1946. g.) un vēlāk 100 pārstāvjiem Apakšnamā, komūnisti bija lielākā Ceturtās republikas partija. Pēc instrukcijām no Maskavas, tai bija uzdots „glābt Franciju no de Golla", bet visas komūnistu pūles, sabotāžas, streiki, propaganda — palika bez sekmēm, jo aiz tās nestāvēja sarkanarmijas durkļi. Tas nozīmē, ka jaunā parlamentā, kas novembrī tiks vēlēts ,komūnistiem ir visai vājas izredzes.

5) Referendums bija arī Francijas triumfs Afrikā, izņemot Gvineju. Tas pierādīja, ka ne visas kolonijas vēlas neatkarību.

6) Par spīti lielai de Golla konstitūcijas atzīšanai, tomēr jāņem vērā kā reālitāte arī tas, **ka notikumi Francijā tomēr bija demokratijas politiskā traģēdija, kas pierādīja demokratijas vājumu, politisku nespēku, vadības un disciplīnas trūkumu.** Kā līdzīgu piemēru var minēt Veimāras republiku. Toreiz Vācijas valsts prezidents Hindenburgs (1933. g.) aicināja par valdības galvu Ādolfu Hitleru, kā lielākās - nacionālsociālistu partijas - līderi. Bet Hitlers nelevēroja satversmi, likvidēja republiku un nodibināja savu „Trešo valsti", pats kļūdams tās diktātors.

Arī varas nodošana de Gollam ir tomēr demokratijas ierobežojums. Atkal vienreiz taisnība tiem, kas saka, ka diktatūras rodas tur ,kur ir vājas demokratijas. Tagad de Golla rokās koncentrēta visa politiskā un militārā vara. Ir jautājums, kā viņš to izlietos? De Golls pasvītro sevi par republikas un demokratijas aizstāvi un savas runas nobeidz vārdiem: „Lai dzīvo republika!" Bet šodien vēl neviens nevar pārredzēt, kā notikumi risināsies. Vai de Golls nebūs spiests kādreiz izlietot varu, ko paredz satversmes 92. pants? Kā viņš tiks galā ar ekstrēmistiem, un kas notiktu, ja de Golla vietā nāktu kāds cits?

De Golla konstitūcijas galvenie principi

Šī ir jau pēc skaita 16. Francijas konstitūcija. **Tā sola Francijai lielāku politisku stabilitāti, kā trūka Ceturtai un Trešai republikai. To cer panākt ar izpildvaras un likumdošanas varas spēku līdzsvarošanu.** Piektā rejublika solās sekot tradicijām un principiem, kas proklamēti Lielās franču revolūcijas laikā, kad dzima Pirmā republika.

Piektās republikas satversmes galvenais pamats ir stipra izpildvara. Lielākas pilnvaras valsts prezidentam, kas 4. republikā bija tikai ceremoniāla figūra. Valsts prezidentu vēlēs uz 7 gadiem elektori, bet ne tauta, kā ASV. Jaunajam prezidentam, kas, paredzams, būs pats de Golls, būs vairāk arbitra loma starp valdību un parlamentu.

Piektās republikas atsiēga ir tā, ka valsts prezidents atsevišķos gadījumos var atlaist pašu likumdošanas iestādi — parlamentu (ja tas nonāk konfliktā ar valdību, piem., ja gāž valdību) un griezties tieši pie tautas; izsludināt jaunas vēlēšanas, izdarīt referendumus un ārkārtējos gadījumos pārņemt visu varu, ja to prasa nacionālā drošība, pilsoņu aizsardzība un brīvība (92. p).

De Golla konstitūcijai ir stipra līdzība ar ASV konstitūciju, resp. tā ir kas vidēs starp prezidentālo un parlamentāro demokratijas paraugu.

Kā funkcionēs jaunā konstitūcija, un kā attīstīsies turpmākie notikumi, to šodien vēl neviens nevar pateikt, arī pat de Golls ne. Kaut arī no konstitūcijas daudz kas atkarājas, tomēr ne viss.

„Vive la Republique"!

Šī pēc skaita ir jau Piektā Francijas republika, kuŗas tēvs ir ģen. de Golls.

Pirmā republika dzima uz Lielās franču revolūcijas drudžām 1792. g. un mira 1804. g., kad Napoleons kļuva par imperātoru.

2. republika nodibinājās pēc 1848. g. revolūcijas, gāžot konstitucionālo monorchiju, kas tur bija nodibināta pēc Vīnes kongresa. Bet arī otrās republikas mūžs nebija ilgs, jo absolūto varu sagrāba Napoleons III.

Trešā republika nodibinājās pēc franču un prūšu kaŗa 1871. g. un tai bija lemts visgaŗākais mūžs — 69 gadi, līdz 1940. g., kad to sagrāva Hitlera armijas un tronī uzsēdināja sirmo Verdenas varoni Petēnu.

Pēc Francijas atbrīvošanas 1944. g. valsts pagaidu varu pārņēma de Golls, kuŗa īsais valdīšanas laiks pazīstams ar nosaukumu — „Atļautā diktatūra". Bet 1946. g. franči izsludināja Ceturto republiku. Tā noturējās pie varas 12 gadu, gāžot 24 kabinetus . . .

De Golla ārpolitika

Savā ārpolitikā de Golls jau parādīja savu kursu, sadodoties rokām pāri Lamanšas kanālim ar Mekmillenu un pāri Reinai ar Ādenaueru. Ne velti Chruščevs jau uztraucas, ka „Bonnas-Parīzes ass apdraudot mieru" un Ādenauera — de Golla satikšanos salīdzina ar divu diktātoru — Hitlera un Musolini — satikšanos 1934. g., kas bija sākums Romas - Berlīnes ass agresīvai politikai, kas noveda pie Otrā pasaules kaŗa.

De Golla pirmais solis rāda, ka viņš vēlas izveidot Franciju par vienu no NATO stūrakmeņiem. Šī zīme ir laba, ja tikai viņš pārāk nenomaldīsies savā mītā par „la grande nation".

„Brīvo valstu savienība"

De Golla nākotnes izredzes un panākumi atkarāsies tomēr no viņa spējām saturēt kopā Francijas imperiju. **Pirmkārt no sekmīga Alžīras problēmas atrisinājuma. Francijas liktenis izšķirsies Alžīrā.** Savā laikā Indoķīnas un Alžīras kaŗi bija klupšanas akmeņi visiem premjēriem.

Vēl pāragri spriest, kā de Gollam tas izdosies. Visas Francijai pašreiz piederošās territorijas viņš domā apvienot „Brīvo valstu savienībā". **Katrai šīs savienības loceklei būs tiesības uz savu iekšējo valsts pārvaldīšanu, bet ārlietas, finances un aizsardzība būs kopīgas ar Franciju.**

* * *

Francija stāv lielu un smagu problēmu priekšā, kā iekš-, tā ārpolitikā. Kā rīkosies de Golls, rādīs nākošie mēneši. Bet franču lielā vienprātība, ar kādu tie nostājās aiz de Golla konstitūcijas, ir ne tikai liels brīvās pasaules stiprinājums, bet arī laba sākuma zīme Francijas mogārlai, militārai un politiskai atdzimšanai, bez kuŗas stipra un stabila Eiropa nav domājama.

,AR NEPACIETĪBU ES GAIDU SAVU CEĻOJUM UZ KANADU'

ŠĀDIEM VĀRDIEM LIELBRITANIJAS KARALIENE ELIZABETE II VISĀ TRADICIONĀLAJĀ SPOŽUMĀ ATKLĀJA PARLAMENTA SESIJU

VĒSTULE LATVIJAI AMERIKĀ NO LONDONAS

Pāri Londonai šodien stiepās tikko manāma rudens migliņa. Lielbritaniju šajā mierīgajā rudens dienā aizkustina karalienes Elizabetes II troņa runa, atklājot 1958./59. gada parlamenta sesiju. Karalienes runa, kā vienmēr, norāda uz Viņas Majestātes valdības nākotnes plāniem. Pirmoreiz valsts vēsturē parlamenta atklāšana tika pārraidīja tālskatē ne tikai Anglijā ,bet arī citās zemēs. Miljoniem skatītāju savās mājās redzēja atdzīvojamies greznību, kas saistīta ar šo lielāko notikumu Lielbritanijas tradicijās.

Imperijas kronis mirdzēja spožās gaismās, kad karaliene mierīgā balsī nolasīja savu runu — „Most Gracious Speech to both Houses of Parliament" Gandrīz nekustīgs pie karalienes kreisās rokas sēdēja princis Filips. Savu runu karaliene iesāka vārdiem:

„Ar nepacietību es gaidu savu ceļojumu nākošajā vasarā uz Kanadu kopā ar savu dārgo vīru. Kanadas un pārējās Apvienotās Karaļvalsts iedzīvotāji ilgi dalījušies kopējā liktenī. Mūsu cerības ir, ka draudzība un saprašanās ar šo apciemojumu vēl vairāk nostiprināsies."

Pēc tam karaliene runā par Gānu, pieskaŗas Maltai un Kiprai. Tiek pieminēti atomieroči, un šie vārdi atsitas lordu apmetņu loku un bultu zīmējumos. Kā militāras varas simbols, blakus viskonts Montgomerijs turot „Valsts lielo zobenu". Nekustīga ir feldmaršala seja, tikai pavisam reti tajā pavīd smaids. Vai šajā brīdī viņš domā par uztraukumu, ko sacēlusi viņa Atlantijas valstu aizsardzības sistēmas kritika?

Koši sarkanās lordu drānas kontrastē ar baltajām ādām, melnajiem un zelta ieaudumiem.. Lordu starpā ir arī divas pirmās sievietes „lordi" Augšnamā. Briljanti, rubīni, minka apmetņi. Karaliene runā par kaŗa briesmām, jauno pensiju likumu, skolām, cīņu pret noziegumu pieaugšanu u.c.

Mierīgā balsī karaliene pieskaras visām šīm lietām, un katrs redz, ka Lielbritanijas tūkstošgadu politiskā tradicija vēl vienmēr ir dziva. Tradicijas, paražas un vēsturiski sikumi — viss saausts vienā milzīgā, grezna gobelēnā — Lielbritanijas politiskajā varenībā.

Kad karaliene iesoļoja parlamentā, atbalsojoties uz prinča Filipa rokas, princis Filips, kā to nosaka tradicija, soļoja vienu soli aiz karalienes. Viņai pa priekšu atmuguriski gāja Norfolkas hercogs un lords, Chlomondlejas markizs. Pēc tam, kad karaliene ieņēma savu vietu troni, atskanēja majestātiskie vārdi:

„Mēs lūdzam manus lordus sēsties!" Lords vēršas pret ģenerāleitnantu sēru Brianu Horoku, un atskan vārdi:

„Atbrīvojiet ceļu Melnam Ceļam!" Pie šiem vārdiem ierodas tautas izvēlētie Apakšnama deputāti.

Lords augstais kanclers viskonts Kilmjurs nosligst uz ceļa karalienes priekšā, un Elizabete II sāk lasīt savu troņa runu.

Visā pasaulē ir ieskats, ka Lielbritanijas karaliene ir tikai bīdāma figūra, kuŗas uzdevums ir apceļot bijušās kolonijas, atklāt pieminekļus un pieņemt citu valstu galvas, bet šis ir viens no gadījumiem, kuŗos karaliene ne tikai vēsti valdības sagatavoto programmu, bet šajā brīdī var izteikt arī savas atziņas un domas. Karalienes runa un valdības nākošā gada programma šoreiz ir ļoti svariga ne tikai Lielbritanijai, bet arī visai pasaulei, jo šī ir pēdējā parlamenta sesija pirms nākošajām vēlēšanām. Karalienes runā bīdomā radīt nacionālu pensiju sistēmu, kuŗā katrs maksā pēc iespējas, tādā veidā pašiem noteicot savas pensijas lielumu.

Izglītībā valdība ir nolēmusi ne tikai celt jaunas skolas un pavairot skolotāju kadrus, bet arī paplašināt izglītības programmu vidusskolām.

Paredzēts jauns likums, kas novērsīs līdzšinējos trūkumus garīgo slimnieku aprūpē.

Valdība mēģinās uzlabot apstākļus soda izciešanas iestādēs un meklēs jaunas metodes noziegumu apkarošanā.

Lauksaimniecībā pabalsti tiks maksāti maziem un vidējiem lauksaimniekiem, lai pavairotu Lielbritanijas lauksaimniecības produkciju.

Par darba iespējām un mārciņas stabilitāti karaliene teica: „Mani ministri dara visu, lai nostiprinātu mārciņu, ne tikai šeit, bet arī ārzemēs, kā arī celtu nodarbinātības līmeni angļu tautai. Sadarbojoties ar Apvienotās Karaļvalsts valstīm, viņi mēģinās paplašināt aizsūtāmo tirgus, bet Eiropā to veiks ar brīvās tirdzniecības līgumu."

Tālāk karaliene norādīja, ka konferences Montreālā un citur pierādījušas, ka brīvās pasaules sadarbība gan ekonomiskā, gan politiskā plāksnē saliedējas arvien ciešākā vienībā.

Šie bija galvenie norādījumi karalienes runā. Tie pierādīja, ka ne tikai politiskās tradicijas dzīvo Lielbritanijā, bet arī jauna progresīva politika stiprinās Viņas Majestātes valdības pieaugošo popularitāti. Blakus premjēram Mekmillenam popularārkā persona Lielbritanijā tagad ir Kanadas premjērs Džons Difenbeikers. Tādēļ nav jābrīnās, ka karalienes runā pirmie vārdi bija veltīti uzticīgajam saviedrotajam — Kanadai. G. Z.

Savienotas VALSTIS

ŅUJORKĀ

● Ņujorkas pilsētas vecākā Vagnera kundze 27. oktobrī savā mājā pieņēma dažādo tautību skaistuma karalienes, to starpā arī latvieti — 20 gadu veco arhitektūras studenti Ausmu Strauminu, kas šo titulu ieguva Ņujorkas Latviešu biedrības ballē šinī pavasarī. Viņa ir blonda, zilām acīm, bija ieradusies zilā vakara tērpā, kopā ar 3 dāmām no latviešu ev. - lut. draudzes dāmu komitejas.

● Gatavojoties vēlēšanām, republikāņu partija rīkoja dineju dažādu tautību pārstāvjiem St. Morice viesnīcā, kur piedalījās ap 250 cilvēku, to skaitā arī vairāki latviešu pārstāvji. Dinejas rīkotājs bija filmrūpnieks Skuras Runāja Rokfellers, kas kandidē Ņujorkas gubernātora amatam, un Kitings, kas kandidē uz vietu Senātā. Runātāji labi izprot mūsu viedokli.

MILVOKI

◐ „Karalis Brusubārda un princese Gundega" būs skatāma DV Milvoku teātŗa izrādē, kuŗu DV čikāgas apvienība, sadarbojoties ar Otto Krolla Teātŗa studiju, izrādīs sestdien, 8. novembrī, plkst. 7.30 vakarā 241 N. Central, Masonu zālē. Lugu iestudējuši režisore M. Valtere-Einberga. Dekorācijas gatavojis Andrejs Eglītis. Kostīmus zīmējusi Erna Puriņa, dejas iestudējums pieder Stanislavai Graudiņai. Izrādē piedalās 40 personas. Lugu, kas jau Latvijā baudīja jo lielu atsaucību, ir katram vērts redzēt tieši mūsu apstākļos. Ieejas maksa pret ziedojumiem, sākot ar 99¢, bet skolēniem un studentiem 50¢. Biļetes var iepriekš pasūtināt darbdienu vakaros no pl. 7-9 pa tel. MOnroe 6- 5399. Izrādes dienā pie kases stundu pirms sākuma.

PORTLANDĒ, (OREG.)

◐ Rudens sezonu Portlandē ievadīja dziedones Inas Selgas koncerts. Viņa dziedāja J. Medina, A. Kalniņa, Mocarta, Šūmaņa, Šūberta dziesmas un ārijas no Čaikovska „Piķa dāmas" un Pučini „Toskas". Klausītāji koncertu uzņēma atsaucīgi. Dziedone saņēma ziedus.

◐ 25. oktobrī Oregonas latviešu draudzes dāmu komitejas rīkotais bazārs bija pulcinājis pilnu zāli apmeklētāju no Oregonas un kaimiņu (Vašingtonas) novada. Programmu ievadīja Zviedrijas viesa prof. A. Aizsilnieka referāts par notikumiem dzimtenē. Viņš uzsvēra, ka gaidītās pārmaiņas bieži vien rada ne vien notikumi politikā bet arī saimnieciskās grūtības. Portlandes sieviešu koris A. Berķa vadībā dziedāja tautas dziesmas, jaunieši dejoja R. Šramas sagatavotās tautas dejas, bet Selemas jaunietes — M. Šēferas mācīto raksturdeju.

Bija dažāda veida izlozes un bufete. Sarīkojuma atlikums — draudzes palīdzības darbam.

◐ 31. oktobrī — Ticības atjaunošanas svētkos draudzes dievkalpojumā spredikī teiks mācītājs - viesis no Sanfrancisko (Kalif.) - Knez-Knezinskis.

ROČESTRA (N. Y.)

◐ Nedziestoša upuru uguns „Dievam un tēvzemei" varenajā War Memorial celtnē dega tais divi stundās ,kad vietējā ungāru grupa atcerējās pirms divi gadiem sarkanarmijas tanku apspiesto revolūciju. Daudzo runātāju vidū bija arī divi šīs revolūcijas dalībnieki. Atceres izskanu noslēdza Ungārijas valsts himna. Viesu skaitā bija arī valrākas citu tautību grupas.

◐ No karadienesta ASV brunotajos spēkos Vācijā, atgriezies Vilnis Sarma.

◐ Svētdienas skolai atsākot mācības, tajā piedalījās ap 20 bērnu. To skaits kolonijā gan ir krietni lielāks, kādēļ vecāki aicināti aktivitātei, lai skolā iesaistītu vairāk bērnu, jo ar katru gadu pieaug vajadzība latviešu valodas nostiprināšanai.

◐ Krusta draudzes dāmu komitejas rikotais agrīnais Mārtiņu vakars ar piedienīgiem raibumiem un jautrību bija pulcinājis ap 100 dalībnieku, to skaitā daudz jaunatnes. Bija arī viesi no Sirakuzām. Kā izloze, tā kuplais apmeklējums sola labu atlikumu labdarīgiem mērķiem.

As.

KALAMAZŪ

◐ DV vīru koris, kuŗš ar savu 20 dziedātājiem dirigenta J. Zuikas vadībā savā divu gadu darbībā izveidojies jau par labi saliedētu vienību, iesāka un arī noslēdza Kalamazū ev.-lut. latviešu draudzes rudens svētkus. Pēdējo J. Vītola dziesmu „Kalējs" nācās atkārtot un nodziedāt arī piedevas. Bez vīru koŗa priekšnesumus sniedza vēl prof. V. Ruševica sakomplektētais jauniešu stigu ansamblis (D. Kalnājs, J. Rinkušs, L. Braukis, I. Licis, D. Rollis un Māris Rušēvics), kas, kā arvien, guva sevišķu piekrišanu. Liene Andersone deklamēja, Daira Kalnāja spēlēja vijoles solo V. Mellīnas klavieŗu pavadījumā un Inese Ruka dejoja baletu „Naila". Rudens svētkus, kuŗi bija sevišķi labi apmeklēti, ievadīja draudzes māc. A. Piebalgs, bet programmu noslēdzot, runāja draudzes priekšnieks J. Gailis, kuŗš paziņoja, ka svētku materiālais atlikums tiks izlietots gan Vācijas, gan aiz dzelzs aizkara trūkumā mītošiem tautiešiem, gan arī mūsu pašu bērnu audzināšanas vajadzībām. Cik varēja vērot, svētku atlikums sanāks paprāvs, jo loterijas biļetes izpirka īsā laikā. Dzīvo zosi — Mārtiņdienai — atseviškā izlozē laimēja E. Ozola. Vakaru noslēdza kopējs azaids, dejas un rotaļas.

● Pie pilsētas „Civic" teātŗa aktieŗu kursus ar labiem panākumiem jau otru gadu apmeklē A. Melnūdris, I. Lejiņš un D. Rollis.

● Latviešu biedrības valde lūdz tautiešus nomaksāt biedrības biedru naudu ($6,00 vīr. un $1,00 siev.), tāpat arī iznemt ALA's biedru kartes pie biedrības kasieŗa B. Gertsona, 219 W. Vine ielā (telef. FI 3-3785).

Adreses maiņas lūdz ziņot sekretāram K. Grīnvaldam vai jebkuŗam draudzes loceklim.

◐ Drēbnieks R. Vizulis, kas saistījies darbā pie Gilmore Brothers, pieņem pasūtījumus uz kungu un dāmu apģērbiem arī 1138 James ielā.

PHILLIPS'
MILK OF
MAGNESIA
LABSAJŪTAS TRAUCĒJUMU NOVĒRŠANAI.
Magnesija ātrdrumu palīdz dauds vairāk nekā laksatīvs. Palīds atgūt labsajūtu, kā arī novērš traucējumus gremošanas organos.
4 unces 30 ¢
12 unces 60 ¢
(Paraugsaipojums)
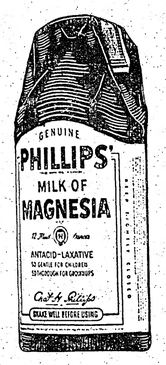

Jānis Krūmiņš

OKTOBRA REVOLŪCIJA

ACULIECINIEKA ATMIŅAS

II

Valdības kaŗaspēks, laižot darbā ložmetējus, ņēma virsroku. Boļševiki atkāpās. Dažus viņu vadoņus aizturēja, daži nogāja pagrīdē, bet pats Ļeņins ar viltotu pasi uz Ivanova vārda aizbēga uz Somiju un paslēpās turienes mežos.

Boļševiki, protams, nevarēja cerēt tik viegli gūt panākumus, bet viņiem vajadzēja spēku pārbaudes un pieredzes tālākai cīņai.

Šis gadījums satrisināja jau tā nestabilo valdību. Daudzi ministri atkāpās.

KERENSKA VALDĪBA

Aleksandrs Kerenskis, pajauns gados, vienmēr optimistisks un enerģijas pilns, uzticīgs sev un revolūcijai, kļuva par ministru prezidentu, vienlaicīgi izpildot arī kaŗa, tieslietu un zemkopības ministra pienākumus.

Pēterpilī iznākošais sarkastisžurnāls „Lapsene" ievietoja karikatūru, kuŗā bija tēlots Kerenskis skrienam, viņam paduse likuma kodeks, vienā rokā šautene, otrā grābeklis.

Demokratija prasīja vārda brīvību, un Kerenskit atļāva boļševikiem joprojām turpināt savu graujošo propagandu. Kerenskis nesaprata vai negribēja saprast lietas nopietnību. Kā labs runātājs, viņš prata savilpot klausītājus, bet sekotāju bija maz. Lielās strādnieku un kareivju masas valdības programmas dēļ no viņa attālinājās, un tuvinājās boļševikiem.

Tuvojās otra revolūcija — boļševiku apvērsums.

Muižnieki, no kuŗu vidus nāca augstākie kaŗavadoņi un sabiedriskie darbinieki, nevarēja samierināties ar muižu zemes atdošanu zemniekiem.

Intelligence, kas revolūcijai bija līdzinājusi ceļu, bija atstumta, tā jutās pievilta, stāvēja nomākta un bezspēciga.

Un tad nāca ziņas viena pēc otras, ka no frontes ar disciplinētu kaŗaspēku Pēterpilij tuvojoties ģenerālis Kornilovs un ka viņa daļās ietilpstot daudz virsnieku. Pa ceļam šis spēks vēl papildinoties un pastiprinoties.

Nomāktie pilsoņi saskatīja ģenerāli Kornilovā savu vienīgo glābēju, bet sakūdītie strādnieki — savu nāvīgāko ienaidnieku.

Visās Krievijas pilsētās vēl valdīja kārtība. Pat Maskavā bija samērā mierīgi. Vienīgais revolūcijas perēklis bija Pēterpils, kur visi strīdējās, un katram kabatā bija sava recepte demokratijas glābšanai.

Ausa cerība, ka Kornilovs apklusinās boļševikus. Valdīja pārliecība, ka valdība neliks šķēršļus viņam ceļā, ka tā pat nedrīkst to darīt. Vēl vairāk — ka valdībai uzticamās vienības izies Kornilovam pretī un apvienosies.

Bet ministru kabinetā nebija vienprātības, nevarēja pieņemt lēmumu, kādi soļi spērami. Gāja jau valodas, ka Kerenskis vedot sarunas ar boļševikiem, bet pēdējie nepiekāpjoties. Dienas pagāja kāpinātā satraukumā. Neviens vairs neņēmās pareģot, kāda būs rītdiena.

Beidzot valdība paziņoja, ka Kornilovu pilsētā neielaidīs. Tāds paziņojums bija līdzīgs pērkona dārdienam virs pilsoņu galvām.

Boļševiki triumfēja. Viņi ieguva divas uzvaras reizē — valdības piekāpšanos un Kornilova apstādināšanu.

Bet bija vēl kas daudz vairāk.

Bija atklāta kontrrevolūcija, un to vajadzēja apkarot, ne tikai apkarot ,bet iznīcināt, bez žēlastības izraut ar visām saknēm.

Un sākās plašs, asiņains terrors

Bija tā, it kā pēkšņi atrautu kādas milzu slūžas. Ūdens, ar pieauaugošu spēku, mutuļodams, krākdams gāžas lejā, raudams līdz visu, kas ceļā. Likās, miljoni cilvēku, kas nespēs izbēgt, ies bojā. Ceļš uz brīvību veda caur Somiju, bet tālredzīgie boļševiki bija tur jau izlikuši slazdus, un daudzi jo daudzi tajos iekrita. No šiem nelaimīgajiem upuriem boļševiki ieguva lielas vērtības zeltā, platīnā un briljantos.

Terrora vilnis bija aizsklajis nebūtībā daudz virsnieku un kadetu un ķēris arī tos, kas vēl nebija beiguši dzīrot „tikai šodien, vēl šodien."

Kerenskis, visu nīsts un lādēts, beidzot saprata, ka gājis par tālu, izdeva pavēles: slēgt revolūcijas komiteju, arestēt boļševiku vadoņus un apturēt „Ziņas" (Izvestija) un „Patiesību" (Pravda). Bet bija jau par vēlu, par daudz vēlu. Situācija vairs nebija pārskatāma. Notikumi risinājās strauji.

PAGAIDU VALDĪBAS GĀŠANA

Petro - Pavlovska cietokšņa garnizons pārgāja boļševiku pusē un pēdējie, izmantojot katru iespēju, katru nejaušību, bija paspējuši iesēsties galvenā pasta-telegrafa centrālē un no turienes paziņoja, ka pagaidu valdība kritusi un valsts vara atrodoties revolūcijas komitejas, t. i., boļševiku rokās. Bet tai pašā laikā pagaidu valdība noturēja sēdi Ziemas pilī un valsts aparāts darbojās visā Krievijā.

Tā bija kaŗa viltība — saduļķot politiskos ūdeņus un galīgi samulsināt jau tā apmulsušos pilsoņus.

Un beidzot Ziemas pils saņēma Smoļnija institūta ultimātu padoties. Atbilde bija — noraidoša.

Tad Ņevā jau agrāk ienāku-Kronštates flotes kaujas kuģis pagrieza savus stobrus pret Ziemas pili

Ziemas pils tika ieņemta bez nopietnas pretestības, kaut gan pilī atradās pietiekoši liels spēks.

Aizturētos pagaidu valdības ministrus un valstsvīrus aizveda uz Petro-Pavlovska cietoksni un tur iesēdināja. Tā minoritāte pieveica majoritāti .Mazais — lielo.

Par lielu izbrīnu, ieņemot Ziemas pili, Kerenski tur neatrada.

Pēc dažām dienām Kerenskis tomēr vēlreiz parādījās atklātībā ar lielāku kazaku pulku, ceļā uz Pēterpili.

Pie Carskoje Celo kazaki, būdami apgaismoti ar boļševiku idejām, nopietnā ciņā ar pēdējiem neielaidās un izklīda. Pats Krievijas valdnieks pazuda bez vēsts. Daudz vēlāk kļuva zināms, ka bēdīgi slavenais Kerenskis atrodoties ārzemēs un izstrādājot Krievijas glābšanas plānu. Boļševiku uzvara bija liela. Viņi varēja gavilēt. Atzīmējot šo uzvaru viņi, starp citu, savām meitenēm deva vārdu Oktobrina, jo viss notikušais norisinājās oktobrī pēc vecā stila.

Valsts Domi, kā brīvības paudēju, boļševiki padzina.

Ugunīgas runas bija izrunātas, brīvības sapnis izsapņots un demokratija nedzimusi nonāvēta.

Beidzot, ar lielām grūtībām boļševiki panāca Brestļitovskā 1918. g. 3. martā nožēlojamu mieru ar Vāciju, zaudējot lielas territorijas un maksājot kontribūciju, pretēji tam, ko viņi visu laiku sludināja, Bet miers bija solits un to vajadzēja panākts par katru cenu.

Cara laikā, kad Raspūķins ieteica padzīt Domi un līgt mieru ar vāciešiem, Pēterpilī sacēlās tik spēciga politiska vētra, ka nogāza caru no troņa, bet kad boļševiki to pašu istenoja, Pēterpilī valdīja relātīvs miers.

Krievijas pēdējam suverēnajam valdniekam caram Nikolajam II un viņa ģimenei bija visai traģisks dzīves noslēgums.

Cars ar ģimeni bija pārvesti uz Sibiriju un novietoti Jekaterinburgā bijušajā gubernātora namā. Viņu apsardzībā bija iesaistīti arī brutālie Kronštates matroži.

Nobeigums sekos)

CEĻA VĀRDI

„Es esmu dzirdējis" — tas ir labi; „es redzēju" — ir labāk.

☆

Spalva var nokaut cilvēku, nazis nemaz nav vajadzīgs.

☆

Svētība nekad nenāk pa pārim; jaunums nekad nenāk viens.

☆

Kaut arī koks izaugtu tūkstoš pēdu augsts, tā auglis atkal kritīs atpakaļ uz zemi.

☆

Nelieto ieelļotu papīru uguns ietīstīšanai.

Ķīniešu sakāmvārdi.

Jānis Cīrulis

KAĻAKALPS UN DĒKAINIS

NO ATMIŅU KRĀJUMA MŪZIKANTA PIEZĪMES

IV

Biju jau gana izspēlējies vijoli ir balalaiku, pagalam apnicis jautrās un gaudulīgi vilktās krievu tautas dziesmas, kad saņēmu pavēli posties uz kaļaskolu. Lepni paziņoju tēvam, ka pēc dažiem mēnešiem ieradīšos Valmierā ar zobenu pie sāniem un zelta zvaigzni uz uzplečiem. Varbūt patiešām būtu iznācis puslīdz kārtīgs virsnieks, jo skolā biju centīgs un diezgan labi ieredzēts junkurs, ja negadītos nelaime.

Izejas svētdienas parasti pavadīju pie draugiem, visbiežāk pie Ernesta Veinbauma. Šoreiz abi bijām ielūgti ciemos pie pazīstamā daktera uz tēju un filozofiskām pārrunām, kuras, atsēdies uz tepiķa pa tatāru modei, vadīja profesors Žākovs, klāstīdams savu limitisma teoriju, kuŗa it kā apvienošot visas filosofiskās sistēmas un reliģijas. Bija arī dažas filosofiski noskaņotas jaunkundzes. Viena no viņām man ļoti patika, un es patiku viņai. Mēs sēdējām blakus un brīžiem, citiem neredzot, spiedām viens otra roku. Kad pasniedza tēju, sabiedrība limitizējās mazākos pulciņos un no abstraktām problēmām pārgājām uz priecīgu amizieri un atjautībām. Ernests iespaidīgi deklamēja Apuchtina „Vājprātīgo". Nadsona „Karalienes naktis" un skaitās, ja trūka vajadzīgās uzmanības. Beidzot daktera cēla galdā dažas pudeles Kaukaza vīna, un man, neieradušam, jau pēc pirmās glāzes iesitās galvā sentimentāls skurbulis. Uzdzērām dāmu daiļumam, filozofam un laikam arī paši savai jaunībai.

Brīžiem paraudzījos galda pulkstenī un nožēloju, ka „dzīves stundas ātri skrien", taču kāda stundiņa vēl bija manā rīcībā. Tad ar prieku konstatēju, ka šī šķiet visgarākā, un kad nejauši citā istabā paraudzījos pulkstenī, tas bija aizskrējis vairāk kā stundu uz priekšu. Izrādījās, ka mana mīļā, gribēdama aizkavēt mūsu aiziešanu, galda pulkstenī nevienam nemanot bija pagriezusi atpakaļ! Aizskrēju neatvadījies un ierados skolā divi stundas vēlāk par noteikto laiku. Dežurants, gaidīdams dežūrvirsnieku pārbaudi, vēl centās dabūt mani ātrāk gultā, palīdzēja novietot visu glītā četrstūrī, bet tieši tad, kad es laimīgi novilcis šauro zābaku, to priecīgi pasviedu gaisā, ienāca virsnieks. Tā nu es viņa priekšā stāvēju sastindzis un stulbi smaidīdams — vienā kājā zeķe, otrā zābaks, — un smaržodams pēc Kaukaza vīnogām. Otrā dienā mani izslēdza „par trakošanu un piedzeršanos" (Za buistvo i pjanztvo). Toreiz gan biju dikti satriekts (arī „melnās acis" esot gauži raudājušas), bet tad samierinājos, zinādams, ka esmu cietis maigās milestības dēļ. Pēc gadiem, satiekoties Rīgā, mana dāma bikli lūdza piedošanu par savu neapdomību, bet es sen biju viņai piedevis . . .

Mani aizsūtīja uz fronti. Tur nekādus varoņdarbus nepaspēju pastrādāt un piedzīvoju vienīgi nelabas bailes. Jau pirmā nedēļā dabūju pa pakausi un labo roku, kuŗu, ar biszālēm rikošetiem, biju jau paspējis ievainot arī puikas gados. Vēlāk ar skaudību lasīju visādu kauju aprakstus par varoņu bezbailību, bet vēl šodien nezinu, vai tam visam ticēt, vai ne.

Labi salāpītu mani ar J. Goldmaņa apliecību kabatā nosūtīja uz latviešu strēlnieku rezereves pulku Tērbatā. Uz Valmieru nemaz neaizbraucu, jo bija tā kā kauns no tēva un meitenēm, kas pēc bildītēm pazina mani kā junkuru. Bet arī Tērbatā jutos kā mājās un bija brīnum laba sajūta būt atkal starp savējiem. Salīdzinot ar „Lāci", tā bija gluži cita pasaule un citi ļaudis. Satiku arī draugus un pazīstamus no turienes, kas šeit bija jau priekšā, tāpat vairākus skolas biedrus virsniekus, kas nēmās mani labsirdīgi pažēlot un pamācīt, kā lenkt igauņietes.

Mani dienestgaitas dokumenti pulkā vēl nebija pienākuši un nepienāca arī vēlāk, tāpēc tiku ieskaitīts ierindā 5. rotā. Tas nu man dikti nepatika. Gan rotas kancelejā izstāstīju visu savu militāro biografiju, bet man neticēja. Beidzot rotas komandieris, ievērojis jaunkareivju starpā manas drošās veckareivja izdarības ,sāka mani pārbaudīt visādos ierindas uzdevumos un komandās, piešķīra manā pāriņā nodaļu. Vēlāk saņēmu veselu vadu vislabāko Rīgas pašpuiku, kas mani ieskatīja par visu ko, tikai ne par savu priekšnieku. Vai Dieviņ, kā viņi mani āzēja un nerroja! Varēju kliegt un lamāties līdz aizsmakumam, bet šie stāvēja ierindā, vēderus izzvēluši un turēdami uz pleca šauteni kā mietu. Un tad pēkšņi visi kā viens ,pieņem visbrašāko stāju, ja tuvumā parādījās virsnieks. Pavēlēm paklausīja, bet ar vislielāko nevīžību un vienaldzīgāko smīnu, kas mani kaitināja visvairāk. Pēc vakarjundas turpat vai pusvada bija pazudusi pilsētā un man vienmēr iznāca nepatikšanas ar rotas komandieri, kad tas ieradās uz pārbaudi.

Redzēju, ka ar parastām metodēm te nekā nepanāksu un zināju, ka puikas klausa savam vadonim, kas pret mani izturējās visnevērīgāk. Reiz, piedāvādams papirosu un runādams puiku žargonā, teicu viņam, ka netieku pilsētā pie brūtes, bet šovakar man katrā ziņā jābūt. Teicu, ka pamuksu, un lūdzu šo parūpēties par kārtību. „Vadniek, zin', nebēdā! Es nokārtos!" — apņēmīgi atteica vadonis. Tai vakarā abi ar grafiķi Jāni Spriņģi, kam arī bija vads, klīdām gar Mētras malu ar pāris igaunietēm. Kad pārnācu, viss bija vislabākā kārtībā. Turpmāk, ja vien vajadzēja kaut kur aiziet, vienmēr Fricis palika manā vietā. Apmācības devu vairāk atpūtas, biežāk sasmēķēt, pajokoju, un ar katru dienu mūsu attiecības uzlabojās. Driz vien es ar savu vadu varēju lepoties, un šodien varu sacīt, ka šie Rīgas zēni bija vislabākie biedri, uz kuŗiem varēja paļauties. Ieguvu vienu atziņu vairāk, kas man noderēja arī vēlāk — neesi uzpūtīgs, un, dižkareivis būdams, netēlo ģenerāli. Drīzāk jau otrādi. Puikas aizsūtīja uz fronti, bet mani paturēja rotā.

(Turpinājums sekos)

Komponists V. Dārziņš „iekaro" amerikāņus

13. oktobra vakarā komponists V. Dārziņš „iespēlēja" sevi Sietlas izlases mūziķu saimē. „Ladies Musical Club" internā sezonas atklāšanas koncertā V. Dārziņš ar techniski augstvērtīgu un iejutīgu prasmi tulkot un paust katra komponista darba īsto būtību atskaņoja Bēthovenu ,Mocartu, Šopēnu un vienu savu darbu, izpelnoties 200 klausītāju lielās saimes tik jūsmīgu atsaucību, kādu diez' vai kādreiz paši latvieši veltījuši savam skaņradim. Ar šo koncertu V. Dārziņš pavēris sev plašākas iespējas gan izlases audzēkņu saistīšanā savā klavieru studijā, gan arī turpmākā koncertpianista gaitā.

Tomēr par savu galveno mērķi nākotnē pats komponists uzskata radošo darbu — komponēšanu.

Svētdien, 30. novembrī, V. Dārziņš koncertēs Latviešu namā, atlikumu ziedojot klavieru fondam.

Sietlas latviešiem 30. novembrī būs izdeviba dzirdēt vēl plašāku programmu nekā to, par kuŗu tik ļoti jūsmoja amerikāņi.

LATVIEŠU ETNOGRAFIJA ČIKĀGAS MŪZEJĀ

Otto Krolla Kultūras birojs griezies ar ierosinājumu pie pilsētas galvas, Richarda Daleja ar priekšlikumu iekārtot mūzejā latviešu etnografisko nodaļu, uz ko O. Krolls saņēmis principā piekritošu atbildi. Pilsētas galva rakstu nosūtījis mūzeja valdei izšķiršanai, jo mūzejs ir privāts pasākums. Pilsētas galva izsacījis pateicību Krollam par lielo interesi, kādu viņš atkārtoti pierādījis čikāgas kultūras dzīvei. Krolls kā savus līdzgaitniekus proponējis Hugo Riekstiņu un J. Rītiņu, kuŗiem mūsu tautas nacionālā kultūra ir sirdslieta. Ir ceribas, ka atbilde būs labvēlīga, jo pilsētas galva ierosinājumu atbalsta.

„Ugunskura"

20./194. numurs iznācis, tā saturs veltīts Latvijas 40 gadu proklamēšanas atcerei. Rakstus devuši — vēsturnieks P. Dreimanis, R. Čaks, O. Krolls, A. Teivēns, Burtnieku Kruzttēvs, Cēsu Valdis, prof. L. Slaucitājs u. c: Šai numurā iespiesta arī J. Kalnieša komponētā dziesma „Ziemassvētku zvani" (Z. Lazdas teksts) un K. Skalbes, V. Plūdoņa, J. Raiņa, A. Eglīša, L. Breikša, Z. Lazdas, N. Kalniņa un P. Aigara patriotiski dzejoļi. „Ugunskuru" izdod skatu apgāda nozare un to var pasūtināt pie R. Čaka, 9534 W Harrison Ave., West Allis 19, Wis., (A.S.V.) vai — S. Laimaņa, 123 Humberside Ave., Toronto 9, Ont., Canada. Četru numuru abonements maksā 2 dol. Žurnāls iznāk 4 reizes gadā.

Grozgalvītis

PASAULES VĒSTURE

Feļetons

VĀCIJA UN TĀS VALDNIEKI JAUNAKAJOS LAIKOS

Tā kā letiņiem, mūsu senčiem, visvairāk saskarsanas ir bijusi ar krieviem, tad tiem veltīju mazliet vairāk uzmanības. Par citam tautam būs iskaa runāsana. Trakoti maz laika. Kā jau zināt, pašreiz par vēsturem, kauč arī tas ir slavenākās, mazāk gribas domāt, nekā par Mīnesotas upēm un ezeriem.

Grūti pārciest, kad dzirdi, ka citi tetiņi velk dzivas zivis no ūdens, bet pašam jāsēd pie galda ar spalvas kātu rokā. Bet neko par citiem nerakstīt arī tā neveikli. Cilvēki vien jau ir, ja arī nav letiņi.

Vispirms runāsim par vāciešiem. Tie pēc krieviem tūdaļ letiņam ir bijuši tuvāki ,jo savus 700 gadus ir „glaudījuši" letiņu muguras.

Viduslaiku vēsturē neiznāca vaļas par viņiem runāt. Kā jau teicu — vasaras sezona.

Ap 1806. g. visa Vācija atradusies Napoleona varā. Tas toreiz, tāpat kā Adolfs visjaunākajos laikos, gribējis valdīt pār visu Eiropu, vispirms pievākdams Austriju, tad Vācijas valstis.

Tikai kad 1812. g. Napoleons dabūjis kārtīgu pērienu no krievu cara Aleksandra 1., Vācija atkal varējusi atvilkt elpu.

Pēc Francijas tā saucamās „Jūlija revolūcijas", ap 1830. g., arī vācieši sadomājuši taisīt revolūciju. Bet viņu mazo valstiņu valdnieki nav bijuši tādi stulbeņi kā krievu cari un ar savu tautu tikuši vieglāk galā, bez asins izliešanas. Lai tauta nomierinātos, devuši konstitūciju. Kad tauta nomierinājusies, konstitūcija pamazām iznīcināta.

Bet ap 1848. g. vācieši atkal sākuši buntoties. Tiem bija radusies doma — mazās valstiņas apvienot vienā, lai būtu stiprāki pret kaimiņu uzbrukumiem.

Bet tāpat kā letiņiem tagad, taisot „bēniņu apvienību", arī vāciešiem negājis kā vajag. Tie sašķēlušies divās partijās — lielvācos un mazvācos. Mazvāci gribējuši apvienot tikai Vācijas valstis, bet lielvāci pievienot arī Austriju.

Uzvarējuši mazvāci un noliemuši par apvienotas valsts galvaru uzaicināt Prūsijas ķēniņu Friedrichu - Vilhelmu 4. Bet tas atteicies ,jo atzinis zem sava goda valdīt par valsti, ko viņa rokas nodod revolucionāri.

Butu to setti piedzīvojuši kādam letiņam. Tas neatteiktos, lai arī toreiz letiņi nebija gaļsi cauri „Valdīšanas skolu" dipīsu nometnēs.

Sakarā ar to, viss sagājis dēli.

Vācijas valstis apvienojušās tikai 1871. gadā, pēc vairākiem kariem ar dāņiem, austriešiem un frančiem.

Jādomā, ka reiz arī visas pasaules letiņi apvienosies, kad Amerikas letiņi būs izkaŗojuši karus ar Zviedrijas letiņiem, Vācijas letiņiem, Dānijas letiņiem un Austrālijas letiņiem.

Vislielākie nopelni Vācijas apvienošanā bijuši kauč kādam Bismarkam, kas nebijis pat zaldāts, bet lauksaimnieks un politiķis. Bet no baronu zortes gan.

Tamdēļ arī apvienotā Vācijā pēc būtības valdījis Bismarks, ne tās pirmais ķeizars Vilhelms 1. Tikai kad pie valdīšanas nācis tā dēla dēls — ķeizars Vilhelms 2., vecais Bismarks nospiests pie malas.

Tas laikam noticis šādu apstākļu dēļ. Kādā garāmatā reiz lasiju, ka Bismarks bijis „Virs ar dzelzs roku". Kur viņš dabisko roku licis, nebija sacits.

Tā kā toreiz tādi māksligi lociekļi kā tagad nebija modē, tad, saprotams, Bismarka dzelzs roka nav patikusi Vilhelmam 2. Ir jau arī nepatikami, kad katru rītu, sasveicinoties, jāspiež tāda auksta, nekustīga roka, kauč tas arī būtu valsts kanclers.

Letiņi, sevišķi vecie strēlnieki, ar ķeizaru Vilhelmu 2. ir labi paziņas. Letiņi pie Nāves salas ir Vilhelmam šāvuši svina lodes virsū, bet Vilhelms letiņiem ir laidis virsū nelabu smaku. Varbūt viņi tur ārditos vēl tagad, ja nebūtu uznākušas revolūcijas.

Ķeizaram Vilhelmam 2. tomēr laimējies palikt dzīvam. Vāciešu kāva gan citu tautu cilvēkus, bet savus pietaupīja. Ne tā kā krievi — laida nost no kājas, kas tik pa rokai. Kad tikai pēc plāna un grafikas līķu skaits pilns.

Par Vāciju visjaunākos laikos runāsim attiecīgā nodaļā.

FRANCIJA JAUNĀKOS LAIKOS

Kas noticis Francijā senos un viduslaikos, par to nerunāsim. Kas tur bija, tas bija, ko tur vairs meklēties pakaļ. Revolūcijas un ķēniņu gāsanas bijusas tāpat kā jaunākajos laikos. Bez tam — toreiz arī letiņiem ar frančiem nekaadas saskares nav bijis. Jaunāko laiku beigās gan jau viena otra bagata letiņu dāma brauca uz Parīzi kleitas iepirkties.

Jaunāko laiku sākumā Francija ir bijis viens vella zellis — Napoleons 1. Pēc dzimšanas gan viņš nav bijis francuzis, bet korsikānis, kauč kas ar itaļu piegaršu. Tomer viņš cinijies par Franciju un gribejis nagos dabūt vai visu pasauli.

Tik dūšīgs viņš ir bijis tamdēļ, ka nav bijis karaļu dzimuma, kuŗi ir slinki, jo pa dzimšanai ir jau vismaz pulkveži, apbalvoti ar ordeņiem. Napoleons bijis vienkārša skrīvera dēls un savas kaŗa gaitas sācis kaprāļa pakāpē. Tikai pamazam ticis uz augšu. Tā sakot — lidis caur ērkšķiem pie rozēm.

Tikai viņam agri pienāca vakars. Viņu sāka klapēt no visām pusēm un beigās nosūtīja trimdā uz Lienes salu. Tur viņam trimdā bijis daudz sliktāk nekā letiņiem nesenā trimdā. Nav bijis nedz Unras ,nedz Iro aprūpes. Pat siļķes un ļergu nav neviens piegādājis.

Pēc Napoleona atkal atjaunota Burboņu dinastija, kad uz troņa nācis Ludvikis 18., kas tronī sēdējis līdz 1824. gadam. Pēc tam vēl valdījis viņa brālis Kārlis līdz 1830. gadam, kad Burboņu dinastija izbeigusies.

Pēdējie Burboņi ir emigrējuši uz Ameriku un apmetušies Kentakijas valstiņā. Sākuši brūvēt burboņu viskiju. Viņu pēcnācēji to turpina vēl tagad, ko var secināt no uzrakstiem uz pudeļu etiķetēm.

Vēlāk Francija ir gājusi no rokas rokās, kā čigāna zirgs gada tirgos. Pa atstarpēm ir bijušas revolūcijas. Tikko viena revolūcija pabeigta, un attiecīgie tautas vadoņi sākuši valdīt, tūdaļ bijusi jauna revolūcija: pirmiem vadoņiem nocirstas galvas, un stājušies vietā citi, lai pēc kāda laika atkal viņu galvas ripotu.

Saprotams, arī vienkārša tauta kāvusies .Dažā vietā liķu bijis vairāk kā dzīvo .

Lai varētu notikt revolūcijas un būtu ko slaktēt ,tad pa laikmetam ir nākuši atkal ķeizari, kad radies cilvēku pieaugums.

Tas ir tāpat, kā tai vistu fermā ,kuŗā es strādāju, tikko ieradies ASV. Tur arī saimnieks taisīja pamatīgu slepkavošanu. Pēc tam bija kādu laiku miers. Bet kad cālēni paaugās — gal vas ripoja atkal.

Turpinājumā: Anglija jaunākajos laikos.

SESTDIEN, 8. NOVEMBRĪ SĀKUMS PL. 8,30 VAK.
PALACE PIER
1 LAKESHORE RD., pie HUMBER UPES — ONTARIO EZERA KRASTĀ
MĀRTIŅU BALLE SVĒTKU
Dāmām $1.50 IEEJA Kungiem $2.00
IEVĒROJAMĀKAIS SEZONAS SARĪKOJUMS
Spēlēs: TRUMP DAVIDSON orķestris (10 v.)
Galdiņi — Pilna bufete — Laimesti — Rozes
Visus laipni sagaidīs
DV TORONTO SAIME

Jāņa Zuntaka viņete.

Biriņš domās pārlika visādas iespējas. Apziņā kaut kas mudināja un ņukstēja, ka te nu būs kaut kas vairāk nekā nekārtības ar svecēm un vīnu . . . Un pašam iespēja izceltiės . . .

„Viņi tiešām ceļas pāri, Jukum. Tur ir tavs lielākais Lipsts un sakšu ģenerālis Morics."

„Pats lielskungs?"

„Sakšu Morics nav mūsu lielskungs!" — Biriņš teica it nikni. Un tad viņš apjēdza, ka skaidri to izteicis pirmoreiz, un pats to droši zina. Ko tagad? Trauksmi pils sardzei? Bet ko ar to panākt? Komandants gulēja slims, ar galvas karsoni un neatmaņā. Atkal celt jukas pilī? Te bija klaušu vīri, Morica gvardi, pils sardze . . . trejādu vīru. Nē. Nogaidīt, redzēt, kas notiek. Izšķirties, rīkoties pašam. Tikai vienam pašam, kurzemnieks allaž rīkojas pats, un otram nesaka nekā. Tieši tā bija jādara. Biriņš šoreiz izšķīrās aši, viņš taču jau b i j a s ā c e i s r ī k o t i e s pats. Neatkāpties.

„Jukum — vai vēl ir kādi vīri uz vaļņa?"

„Tikai Jēcis. Otrā, pilsētas pusē."

„Labi. Paliec te."

Biriņš aizsteidzās pie gaiteņa durvīm, kas veda pils iekšienē. Ieskrēja tukšajā sardzes kambarī, paķēra pistoli no siena vadža, pārbaudīja, vai tā pielādēta. Brīdi vilcinājās pie ārdurvīm uz valni. Tad atgriezās sardzes kambarī, paņēma atslēgu no vadža un, ārpusē izgājis, noslēdza biezās, dzelzi apkaltās durvis. Tā. Nu šai pusē uz vaļņa bija tikai viņš un Jukums.

Pistoli viņš noslēpa azotē un, ārīgi pavisam mierīgs, piegāja blakus Jukumam, kas nu uzmanīgi lūkojās un redzēja pāreeltuvi tuvojamies.

„Jukum, kas sargam jādara, ja vaļņiem tuvojas?"

„Nekas, kungs. Klaušu rotu vīri iet un nāk. Dienu un nakti. To jau sargi otrā Lielupes pusē zina, ko laist pāri."

Biriņš neatlaida tālskati no acīm, vēroja un klausījās. Nu viņš uz brīdi redzēja sakšu Morica strausa spalvas novizam mēnesnīcā, tad iezūdam vaļņa paēnā. Viņi tiešām negāja pa ceļu uz vārtiem! Vīru murskuļis sadalījās divās daļās . . . Lielākā aizgāja uz lielaivu ostu. Mazākā virzījās pa vaļņa ēnu — tur bija Lipsts, tas bieži lūkojās augšup. Un vai sakšu Morics arī neturējās tē? Biriņš sargājās liekties pāri, jo tad viņu varētu redzēt no lejas.

Nu Lipsts iznāca priekšā un klusā balsī sauca sargu. Jukums paspēra soli uz priekšu, Biriņš aizstājās Jukumam aiz muguras, izrāva pistoli un piespieda to Jukumam skaustā.

„Jukum, nu gan labāk stāvi rāms."

Jukums steigšus cēla roku, kā dunduŗu gaiņādams.

„Es teicu, stāvi rāms. Citādi būs slikti. Tu būsi aplam beigts."

Jukumam izšļuka kaŗa cirvis no rokas, grabot nokrita.

„Tā labi, Jukum, met to daiku nost. Bez troksņa būtu bijis labāk. Un tagad tu atbildi savam Lipstam uz mata tā, it kā manis te nebūtu. It kā tu būtu viens pats un liels vientiesis."

Jukums nu tapa kā apmāts un runājās ar Lipstu lejā uz mata tā, kā Biriņš lika.

★

„Tagad atej nost. Laid viņam kāpt augšā. Pats stāvi tur, kur es tevi redzu."

Pierausis sev klāt Jukuma kaŗa cirvi. Biriņš atkāpās aiz zviedru lielgabala. Pielika tā ēnā. No sarunas bija noprotams, ka Lipsts tiešām kāps augšā viens pats.

Tā tiešām arī notika, un Biriņam izdevās arī Lipstu pārsteigt.

„Nu Lipst, pats lielākais. Griezies nu apkārt un neķer pie jostas. Tu zini, kā tagad ir, tev nevajadzēja nemaz te tikt. Tev vajadzēja būt beigtam, līdz ko sāki kāpt. Atdod to vienu pistoli, to otru ar. Un dūci dod šurp. Un to spranču brandvīna blaški."

Šoreiz Lipsts bija pār mēru rāms, labi zinādams, ka kāzu joks pārvērsts nejaukā īstenībā, un ka, šā vai tā pretodamies, troksni celdams, viņš nodarīs nelabu jaunajam hercogam, sagādās postu saviem klaušu vīriem, laiviniekiem, visam tam nākotnes kaŗa darbu jonim, kuŗš nule vēl rādījās viņa teikšanā.

„Jaunais kungs Biriņš" — Lipsts teica. „Tevi nu gan te negaidīju."

„Es tevi gan. Un sakšu Morics tevi gaida apakšā. Jukum, nāc ārā no leņķes. Tā. Dosim Jukumam spranču brandvīnu, Lipst? Paga. Saki nu tiem vīriem lejā, lai atceļ trepes un iet nost."

Lipsts stāvēja, lūpas sakniebis, un domāja. Nekas nebija izdomājams. Un nekā viņš nevarēja griezt par labu tiem vīriem, kas tur lejā, un nekā tie nevarēja līdzēt viņam. Vēl ļaunāk, ja kāds tagad pa vaļņi kāptu augšā viņam palīgos. Tiešām, Biriņa padoms likās vienīgais.

Lipsts atgriezās pret valni un uzsauca vīriem lejā, kā viņam likts.

Trepes atcēlās.

„Ne vārda vairāk! Nost no vaļņa! — Biriņš čukstēja. Lipsts paklausīgi atkāpās.

Lai sakšu Morics nāk pa vārtiem, ja viņam pilī kā vajag" — Biriņš teica rāmi. „Tā, Lipst. Un tagad saki, ko tas viss nozīmē. Tu esi vecs kaŗakalps. Pasauli redzējis. Lielas lietas Morica labā strādājis. Un nu? Naktī kāpt gar pils valni, sargu acu priekšā. Kāds velns jūs apsēdis?"

Lipsts cieši uz viņu skatījās.

„Es jau varu tev teikt to pašu, ko Jukumam, Kāpu sadzert spranču brandavīnu. Bet tiesa tā vis nebūs."

„Tā jau es arī domāju, Lipst."

Pēc maza brītiņa Lipsts ierunājās no jauna:

„Jaunais kungs. Biriņ. Vai tu zini ar', ka jumprava Benigna fon Trote ir Kalnciemā, tava tēva klētī, tur, kur sakšu Morica lielkungam saklāta natsgulja?"

Jaunais Biriņš spēji satrūkās. Norausa roku gar pieri, gar deniņiem. Skatījās cieši uz Lipstu, klusums bija pilnīgs, dzirdēja tikai viņu abu satraukto, sēcošo elpošanu.. Arī Lipstam bija nosvīdusi piere. mēnesnīcā tā zaigoja mikli.

„Kungs, negaidi nu, lai hercogs jāj tur atpakaļ. Es zinu, kur ir klēts atslēga."

„Lipst."

„Jā, kungs."

„Es domāju dzersim visi to spranču brandvīnu."

„Aplam brangs vārds, kungs. Tālabad jau es kāpu augšan."

„Tā gan, Lipst. Tālab tu kāpi augšan."

Biriņš attaisīja pudeli, pielika pie mutes un, pistoli no rokas neizlaizdams, ievilka labu malku. Pasniedza blašķi pāri dižgabalam, Lipsts dzēra. Deva Jukumam. Tas aizelsās un, zobiem klabot, noteica:

„Stiprs."

Lipsts aizbāza pudeli, bilzdams:

„Aizķīlēji gan to dižgabalus, kungs."

Biriņš pietrūkās kājās.

„Lipst, ja tu vēl tādus vārdus par mūsu žēligo lielmāti mutē ņemsi . . . "

„Es nedomāju lielmāti. Es domāju, eče, to." — Lipsts ar roku pamāja uz zviedru bronzas lielgabalu.

Pie vārtiem dauzījās un klaigāja. Biriņš lika Jukumam palūkoties pār valni, un tas teica, ka sakšu Morics ar pavadoņiem gribot iekļūt pilī. Acīmredzot viņi uzskatīja nakts spēli par zaudētu un uz Lipstu un dižgabalu zagšanu vairs negaidīja. Sakšu Moricu ielaida pilī, divi vīri zagās nocelt trepes.

„Saki, lai viņi pagaida. Lipst, ja tu mani tūdaļ apsoli nogādāt Kalnciemā un klētī, es aizmirsīšu, ka tu kāpi augšan. Tagad kāpsim nu abi lejan . . . " — teica Biriņš.

55.

Pavels Ivanovičs Jagužinskis Kurzemē vis neatgriezās; hercogienes - atraitnes brauciens nekādus citus panākumus nebija devis, kā vien stiprinājis Biriņa stāvokli un šo iznireli lielā mērā paaugstinājis. Bija vēl sarakstīšanās par vieglprātīgo notikumu ar lielgabalu atzagšanu; ja to izgrieza diplomātiski, no šī zemnieku kāzu nakts joka Pēterpilī varēja iztaisīt lielu un bīstamu lietu, un Biriņš to arī nekavējās darīt; līdz ar to iznāca, ka viņš pilnīgi pārsvērās krievu atbalstītāju pusē. Taču no Jagužinska ietekmes loka viņš bija izslīdējis, un Jagužinskim arī nerūpa, ko tāds Biriņš intrigu veidā var darīt Kurzemē. Jagužinskis brauca uz Grodņu, lai tur veiktu sen nolemtu lietu. Grodņas parlamentā bija jāceļ jukas un šķelšanās, jo jukas nāca Krievijai par labu. Vilies Biriņā, vilies jebkādos jēdzīgos vai loģiskos vai pārgalvīgos plānos, Jagužinskis pildīja Ostermaņa tiešus rīkojumus. Viņš izbrauca vispirms uz Varšavu, lai pagūtu labi apgroziīties dižmaņu sabiedrībā un atviegļotu savu diplomātisko bagāžu, lai izdalītu Krievzemes dāvanas Polijas dižkungiem viņu laipnības iegūšanai. Un šajā sabiedrībā būdams, viņš novēroja ,kā un par cik poļu zeltneši ietekmējami.

(Turpinājums sekos)

CIEMOS PIE ASPAZIJAS

MARIJAS LI

Tiešām liels prieks, ka latvju tauta arī trimda neaizmirst savus gara mūžus, prot tos cienīt un parādīt tiem pienācīgu godu. Tā šogad izsludinātais Aspazijas gads, jo novembrā sakumā paiet 10 gadu kopš viņas naves, liek visai tautai ar sevišķu godbijību pakavēties pie musu ģeniālās dzejnieces, kas ar saviem helleniem mākslas darbiem ka literaturas vēsturē, ta ikviena latviesa sirdī ieņem izcilu, vienreizēju vietu. Jau ar savu pirmo lugu un dzejoļu krājumu viņa vērš visas tautas uzmanību uz sevi, un vēlāk ar savu Vaideloti un citām lugām jau atrodas visas latviešu kultūrālās un mākslinieciskās dzīves centrā. Ar savu dziļi mākslinieciisko izjūtu ,ar savu vētraino lidojumu pretim jaunai, brīvai dzīvei, ar savu trauksmaino degsmi, viņa saviļņoja visu latviešu tautu, ietekmēja to cīņai par brīvību. Laikam gan neviena latviešu dzejniece un lugu rakstniece nav tik daudz lasīta, apbrīnota, mīlēta un cienīta kā Aspazija. Tāpēc ne par velti mūsu lielā, nacionālā dzejniece nosaukta par „vētras un nemiera" dzejnieci, jo viņa veidoja zināmu laikmetu mūsu vēsturē kā brīvības cīņu garīgā iedvesmotāja.

1905. gada revolūcijas dzirkstīm uzliesmojot, viss tautā kvēloja, brieda, tvika pēc aicinājuma saraut saites ar pagātni un izcīnīt labāku nākotni. Šai trauksmainā laikā tauta tvēra pēc ikkatra dzejnieka pārdroša vārda, kas izteica apspiēptās ilgas un tieksmes pēc kārotās brīvības. Un tieši šai cīņu laikā parādījās uz skatuves Aspazijas „Sidraba šķidrauts". Teātris vai lūza no ļaužu pieplūduma. Lugas kvēlainā dzeja skanēja kā brīvības zvani, kas modināja latviešu tautu novērtēt pašai sevi, celties augšā, neļaut vairs ilgāk sevi verdzināt svešiem varmākām.

Arī es ka ģimnaziste aizgāju uz šo izrādi un sēdēju ka uz karstam ogļiem, raugoties šai satraucošā burvigajā izrādē.

Uu tad pēc izrādes izsauca visu dievināto dzejnieci Aspaziju, kas ari bija ieradusies. Tumšā tērpā, gaišām mežģiņu rozītēm rotātu, viņa pieccēlās un pa kāpnītēm devās augšā uz skautvi.— Viņai pretim no skatuves steidzās „Peterburgas Avizes" redaktors Rāviņš un cēli noskūpstīja toreiz tik ļoti trauslās dzejnieces roku. Savā dziedošā, savdabīgā balsi viņa pateica dažus **aizraujošus vārdus. Likās,** viss nams sagrilojās skatītāju jūsmīgo avāciju satricināts.

Es biju lepna, pat laimīga, ka biju vaigā redzējusi lielo dzejnieci, par kuŗas darbiem tik ļoti jūsmoju .Viņa man toreiz likās tikpat trauksmaina, cik trauksmaina bija visa viņas dzeja.

Kaut Aspazija bija saistījusi savu likteni ar Raini, izrāvusi viņu no šaubu svelmes un iedegusi viņā ticību par savām izcilām dzejnieka spējām, tad tomēr viņa bija pirmā, kas ar savu impulsīvo, mirdzošo dzeju, ar saviem plaši tvertiem drāma-

Sākot savu viņa izstādi jiem apmē te, apv. pr-k dies arī glez

GIRTS SALNAIS

(171. turpinājums)

„Pagaidām izredzes pus uz pusi. Gubmeitai nav vājš lopiņš. Bet šodien visi jūsmoti, un viņas popularitāte drusku var pielipt ņam."

„Vai Dillasa kungs rādās pie jums?"

„Allaž. Bet viņš stipri pārvērties un nerv

„Uzdzīvo?"

„Nē. Dzer tikai ūdeni. Viņš uzvedas lējies ,kaut no malas raugoties, tas izskatīt dabiski," smējās aģents.

Mets atvadījās un nolika klausuli.

„Hm . . . Iemīlējies? . . . Sibilla tik dmāna viņa svaru. Žēl, ja tik veikla meiča karsusi par katru cenu . . . " Metā uzradās grēizsirdības paveids. Viņš domāja, ka tas dr kartu viņa godu, ja kaut kāds milzu mīkstm tu Sibillas labvēlību. Priekšstati par sevi nepadevās salīdzinājumam — masīns kokš un stējis skābardes trupenis. Un vispār — k baismonim drīkst nesties domas uz kārtīgā tēm?

Šā vai tā — Dags bija saņemams stri stos.

Mets piezvanīja uz izstādes biroju, lūdz tīt Dagu pie viņa. Ierēdnis pie tālruņa, uzzi nātāja vārdu, apsveica Metuzālu, it kā viņa te šodien būtu uzvarējusi karā. Mets lika st nest laikrakstus. Patiesi, bija gandrīz vai stas.

Divi Kētes attēli katrā — un pirmajā Un divcollīgiem, trekniem burtiem virsraksti sme izstādes laukumā", „Kēte Gerrika izmēģ

ESTURE

vairs meklēties pakaļ. Revolūcijas un ķeniņu gaisma bijusas tapat kā jaunākajos laikos. Bez tām — torēiz arī ietiņiem ar frančiem nekādas sasskares nav bijis. Jaunako laiku beigās gan jau viena otra bagāta ietiņu dāma brauca uz Parīzi kleitas iepirkties.

Jaunako laiku sākumā Francijā ir bijis viens vella zellis — Napoleons 1. Pēc dzimšanas gan viņš nav bijis franču, bet korsikānis, kauč kas ar itaļu piegaršu. Tomēr viņš cinijies par Franciju un gribējis nagos dabūt vai visu pasauli.

Tik dūšīgs viņš ir bijis tamdēļ, ka nav bijis karaļu dzimuma, kuŗi ir slinki, jo pa dzimšanai ir jau vismaz pulkveži, apbalvoti ar ordeņiem. Napoleons bijis vienkārša skrivera dēls un savas kaŗa gaitas sācis kaprāļa pakāpē. Tikai pamazām ticis uz augšu. Tā sakot — lidis caur ērkšķiem pie rozēm.

Tikai viņam agri pienāca vakars. Viņu sāka klapēt no visām pusēm un beigās nosūtīja trimdā uz Lienes salu. Tur viņam trimdā bijis daudz sliktāk nekā ietiņiem nesenā trimdā. Nav bijis nedz Unras „nedz Iro aprūpes. Pat siļķes un ļergu nav neviens piegādājis.

Pēc Napoleona atkal atjaunota Burboņu dinastija, kad uz troņa nācis Ludvikis 18., kas troni sēdējis līdz 1824. gadam. Pēc tam vēl valdījis viņa brālis Kārlis līdz 1830. gadam, kad Burboņu dinastija izbeigusies.

Pēdējie Burgoņi ir emigrējuši uz Ameriku un apmetušies Kentakijas valstiņā. Sākuši brūvēt burboņu viskiju. Viņu pēcnācēji to turpina vēl tagad, ko var secināt no uzrakstiem uz pudeļu etiķetēm.

Vēlāk Francija ir gājusi no rokas rokās, kā čigāna zirgs-gada tirgos. Pa atstarpēm ir bijušas revolūcijas. Tikko viena revolūcija pabeigta, un attiecīgie tautas vadoņi sākuši valdīt, tūdaļ bijusi jauna revolūcija: pirmiem vadoņiem nocirstas galvas, un stājušies vietā citi, lai pēc kāda laika atkal viņu galvas ripotu.

Saprotams, arī vienkārša tauta kāvusies. Dažā vietā liķu bijis vairāk kā dzīvo.

Lai varētu notikt revolūcijas un būtu ko slaktēt, tad pa laikmetam ir nākuši atkal keizari, kad radies cilvēku pieaugums.

Tas ir tāpat, kā tai vistu fermā, kuŗā es strādāju, tikko ieradies ASV. Tur arī saimnieks taisīja pamatīgu slepkavošanu. Pēc tam bija kādu laiku miers. Bet kad cālēni paaugās — galvas ripoja atkal.

Turpinājumā: Anglija jaunākajos laikos.

ZONAS SARĪKOJUMS
SON orķestris (10 v.)
— Laimesti — Rozes
laipni sagaidīs
ONTO SAIME

dzersim visi to spranču brandvīnu.''
ngs vārīs, kungs. Tālabad jau es kā-

pst. Tālab tu kāpi augšan.''
šīja pudeli, pielika pie mutes un, pineizlaizdams, ievilka labu malku. Panāri dižgabalam. Lipsts dzēra. Deva
izelsās un, zobiem klabot, noteica:

udeli, bilzdams:
an' to dižgabalus, kungs.''
ūkās kājas.
tu vēl tādus vārdus par mūsu žēlīgo
msi . . . ''
āju lielmāti. Es domāju, eče, to.'' —
pamāja uz zviedru bronzas lielgabalu.
dauzījās un klaigāja. Bīriņš lika Jules pār valni, un tas teica, ka saksu
loniem gribot iekļūt pilī. Acīmredzot
akts spēli par zaudētu un uz Lipstu
gšanu vairs negaidīja. Saksu Moricu
viri zagās nocelt trepes.
ini pagaida. Lipst, ja tu mani tūdaļ
alnciemā un klēti, es aizmirsīšu, ka
Tagad kāpsim nu abi lejan . . . '' —

55.

ovičs Jagužinskis Kurzemē vis neatienes - atraitnes brauciens nekādus
s nebija devis, kā vien stiprinājis Bīšo iznirelī lielā mērā paaugstinājis,
tīšanās par vieglprātīgo notikumu ar
šanu; ja to izgrieza diplomātiski, no
zu nakts joka Pēterpilī varēja iztaisīt
lietu, un Bīriņš to arī nekavējās daznāca, ka viņš pilnīgi pārsvērās krievu
ē. Taču no Jagužinska ietekmes loka
jis, un Jagužinskim arī nerūpa, ko
igu veidā var darīt Kurzemē. Jagunz Grodņu, lai tur veiktu sen nolemtu
arlamentā bija jāceļ jukas un šķelšaīca Krievijai par labu. Vilies Bīriņā,
jēdzīgos vai loģiskos vai pārgalvīgos
skis pildīja Ostermaņa tiešus rīkojuīca vispirms uz Varšavu, lai pagūtu lanīzmaņu sabiedrībā un atvieglotu savu
agāžu, lai izdalītu Krievzemes dāvakungiem viņu laipnības iegūšanai. Un
būdams, viņš novēroja kā un par cik
tekmējami. **(Turpinājums seko.)**

CIEMOS PIE ASPAZIJAS UN RAIŅA KASTAŅOLĀ

MARIJAS LIEPIŅAS ATMIŅAS

Tiešām liels prieks, ka latvju tauta arī trimda neaizmirst savus gara mūžus, protī tos cienīt un parādīt tiem pienācīgu godu. Tā šogad izsludinātais Aspazijas gads, jo novembŗa sakuma paiet 15 gadu kopš viņas naves, tiek visai tautai ar sevišķu godbijību pakavēties pie musu ģeniālās dzejnieces, kas ar saviem lieliem mākslas darbiem ka literatūras vesturē, ta ikviena latvieša sirdī ieņem izcilu, vienreizēju vietu. Jau ar savu pirmo lugu un dzejoļu krājumu viņa vērš visas tautas uzmanību uz sevi, un vēlāk ar savu Vaideloti un citām lugām jau atrodas visas latviešu kultūrālās un mākslinieciskās dzīves centrā. Ar savu dziļi māksliniecisko izjūtu ,ar savu vētraino lidojumu pretim jaunai, brīvai dzīvei, ar savu trauksmaino degsmi, viņa savilņoja visu latviešu tautu, ietekmēja to cīnai par brīvību. Laikam gan neviena latviešu dzejniece un lugu rakstniece nav tik daudz lasīta, apbrīnota, mīlēta un cienīta kā Aspazija. Tāpēc ne par velti mūsu lielā, nacionālā dzejniece nosaukta par „vētras un nemiera" dzejnieci, jo viņa veidoja zināmu laikmetu mūsu vēsturē kā brīvības cīņu garīgā iedvesmotāja.

1905. gada revolūcijas dzirkstīm uzliesmojot, viss tautā kvēloja, brieda, tvīka pēc aicinājuma saraut saites ar pagātni un izcīnīt labāku nākotni. Šai trauksmainā laikā tauta tvēra pēc ikkatra dzejnieka pārdrošo vārda, kas izteica apslēptās ilgas un tieksmes pēc kārotās brīvības. Un tieši šai cīņu laikā parādījās uz skatuves Aspazijas „Sidraba šķidrauts". Teātris vai lūza no ļaužu pieplūduma. Lugas kvēlainā dzeja skanēja kā brīvības zvani, kas modināja latviešu tautu novērtēt pašai sevi, celties augšā, neļaut vairs ilgāk sevi verdzināt svešiem varmākām.

Arī es kā gimnaziste aizgāju uz šo izrādi un sēdēju kā uz karstam oglem, raugoties šai satraucoša burvigajā izrādē.

Uu tad pēc izrādes izsauca visu dievināto dzejnieci Aspaziju, kas arī bija ieradusies. Tumšā tērpā, gaišām mežģiņu rozītēm rotātu, viņa piecēlās un pa kāpnītēm devās augšā uz skautvi. Viņai pretim no skatuves steidzās „Pēterburgas Avizes" redaktors Rāviņš un ceļi noskūpstīja toreiz tik ļoti trauslās dzejnieces roku. Savā dziedošā, savdabīgā balsī viņa pateica dažus aizraujošus vārdus. Likās, viss nams sagrīļojās skatītāju jūsmīgo avāciju satricināts.

Es biju lepna, pat laimīga, ka biju vaigā redzējusi lielo dzejnieci, par kuŗas darbiem tik ļoti jūsmoju .Viņa man toreiz likās tikpat trauksmaina, cik trauksmaina bija visa viņas dzeja.

Kaut Aspazija bija saistījusi savu likteni ar Raini, izrāvusi viņu no šaubu svelmes un iedegusi viņā ticību par savām izcilām dzejnieka spējām, tad tomēr viņa bija pirmā, kas ar savu impulsīvo, mirdzošo dzeju, ar saviem plaši tvertiem drāmatiskiem tēliem modināja latvju tautu garīgai atmodai, sīvām cīņām par brīvību un gaišāku nākotni.

Tikai pēc revolūcijas sakāves, kad latvju tauta no jauna tika pazemota, nāca klajā Rainis ar savu „Uguns un nakts" izrādi, kas neļāva satriektajai tautai grimt pilsoniskā pieticībā, bet no jauna uzkūra viņas varoņgaru, kas vēlāk tik spilgti un ar tādu vēl neredzētu varonību un pašaizliedzību izcēlās strēlnieku cīņās un vēlāk Latvijas valsts izkaŗošanā.

„Akmens, šķelies,
Celies, mana apburtā tauta,
celies
Pēc vergu sloga uz gaismas
dzīvi,
Pēc simtgadu miega uz jaunu
brīvi."

Šī varoņu drāma ar tik izcilu mākslinieciesku vērtību parādījās uz skatuves visā savā krāšņumā un neļāva apsikt latviešu garīgai dzīvei, līdz Latvijas valsts atspīdēja brīvu tautu zvaigžņājā. Šī Raiņa luga atmirdza skatītājiem kā neredzēts brīnums, un bija pirmais dzejnieka uzvaras gājiens pār tautas drūmo pagātni un skaists nākotnes pareģojumā:

„Nāc, iesim, ved mani vadoni,
Ej, uzveic naidnieku, Lāčplēsi."

Un taisni pēc Raiņa lugas triumfā gājiena man liktenis bija lēmis nokļūt Sveicē un dažus mēnešus pavadīt dzejnieka pāra tuvumā. Stāstiju viņam par lieliem „Uguns un nakts" panākumiem, un Rainis no sirds priecājās. Abi lielie dzejnieki dzīvoja Kastaņolā, Alpu kalnu dienvidu nogāzē virs skaistā Luganas ezera. Kastaņola ir lepns kūrorts ar greznām vasarnīcām un viesnīcām. Divi kalnu milži — Monte Brē un Monte Salvadore, — kā arī dievišķais ezers Lugano piešķir šai vietai pasakainu skaistumu. Dzejnieku pāra nabadzīgais dzīvoklis gan atradās neizskatīgā, pelēkā mājā, kas ļoti atšķīrās no bagātnieku miteklīem.

(Turpinājums sekos)

JĀNIS TĪDEMANIS MINEĀPOLĒ

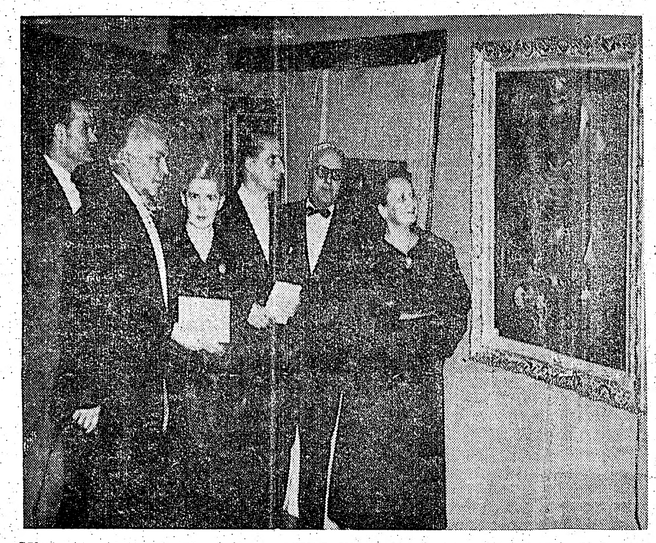

Sākot savu ceļojošo izstāžu seriju pa ASV, J. Tīdemanis vispirms devās uz Mineāpoli, kur viņa izstādi rīkoja DV apvienība. Pēc atklāšanas mākslinieks kavējās pārrunās ar daudzajiem apmeklētājiem. No kreisās tēlnieks M. Geistauts, mākslinieks J. Tīdemanis, E. Kiperte, apv. pr-ks H. Kiperts, sekr. Ē. Inde un B. Geistaute. Uz izstādes atklāšanu bija ieradies arī gleznotājs J. Kalmīte, prof. J. Akermanis, izdevējs A. Eglītis un citi mākslas draugi.

Jānis Veselis

MĒNESS

Mēness pie debess juma kā
viegls sirpis spīd.
Dvēsele mana skuma: nenāks
tā mājās rīt.
Nolaižas dūja maiga: viņai kur
pērklis vīts?
Līgava mana zaiga: augums tai
plīvos tīts.
Vedīšu viņu mājās: dzimtene
zaļos, šalks,
Tīmekļi saulē mājas, vēss ir
avota malks.

Labi panākumi izstādei

Noras Drapčes patstāvīgā izstāde Nujorkā Barzanska galerijā noslēgusies ar labiem panākumiem. Atzinīgas atsauksmes par izstādi lasāmas visos galvenajos izdevumos, kas apskata aktuālitātes mākslas dzīvē, kā „Arts" un „Art News", kas par šo izstādi raksta oktobŗa izdevumā. „Pictures on exhibit" ievietojis reprodukciju no „Bēglu cikla".

Laikraksts „New - York Herald Tribune", kuŗam liels iespaids mākslas dzīvē, griež sevišķu vērību uz gleznu „Mēness" darbu. Visi izdevumi „Bēglu ciklu" bin kā atsevišķu vienību.

Pārdota viena no lielākām gleznām, bez tam galerija paturējusi pārdošanai vairākus darbus.

AMERIKAS LATVIEŠU HUMĀNITĀRO ZINĀTŅU ASOCIĀCIJAS RAKSTU KRĀJUMS

I

Rediģējis Dr. Jānis Siliņš 1957. 208 lpp. 8:0. (Iespiests Viļa Štāla spiestuvē, Nujorkā).

Nesen manās rokās nonāca šī ne visai lielā grāmata, pelēkā iesējumā. Bet tas neatbaida, jo arī pelēkā tērpā var slēpties liekas vērtības. Ka tas tā ir arī šoreiz, to rāda jau vispirms šīs grāmatas satura rādītājs, kur minēti piecpadsmit autoru — zinātnieku darbi.

Visi šie darbi iespiesti latviešu valodā, bet katram rakstam ir arī īss kopsavilkums angļu valodā. Tā dota iespēja ar šo rakstu kodolu iepazities arī tiem, kas mūsu valodu neprot.

Rakstu krājums sākas ar profesora Arnolda Spekkes nelielo rakstu „Jaunas vēsmas baltu tautu senvēsturē", kuŗā autors ieteic veltīt vairāk vērības skandināvu sagām.

Šim rakstam seko profesora Kārļa Strauberga garāks raksts par svētajiem mežiem un svētajiem kokiem. Autors pastāsta, kādi ticējumi par svētajiem kokiem bijuši citām Eiropas tautām un kādi latviešiem.

. . . „Kā vispār nedzīvā daba, tā arī katra zālīte, nerunājot par kokiem, ir apveltīta dzīvās dabas pazīmēm. Arī koki priecājas, nopūšas, dzied, raud, pasakās un tautas dziesmās sarunājas savā starpā un ar cilvēkiem. Runā Jaungada naktī, tiesības to darīt citā laikā Dievs tiem atņēmis" . . . Un tad uzrādītas dienas, kad nedrīkst kokus lauzt, cirst, jo „tad tie jūt sāpes, un tiem arī asinis tek"... Uzrakstīti daudzi citi ticējumi.

Seko profesora Paula Jurevičа raksts par moderno angļu filozofiju.

Plašu un vērtīgu pētījumu sniedzis profesors Ernests Blese valodniecības jautājumā: par latviešu refleksīvo verbu kultūrvēsturiskiem un kultūrpsiholoģiskiem pamatiem.

Profesors Pēterids Kiķauka raksta īsu apceri par Aiga jeb Aigajas jūras nosaukumu. Nepareizi esot līdz šim lietotie nosaukumi: Egeja, Egejas, Aigejos, Aigejas jūrā.

Jānis Siliņš rakstījis par mākslu, kā cilvēka un visas pasaules analoģiju.

Tālāk seko Rūdolfa Driļļa raksts par latviešu praktiskās psiholoģijas 30 gadiem. Te ir pārskats par Rīgas pilsētas jaunatnes un arodu piemērotības pētīšanas institūta darbību (galvenoties no 1925. — 1940.), par skolu psiholoģijas nodaļu, arodizvēles padomdotuvi, psihotechnisko laborātoriju, darba racionālizācijas nodaļu u.t.t. Daudziem simtiem bijusi saskare ar šo institūtu, padomdotuvi u.c. Interesanti lasīt par to, kā tas bija toreiz.

Profesors Kārlis Kārkliņš interesanti raksta par Dievu latviešu tautas tradicijās. Par pagānu dievībām (Pērkonu ar tā dēliem un meitām, likteņa dievietēm Laimu, Dēklu un Kārtu) un — beidzot, kā kristīgā ticība atspoguļojusies latviešu literatūrā. (121. un 122. lpp.). Jaukas ir minētajās lappusēs rakstītās rindas:

„Drāmā Sestdienas vakars R. Blaumanis notēlo pagasta nabagu Jāni Bungatiņu. Viņš visu mūžu dzīvojis tautas tradiciju pasaulē. Tās dziļi saknojas viņa dvēselē. Miršanas stundā viņš dzird kādu zīmīgu vietu no pasakas par garo pupu. No tās viņš noprot, ka viņa dzīve bijusi līdzīga pasaku vecīša dzīvei, kas ir pats Dieviņš. Viņa sirds vienmēr situsi tikai labam vien. Tad ienāk pats pasakas Vecītis istabā, izdziedina viņa kājas un aizved viņu sev līdz mūžībā. Tirs un šķists viņš aiziet viņā saulē pie sava labākā drauga. Tik mierīgu un skaistu nāvi var tikai apbrīnot. Bungatiņa personā izpaužas latviešu tautas tradiciju reliģijas un ētikas augstākie sasniegumi. Tomēr viņa nav noliedzama arī Kristīgās ticības un ētikas ietekme.

Kristīgā mācība savu augstāko virsotni sasniedz J. Poruka stāstā Sirdsšķisti laudis. Salkšņu tēvs dzīvo pēc kristīgās mācības. Viņš ir latviešu svētais. Viņš grib būt Kristus māceklis. Viņš visiem palīdz gan graudā, gan naudā, kur vien un kā vien varēdams. Arī viņš mierīgi aiziet mūžībā. Uz viņa krusta stāv uzrakstīts: „Svētīgi tie sirdsšķistie, jo tie Dievu redzēs." Stāsts Sirdsšķisti laudis ir latviešu tautas evaņģelijs. R. Blaumaņa drāma Sestdienas vakars un J. Poruka stāsts Sirdsšķisti laudis ir atviešu svētuma, patiesības un šķistuma augstākais sasniegums, kam līdzīgu arī cittautu literātūrā grūti atrast.

Mēs redzam, ka latviešu tautas tradicijās ir vienotas pagānu un kristīgā Dieva īpašības. Tautas tradiciju Dievs ir pagānu un kristīgo Dieva īpašību sinteze. Tā ir augstākais reliģiskās un ētiskās kultūras apliecinājums. Kristīgās ticības ietekmē Dievs ir viens vienīgs latviešu tautas tradicijās. Pārējās dievības tajās par Dievu nedēvē. Latvietis dzīvo Dievā.

Es Dieviņu pieminēju
Ik rītā, vakarā;
Še ceļos, še guļos,
Zem Dieviņa kājiņām."

Ar šiem vārdiem profesors K. Kārkliņš nobeidz savu rakstu par Dievu latviešu tradicijās.

K. Kārkliņa rakstam seko vēl daži citi:

Viļa Bilkina raksts par Baltu valstu un valdnieku apzīmējumiem Viduslaiku tekstos;

Pētera Norvila — par saglabāšanos svešumā, ar visai nopietniem un vērā ņemamiem vārdiem, sevišķi 147. lpp.:

„Mēs nedz spējam, nedz drīkstam aizkavēt, ka latviešu jaunā paaudze gūst no immigrācijas zemju saimniecības, skolām, technikas un civilizācijas visu, ko tā spēj sniegt. Mēs arī nevēlētos, ka Amerikā vai Austrālijā dzimušie latvieši izaugtu par svešniekiem viņu dzimtenei. Bet mūsu pienākums gan ir pietiekami iespaidīgi parādīt, kādas priekšrocības rodas, ja latviešu trimdinieku pēcnieki joprojām dzīvo tajā valodas, dzīves ziņas, paražu, tikumu un aistētiskajā kopumā, kas ir mūsu latviskais mantojums arī immigrācijas zemes apstākļos. Mūsu jaunatnei, kas priekšlaicīgi aiziet no latviskā kopuma, draud launākais — palīkšana pusceļā, palikšana bez nekā." —

Vitauts Kalniņš raksta par Johana Leonharda Parbta aizmirsto grāmatu, kas veltīta lībju, latviešu un igauņu valodas izcelšanās, vēstures, mitoloģijas un sociālajām attiecībām; Jānis Bičolis par latviešu trochaisko tautas dziesmu dipodiju beigu zilbes kvantitāti, Kārlis Draviņš — par veciem latviešu tekstiem, kas atrasti Gocteborgas pilsētas bibliotēkā, kādas somu tautas dziesmas (rūnas) latviešu tulkojumu variantiem („Piņņu meitas dziesma"); H. Biezais — par Upsalas universitātes bibliotēkā atrodamo sējumu, kuŗā apvienotas dažas 17. g. s. iznākušās latviešu grāmatas, ar dažām uz lapu malām ar rokām rakstītām piezīmēm, — raksta beigās piezīmes par grāmatas īpašniekiem un piezīmju rakstītājiem, un pašās beigās — Benjamina Jēgera raksts par 5 nepazīstamiem Jura Mancela dzejoļiem latiņu valodā.

A-ns.

PASTERNAKS . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

Šī gada vasarā zviedru docents Nils Nilsons, kas Stokholmas augstskolā lasa krievu literātūras vēsturi, apmeklēdams Maskavu, ir uzmeklējis Pasternaku rakstnieku sādžā Peredelkino, kas atrodas pusstundas braucienā no galvaspilsētas. Pasternaks šeit dzīvo veclaicīgā nomaļus vasarnīcā turpat cauru gadu. Jautāts par apstākļiem Padomju Savienībā, viņš esot izteicis savas domas visai atklāti, ar šausmām atceroties lielās tīrīšanas trīsdesmito gadu beigās, kad daudzi viņa draugi apcietināti un pazuduši. Reiz varas vīri ieradušies arī pie viņa, lai viņš parakstītu partijas lēmumu par ģenerāļu notiesāšanu. Viņa sieva gaidījusi bērnu un raudājusi un lūgusies, lai viņš paraksta. „Bet es nevarēju. Tai dienā es noslēdzu rēķinus ar savu dzīvi. Biju pārliecināts, ka mani arestēs, ka nu pienākusi mana kārta. Es biju gatavs: visi šie asins darbi man bija līdz kaklam, es vairs nespēju. Bet nekas nenotika. Vēlāk man stāstīja, ka mani kollēgas netieši mani izglābuši. Neviens gluži vienkārši nav iedrošinājies ziņot uz āugšu manu liegšanos parakstīt . . . Patiesībā viņi prasa pavisam maz", lēni turpināja Pasternaks. „Patiesībā tikai vienu lietu: ka jāienīst tas, ko mīl, un jāmīl tas, ko nicina. Bet tas — tas ir pats grūtākais."

A. Skrimba.

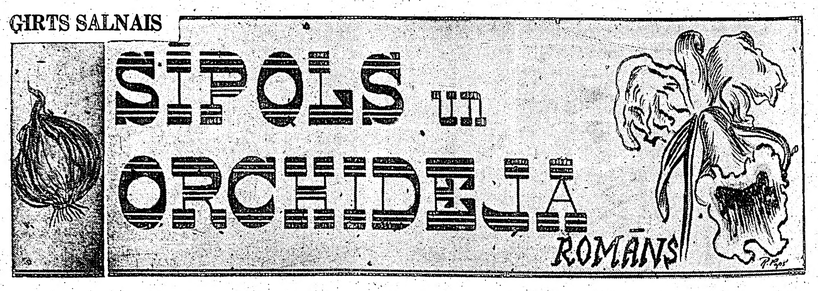

(171. turpinājums)

„Pagaidām izredzes pus uz pusi. Gubernātora meitai nav vājš lopiņš. Bet šodien visi jūsmo par Kēti, un viņas populāritāte drusku var pielipt arī lopiņam.''

„Vai Dillasa kungs rādās pie jums?''

„Allaž. Bet viņš stipri pārvērties un nervozs.''

„Uzdzīvo?''

„Nē. Dzer tikai ūdeni. Viņš uzvedas kā iemīlējies kaut no malas raugoties, tas izskatītos pretdabiski,'' smējās aģents.

Mets atvadījās un nolika klausuli.

„Hm . . . Iemīlējies? . . . Sibilla tik dedzīgi uzmana viņa svaru. Žēl, ja tik veikla meiča būtu iekarsusi par katru cenu . . . '' Metā uzradās kāds īpats greizsirdības paveids. Viņš domāja, ka tas drusku aizkartu viņa godu, ja kaut kāds milzu mīkstmiesis iegūtu Sibillas labvēlību. Priekšstati par sevi un Dagu nepadevās salīdzinājumam — mastu koks un izčaukstējis skābardes trupenis. Un vispār — kā tādam baismonim drīkst nesties domas uz kārtīgām sievietēm?

Šā vai tā — Dags bija saņemams stingri pirkstos.

Mets piezvanīja uz izstādes biroju, lūdzot atsūtīt Dagu pie viņa. Ierēdnis pie tālruņa, uzzinājis runātāja vārdu, apsveica Metuzālu, it kā viņa meita Kēte šodien būtu uzvarējusi karā. Mets lika steigšus atnest laikrakstus. Patiesi, bija gandrīz vai jāsatrūkstas.

Divi Kētes attēli katrā — un pirmajā lappusē! Un diveļļiem, trekniem burtiem virsraksti: „Traukšme izstādes laukumā'', „Kēte Gerrika izmēģina bērnu rotaļpistoli'', „Policisti ielaužās izstādes dalībnieces teltī. Nogalināts ārkārtīgi dārgs sargsuns. Apdrošināšanas sabiedrība sagatavo sūdzību tiesai . . . '' „Policijas pārbiedēta, patikamā jaunava tuvu nervu sabrukumam. Viņas pilnvarnieks solās sūdzēt tiesā policiju ,ja smagā pārdzīvojuma dēļ viņa nevarētu piedalīties skaistuma karalienes sacensībās . . . ''

„Hm,'' apmierināts sev teica Metuzāls. „Ja viņa to spēj iztaisīt no rotaļlietas un viena beigta suņa, meitenei ir galva īstā vietā.'' Pašam nemanot, viņš gluži sajūsminājās, un, kad ieradās Dags, bija stipri jāpiedomā, lai nepateiktu kādu laipnību.

Taču „izčaukstējušais skābardes trupenis'' nemaz vairs neatgādināja veco Dagu Dillasu. Tiesa — puisis bija sabudināts un laikam kādas apsēstības pilns, bet viņu vairs nevarēja nodēvēt par miesās izlimušu memmesdēliņu. Tauku veltņi vairs nevēlās ne pāri apkaklītei, ne bikšu jostai. Acīm bija atradušies arī baltumi, un Metuzālam par lielo brīnumu, apkakliņe vairs nebija simboliska robeža pleciņu un galvaš starpā, — tā grēznoja diezgan labi saredzamu kaklu. Pēdējo reiz satiekoties, Mets to nebija ievērojis. Daga stājā bija ieviesies kaut kas no tā, kas redzams operās pie resnajiem tenoriem — smakrs uz augšu, rokas izvāztas, pavilktas atpakaļ un sānis no ķermeņa ,un viena kāja allaž pastiepusies iesānis. it kā — tūdaļ, tūdaļ — būs slaidā atspērienā, jālaižas pakaļ pēdējai notij. Metuzālam uz mirkli kluva tā kā neērti — it kā būtu jārunā ar citu eilvēku. Taču viņš bija par daudz priekšnieks, lai iztrūcinātos. Tieši otrādi — viņam radās milzu prieks iedzīt puisi atpakaļ viņa taukēs.

Mets parādīja uz zemu, mīkstu zvilni un, nepatikami pārsteigts, novēroja, ka atsēšanās tajā Dagam vairs nedara agrākās grūtības. Sejā, kuŗā līdz šim bija redzama tikai lieka gaļīga miesa, tagad rotājās kupls pieklājības smaids un pašapziņa, kas Metuzālu uz vietas saēcināja. Viņam likās, ka nupat saostu kaut ko kodīgu, ja cilvēku uzskatiem un domām piemistu tādas īpašības. Tas, kas nepārprotami bija ģiedams Daga jaunajā stājā, ostu pēc Maikla Tereija, Liliānas vai Sibillas individuālisma, bet turklāt ar tuvredzīgas iedomības piedevu. Visu šo pārvērtību varētu apbrīnot ,ja Daga nozīme Metuzāla pasākumos neslēptos bezierunu paklāvībā. Viņš nevarēja lietāt uzticības personu, kas no viņa nebaidās, vai kādreiz, varbūt, sadomā rīkoties uz savu roku ,vai pat krist viņam kājās. Izrīcība ar Kētes muļķīgo vēstuli rādīja, ka Dagā aug ļaundabīgi audzēji. Izoperēt tos, vai tikt vaļā no slimnieka! Un Mets uzbruka bez ievadiem.

„Parastos apstākļos jums pasniegtu algas aprēķinu,'' viņš teica, skatīdamies Daga acīs, kas pirmajā mirklī tiecās apvelties otrādi, bet tad, plakstiem noraustoties, noturējās vietā.

„Nejūtos nekā nogrēkojies'' otrs atbildēja klusi, valdīdams spītu.

„Man nav laika strīdīties par jūsu jūtām,'' ateirta Metuzāls. „Jūs neatbilstat vairs tam darbinieka tipam, kāds man vajadzīgs.''

„Sēr?'' Dags pieklājīgi, bet ne bez uzpūtības paliecās, gaidīdams apvainojumus.

— Nolāpīts, — par spīti īgnumam, Metam kija jāpasmīn, — viņš var jau pat paloeīt pakrūti. —

Metuzālam mirkli kavējoties, otrs izņēma mutautiņu, noslaucīja pieri, domās noskaitīdams daļu „Mūsu tēvs" par godu vienīgam grēkam, ko juta uz savas sirdsapziņas — noklusētam Kētes publiecējumam.

„Esmu darījis visu iespējamo, lai jūsu meita tiktu cauri gaidāmajam lielajam pārbaudījumam.'' izmantodams Meta vilcināšanos, viņš steidzās piezīmēt, un teiktajā nebija melu ne par centu.

„Par to mēs runāsim vēlāk.'' apsauca viņu Metuzāls. „Vai kā mans atbildīgs darbinieks, jūs apzināties ka sabiedrības vidū jums ir jāievēro zināma stāja?''

„Protams,'' Dags gan lāgā nesaprata, par ko ir runa.

„Nu — tātad — piemēram — kas ir optimistu klubs „375 un uz augšu"?''

„Bagāti laudis, kas iegulda savus kapitālus vietējos uzņēmumos un dzīvo no procentiem, paši baudīdami dzīvi,'' Dags atbildēja automatiski.

„Un kas ieteic viņiem uzņēmumus?''

„Kluba sekretārs. Tas ir viņa pienākums.''

„Un sekretārs nu jau ilgāku laiku klubā nav rādījies,'' Metuzāls viegli uzsita uz galda dūri. „Dieva vārdā, — vai domājat, es jums pateikšos, ja Aberdīnas bagātnieki iekritīs kāda Oleandrijas kreditu aģenta nagos?''

„Es biju nevesels.''

„Tagad, acīmredzot esat veselāks kā jebkad savā mūžā.'' Metuzāls apslāpēja uzbrēcienu.

„Tam es ticu,'' Dags apļucis, bet laimīgs, čukstēja, it kā runādams ar sevi; un gandrīz aizvēra acis. Skropstās spridzēja gaismas šautriņa, mirgaina kā Kētes sidrabotais tērps.

„Jūsu ticība nenodrošina Aberdīnas kreditu politiku,'' nikni uzsauca Mets. „Tā ir viena lieta. Nākamā. — Jūs zināt paredzamo Aberdīnas - Oleandrijas saimnieciskās rosības veicināšanu, sakarā ar kolledžas būvi?''

Dags pamāja.

„Un man no jums nav ne zilbes ziņu, ko domā oleandrieši un paši aberdinieši. Kāpēc?''

„Nav atlicis laika, sēr.'' Dags atbildēja pieklājīgi, bet bez sevišķas bijības. Viņš svīda gan, bet vairāk pie sevis lūgdams Dievu, lai savaldītu nervus.

„Nav laika,'' grīni pasmīnēja Metuzāls un — artistiska mulsinātāja veiksmē — pēkšņi mainīja tematu. „Jūs esat iemīlējies!'' Izšāva kā torpēdu, un sirsnīgi, paskaļi nosmējās, redzēdams, kā Dags, pazaudējis valodu, kustina lūpas bez skaņas. Tad lielais puisis pamodās kā no reiboņa un atstiepās sēdeklī stingrs un taisns.

„Esmu,'' viņš tikai drusku pavēra un aizcirta zobus ,it kā nāves draudos būtu jāriskē un jāiekožas ienaidnieka nazī.

„Sibillā,'' otrs viszinīgi noteica.

„Ko!'' Dags pabrīnījies izdvēsa bez skaņas. Viņā kaut kas iedrebējās un baismīgi gribējās smieties. Metuzāls apmierināt domāja, ka otram beidzot atkal klāt ierastā histerija, un nīcīgi atmeta ar roku. „Vienalga. Būtu jābrīnās drīzāk par to sievieti. Bet,'' viņš atsāka tirdīšanu, „kāpēc jūs neaizsūtījāt to sludinātāju uz turieni no kurienes tas nācis?''

„Tenesiju?'' no tiesas izbrīnījies, Dags aizmirsa Metuzāla muļķīgo joku. „Vai viņš vēl nav aizbraucis?''

(Turpinājums sekos)

M. Krone - Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

MARMELĀDES

Marmelādes var gatavot no veseliem augļiem un arī no augļu biezeņa no kuŗa izspiesta augļu sula, bet tad jāpievieno svaigi augļi.

Labu aromātu marmelāde iegūst, ja to gatavo, ņemot no dažādiem augļiem 2-3-4 šķirnes.

Marmelādes gatavošanai noder gandrīz visi nogatavojušies augļi. Bojātās vietas augļiem jāizgriež, jo citādi marmelāde var sāk ātri pelēt. Izlasītas ogas un nomazgātus augļus liek katlā. Augļi, kuŗiem liels procents ūdens, vārāmi bez ūdens piedevas, bet pārējiem augļiem pievienojama maza ūdens piedeva.

DZELTENO PLŪMJU UN ĀBOLU MARMELĀDE

Uz divi daļām ābolu ņem 1 daļu plūmju, bet var ņemt arī 2 daļas plūmju un vienu daļu ābolu.

Nomazgātus ābolus sagriež ar visām mizām, un plūmes atstāj ar kauliņiem. Vāra augļus, kamēr miksti, tad izrīvē caur sietu. Pievieno cukuru un turpina vārīšanu. Uz 5 mārc. augļu biezeņa ņem 1½ mārc. cukura.

ĶIRBJU MARMELĀDE

Ķirbi nomizo un atbrīvo no mīkstām daļām, sagriež mazākos gabaliņos un pārlej ar ½ etiķa un ⅔ ūdens maisījumu. Atstāj 24 stundas, tad notecina uz sieta. Liek katlā un vāra ar mazu ūdens piedevu mīkstus, pēc tam izrīvē caur sietu.

Uz 6 mārc. ķirbju biezeņa ņem 1½ mārc. cukura.

ZAĻO TOMĀTU UN ĀBOLU MARMELĀDE SALĀTIEM

Tomātus un ābolus ņem līdzīgās daļās. Tomātus savāra un izrīvē caur sietu un nosver, bet ābolus nosver nevārītus.

Uz 25 mārc. augļu masas ņem 7½ mārc. cukura.

RABARBERU MARMELĀDE

Ņem 2 mārc. rabarberu, 2 mārc. cukura, 1 citrona mizu.

Rabarberus nomazgā un nomizo, sagriež mazākos gabaliņos. Vāra ar cukuru un sarīvētu citrona mizu, līdz kļūst bieza. Noputo un pilda glāzēs.

ZAĻO TOMĀTU MARMELĀDE SALĀTIEM

3. mārc. tomātu, 2 mārc. cukura ,1 citrona miza, 1 tējkar. engvera.

Smalki sagrieztos tomātus vāra pašu sulā, līdz tie top mīksti, tad pievieno cukuru un garšvielas. Ja vēlas atbrīvoties no tomātu sēkliņām, tad pirms cukura pievienošanas izrīvē caur sietu. Gatavošanas veids kā citām marmelādēm. Karstu iepilda glāzēs, atdzisušu nosien.

MELOŅU MARMELĀDE

3 mārc. melonu gabala, 1½ mārc. cukura, 1 tējas glāze baltvīna, ½ citrona miza.

Meloni pārgriež, izņem mīkstās daļas un sēklas, tad nomizo un sagriež mazākos gabaliņos. Izmaļ caur gaļas mašīnu, pievieno cukuru, vīnu un citrona mizu, vāra kā parasti.

Meloni var arī vārīt nedaudz ūdenī mīkstu, tad izrīvē caur sietu, pievieno cukuru un garšvielas un vāra gatavu.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

1. — 9. novembrim A. Nuliša gleznu izstāde — DV mītnē, 123 Huron St., Toronto.
7. novembrī tradicionālais Mārtiņu sarīkojums ar dejām Kolumba zālē; rīko — TLB un TLSK.
8. novembrī Balle Palace Pier — DV Toronto nod. sarīkojums.
8. novembrī, pl. 7,00 vakarā. Gaujas gaidu vienības gadskārtējais Mārtiņu vakars Sv. Andreja baznīcas telpās.
16. novembrī, Sv. Andreja baznīcas zālē DV teātŗa izrādē — Robinsons.
16. novembrī — Tērvetes skautu vienības draudzības vakars TLB telpās.
22. novembrī, pl. 8 v. Latvijas 40 gadu svētku akts un koncerts baptistu baznīcas telpās. Walmer Road.
23. novembrī, plkst. 5 vak. Tērvetes skautu vienības draudzības vakars.
29. novembrī, plkst. 7,30 Toronto latviešu b-bas 10 g. atceres vakars biedrības telpās.
29. novembrī, pl. 8 vak. Sv. Andreja baznīcas zālē Smilšu torņa atkārtojums.
29. novembrī, no plkst. 11 rītā līdz 7 vak., Sv. Trisvienības baznīcā, 617 Sherbourne ielā, tradicionālais Ziemassvētku tirdziņš.
6. decembrī, pl. 6.30 vak. Malgas Jēkabsones - Dežardēnas koncerts Casa Loma zālē.
10. janvārī — LMM kluba sarīkojums.
7. februārī — tradicionālais karnevāls Palace Pier telpās. DV Toronto nodaļa.
27. februārī — Poļu zālē KLMA karnevāls.

HAMILTONĀ

22. novembrī — Latvijas valsts dibināšanas atcere.
29. novembrī — DV Hamiltonas nodaļas biedru vakars.
6. decembrī — DV Hamiltonas nod. Sporta kopas „Sparta" balle.

ST. KATARINĒS

29. novembrī Daugavas Vanadžu kopas gadskārtējais sarīkojums Atlanta klubā.

VAI JUMS IR VAJADZĪGS DARBS?
MĒS VARAM SNIEGT JUMS BEZMAKSAS PAKALPOJUMU
PASTĀVĪGAM un *PAGAIDU DARBAM:*
MĀJKALPOTĀJAS (var dzīvot uz vietas), PAVĀRI, VIESU APKALPOTĀJAS, APTIRITĀJAS, IZPALĪDZES MĀTĒM, DZĒRIENU PASNIEDZĒJI, galvenie pavāri, visāda veida izpalīgi, mājkalpotāju pāri u.c.
Jāprot kaut cik angļu valoda.
Arī
SEKRETĀRES, STENOGRAFI, BIROJA MAŠĪNU APKALPOTĀJI, GRĀMATVEŽI UN CITU NOZARU PIEDZĪVOJUŠI BIROJA DARBINIEKI.
Arī
PĀRDEVĒJI, KĀ VĪRIEŠI, TĀ SIEVIETES, AĢENTI, TECHNISKIE ZĪMĒTĀJI, TECHNIĶI U.C., KAM IR PRAKSE.
Angļu valodas prašana vēlama.
EMPI OYEES UNLIMITED
76 CHURCH STREET, TORONTO 1. EM 6-3571

PĀRĀKAS PAR CITĀM!
Penmans
WARRANTED PENMANS GRADE KNIT-GOODS
IZTURĪGĀS
DARBA ZEĶES
Lielā izvēlē dažāda stila un veida PENMANS DARBA ZEĶES Kādas jūs arī izvēlētos, iegūsit par zemākām cenām.
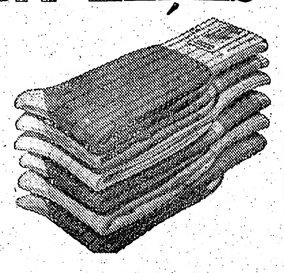
ARĪ APAKŠVEĻA — SILTĀ VEĻA
Slavens kopš 1868.
WS 10-4

LIELAJOS RUDENS MANEVROS RIETUMVĀCIJĀ

Mūsu līdzstrādnieka vērojumi vācu bundesvēra manevros ziemeļos no Bodenes ezera.

Rietumvācijā šoruden septembŗa beigās notika vieni no plašākajiem NATO sauszemes manevriem, kuŗos „zilie" cīnījās ar „sarkanajiem" iebrucējiem. Manevru lielteļpā ap Bonnu piedalījās arī Rietumvācijas prezidens prof. Heuss un kanclers Dr. K. Ādenauers (abi gan nekad nedienējuši „grenadieŗi"), veltot karavīriem humoristiskus uzmundrinājumus, bet aizsardzības ministrs Jozefs Štrauss (kaŗa laika virsleitnants) tīri kā piektais ritenis jaucās visur, kur vien kas notika.

Viņa drukno bavārieša stāvu, tērptu slēpētāja blūzē un „ķilenēs", ģenerālitātes vidū varēja manīt arī Heubergas manevru telpā, ko aptuveni aplī ierobežoja Tutlingena - Zigmaringena - Ebingena - Taiflingena - Bālingena - Rotveila un Švenningena. Zēl vieniģi, ka neparedzētu apstākļu dēļ Štetenā (Stetten am Kalten Markt) — manevru centrā — kur bija pulcējusies Virtembergas civilā un militārā prominence, neiznāca būt klāt Štrausa improvizētajā preses konferencē. Taču ātri pārvietojoties manevru apgabalā, ar spēcīgu tālskati varēja labi sekot ne vien dažiem manevru posmiem, bet arī secināt, ka bundesvērs, salidzinot ar priekšējo gadu, ir izveidots jau par iespaidīgu pasaules brīvības aizsardzības daļu. Krievu militāros „atašejus", kuŗus kā nelūgtus viesus attiecīgiem drošības organiem nācies no citiem manevru apgabaliem padzīt ar lielu traci, neizdevās manīt, bet varbūt viņi bija „iekortelējušies" kādā slepenā, svarīgākos manevru posmus labi pārredzamā vietā.

Dažās rindās nevar nepieminēt arī Štetenu un Heubergu — karavīru apmācības apgabalu. Štetenas ciems ticis garnizona nometnes godā jau ap 1910. gadu, kad turienes lauksaimniekiem militāristu vajadzībām bijis jāatdod 728 ha, dažuviet palabas zemes. Varbūt šis zaudējums ir kompensēts ar daudzajiem krogiem . . . Līdz 1. pasaules karam tur bijusi armijas vienību mītne, bet kaŗa laikā 20.000 krievu kaŗa gūsteknu nometne. Bada un tīfa dēļ daudzi no viniem palikuši Štetertāles kapsētā. Un kas zina, vai starp viniem negul arī dažs latvju mātes auklēājums.

Pēc 1. pasaules kaŗa tur iekārtota bērnu atpūtas un tbc ārstēšanas iestādes, bet kopš 1933. gada atkal nākuši, svīduši un gājuši karavīri vai no pus-pasaules, ar alus nodokli vien ciema kasei ik gadus caurmērā atstājot 30.000 marku . . . Tur ir bijusi Hitlera „pretinieka" Rēma SA skola un Musolini atbrīvotāja Skorcēnija vīru dresēšanas vieta. Tur ir drasējuši vlāsovieši ,Petēna franču miliči, slavenais vācu 999. soda bataljons „V-1" slepenās vienības, indiešu, dānu, flāmu un citu ārzemju leģionu piederīgie. Pēc kara tur bijusi bīstama DP nometne, kad taisā apmācību sviedrus svīduši Indokīnas karotāji no visām iespējamām franču kolonijām — balti, melni, dzelteni . . . Tagad te atkal argriezušies vācu karavīri (krodzinieki saka, ka ārzemju karaviri biiuši plašāka vēriena tērētāji), kas gan nenozīmē, ka Heubergas apmācību laukumi un šautuves būtu zaudējušas internacionālo raksturu. Heubergā nesen, noslēpumainības plīvurā tīts, nezin ko darīja arī kāds no Izraēlas atsūtīts prāvāks žīdu bataljons . . .

Jāatzīst, ka no draudošā atomkara (kam esot sagatavoti tikai 2,5% vācu karavīru) manevros nekas jaužams nebija. Liela daļa vācu karavīru apbrunota ar beļģu FN triecienšautenēm. Līdzšinējo amerikānu ložmetēju vietā gandrīz pilnīgi stāiies vecais, labais „kaulu zāģis" MG 42. No artilerijas vērojami galvenokārt 81 un 120 milimetru lielgabali.

Miglains, brīžiem līņā un dzirdama uzbrūkošo „sarkano" amerikānu tipa M47 tanku dārdēšana, kamēr tie pazūd miglā aiz nākošās augstienes. Tas atgādina gandrīz kādu senu izmisuma cīņas pilnu vasaru, rudeni un ziemu . . . Tikai ar to starpību, ka te maskēšanās tērpos (vecā vācu teltenu krāsa) zemei pieplakušajiem vīriem jāgaida šķirējtiesnešu lēmums — vai vini atzīstami par kritušiem vai ir gūstekņi. Ridlingenā pie kādas „beigto" grupas, kuŗas viņi novārtījušies ar dubļiem un mēsliem, kāds vecāks feldfēbelis ar Krievzemes kaŗos gūtu Dzelzs krustu pie krūtīm, spļaudās un nemaz nav apmierināts, ka viņš ar visu vadu ir „beigts". Tiešām, varbūt vecajam kaŗotājam nodarīts nesmukums, ipaši, ja kaut vai pa gabaliņu apskata viņa vīru tanku atvaires ierīces (tā saukto Sarkangalviti jeb „SS-10"), kuŗiem, ja tie ir pietiekamā vairumā un var ticēt oficiālajiem paskaidrojumiem — vēl neiznīcināms tanks neesot uzbūvēts. Jā, ja šitādi tanku atvaires raķešu ieroči ar 99% drošību būtu bijuši toreiz . . . Kāds viņu „puika" (no š .g. aprīļa iesaukuma) toties spļaudās par citām lietām, jo viņam laikam visa „kaŗošana" liekas tikai „džābs": „Tikai divas markas pa dienu un tik maz brīvā laika." Tālumā „dārd" tanku artilerija (droši vien petardes) un miglā uzliesmo raķetes. Kaut kur nošņāc spīdošie apmācību municijas šāviņi.

Arī švābi bariem vien apbrīno bundesvēra karavīrus un viņu ieročus, no kā spriežams, ka civilistu attieksmes ar armiju būtu vislabākās, kaut gan šajā manevru apgabalā, kad attiecīgās iestādes lūdza telpas privātdzīvokļos kareivju vai virsnieku pārnakšņošanai, kādā pilsētā ar 25.000 iedzīvotāju no laba prāta piedāvāta tikai viena pārgulēšanas vieta. Citā pilsētā (30.000 iedzīvotāju) bundesvēra karavīriem pieteiktas tikai 7 pārgulēšanas vietas, pie kam viens no šiem septiņiem bija arī kāds latviešu trimdinieks ar mansarda dzīvokliti . . . Karavīriem pieteiktās guļas vietas tomēr nevajadzēja. Šur tur rikotās veco vācu tradiciju manevru balles noritējušas labā saskaņā, kaut gan melš, ka uz virsnieku lūgumu tajās visvairāk salūgtas precētas sievas . . . Tā sakot drošības dēļ . . .

Nākošajā 1959. g. bundesvēra karavīriem būšot atkal jauns kaujas tērps (nezin jau kuŗo reizi!), jo šis esot nepraktisks. Tērps būšot ar kapuci, kas pārvelkama brunu cepurei ,lai lietū nekļūtu slapjš sausts. Šajā un citādā ziņā bundesvērā pārmaiņas notiek bieži. Pēc pēdējām pavēlēm vācu karavīriem, pamatstājā atstājoties, atkal rokas jāliek pie bikšu vīlēm — turklāt pirkstiem jābūt savilktiem dūrē. Jā, un bez čepures sveicinot, jāliek roka arī pie kailas galvas . . .

Bet runāt par tādām lietām nav daudz laika, jo „sarkano" tanku armija, kas, no Augsburgas nākdama, ir jau pāri Donavai izveidojusi priekštilta poziciju, Rīdlingenā turpina „lauzties" uz priekšu, bet „zilie" ar tanku prettrieciena knaibļu kustībām flankos pie Altheimas un Valdhauzenas mēģina šo triecienu uz rietumiem apturēt.

Pie Ēbingenas „vārās" smaga tanku kauja un kaŗojošo tanku starpā miermīlīgi uz vircas mucām vai traktoriem, laukus ardami, sēž un lielākajā mierā brauką švābu zemnieki. Un kaavļri lādas, ka viņiem iznākot likties tieši svaigi izlietā vircā . . . Kulminācijas punktu manevri sasniedz, kad „sarkanie" uz Heubergu (tūkstošiem vērotāju acu priekšā) no vācu, amerikāņu, franču un italiešu lidmašīnām izmet 400 vācu izplētņu lēcēju ar vairākiem dzīpiem un citiem kaŗa rīkiem. Tai pašā laikā (pie Ēbingenas) ar helikopteriem nelielā meža izcirtumā nosēžas „sarkano" pionieŗu (100 vīru) rota. Pēckaŗa Vācijā tā esot lielākā „gaisa desanta" operācija, kas notikusi bez sevišķiem starpgadījumiem.

Redzēto manevru kopiespaids ir labs, un paliek apziņa, kā, pēdējā laikā tiešām ir kaut kas darīts arī īstenai sarkano plūdu atvairīšanai.

LATVIEŠU UN IGAUŅU SADARBĪBA ARĢENTĪNĀ

Igauņu bij. cīnītāju organizācija Buenosairesā bija aicinājusi savā sarīkojumā 2. oktobrī Daugavas Vanagu pārstāvjus. Igauņu cīņu biedrus apsveica DV priekšsēdis Fricis Pāvulāns. Latviešu un igauņu organizācijas Arģentīnas galvaspilsētā darbojas ciešā kontaktā. Kā savu lielāko sasniegumu tās var atzīmēt pretkomūnistisko izstādi, kas guva lielu ievērību.

Buenosairesā darbojas Komiteja Eiropas atbrīvošanai, kuŗā ir 14 tautību pārstāvji, to skaitā arī latvieši. Šī komiteja organizē antikomūnistisku sarīkojumu, kas notiks decembŗa sākumā un kuŗā būs aicināti Arģentīnas valdības locekļi un diplomātiskais korpuss. Katras tautības pārstāvis teiks īsu uzrunu. Priekšnesumos būs dažādo tautību dziesmas un dejas. Sarīkojumam apsolīts preses, radio un televizijas atbalsts.

VIENA GLĀZE DEGVĪNA

Liekas, nekas tik spilgti neraksturo komūnistu partijas valdības totālitāro režīmu, kā nesenais paša Chruščeva paziņojums, ka turpmāk Padomju Savienības restorānos nebūs atļauts pārdot vairāk par vienu glāzi degvīna katram apmeklētājam (kas vēlēšoties iedzert vairāk, varēšot iet no viena restorāna uz otru). Dzeršanas postam Padomijā tiešām ir jābūt sasniegušam drausmīgus apmēŗus, ja ar parastajiem līdzekļiem Ch. padotajiem birokratiem nav vairs iespējams ar to tikt galā— svaru kausos bija jāmet viss labi barotā sarkanā diktātora politiskais smagums. Protams, mums grūti iedomāties iemetēju Chruščevu sātības apstuļa lomā, bet „komūnistiem nekas nav neiespējams", kā šie politiskie monopolisti mēdz lielīties. Ja vajadzīgs, sarkanās vergu valsts galva kļūst par galveno krodzinieku, kas nosaka, cik katram sarkanās „lopu farmas" iemītniekam ir tiesības dzert degvīnu, lai nekaitētu valsts plāna īstenošanai.

Protams, pats par sevi šis aizliegums ir visai smieklīgs, jo visiem taču zināms, ka Padomju impērijā vodku (degvīnu) var pirkt neaprobežotos daudzumos visas 24 stundas diennaktī, ja vien ir nauda, un ka degvīnu tur pārtikas veikalos pārdod daudz vairāk nekā pienu . . . Ierobežojums attiecas tikai uz parastās tautas restorāniem, bet ārzemnieku un valdošās jaunās šķiras krogos un varas vīru rīkotajās iedzeršanās degvīns plūdis pa vecam.

Ierobežojumi skars tikai mazo cilvēku, kas restorānā meklē degvīna tvaikos aizmiršanos, lai nebūtu jādomā par savu bezcerīgo dzīvi. Tas būs spiests savu degvīna pudeli izdzert vai nu savā guļas vietā vai kaut kur pie brīvās dabas krūts, riskējot nonākt valsts uzturētajā „protrezviķelā" (iestāde, kas ierīkota dzēruma izgulēšanai). **Budzis**

Mūsu laikraksta pārstāvis
VILIS MIĶELSONS
Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

MŪSU LAIKRAKSTA GALVENAIS PĀRSTĀVIS ČIKĀGĀ
OTTO KROLLS,
00 S. Halsted St., Hull House, Chicago 7, Illinois, USA.
Tel. MOnroe 6 - 5399

Mūsu laikraksta pārstāvis
ANGLIJĀ
G. ZARIŅŠ,
11 Alexandra Gdns, London, N. 10. Tel. TUD 0871, pieņem jaunus abonentus, kā pieņem un sniedz informāciju, arī abonementu pagarinājumus.

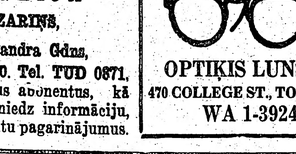
OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

Pudiņu un cepumu pulvēri tikai no
DR. OETKER
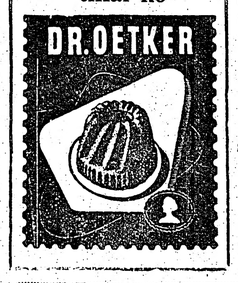

Latvijas Amerikā Hamiltonā
abonēšanas maksu, sludinājumus un informāciju pieņem
JĀNIS GAILĪTIS,
79 SMITH AVE., Hamilton, Ont., tel. JA 8-3247

JAUNĀKIE IZDEVUMI:
Sila ziedi — Elīne Zālīte — dzejas $1.50
Krāsainie darbi (rokdarbi) $2.50
Aušanas pamāciba $2.50
Turkinas angliski - latviskā vārdnīca $3.90
Mērnieku laiki (glītā audekļa sējumā) $6.80
Nāves karavāne — Svens Hedins $2.50
Jaunavu iela — V. Kārkliņš — romāns $3.80
Omartija kundze — A. Eglītis — romāns $4.50
Divas māsas — J. Veselis — romāns $3.00
Melnās āvis — T. Zeltiņa, romāns $3.40
Prāvesta dēls — G. Gunnarsons — romāns $2.80
Laila no Rīgas — A. Dziļums — romāns $4.00
KALENDĀRI:
DV — ASV un Kanādas — sienas kalendārs 1959. g. ar attēliem no DV dzīves $0.75
Diķa — Latvijas skatu sienas kalenārs $0.50
Vecā Zobgaļa kalendārs — laika grāmata $1.00
KOKA IZSTRĀDĀJUMI:
Svečturi, šķivji un pūra lādītes. Cenas no $10.00 — $70.00
ĀDAS IZSARĀDĀJUMI:
Albumi, naudas, aceņu, atslēgu un kabatas maciņi.
Grāmatu vāki, dienas grāmatas ar atslēgu.
ROKDARBI:
Galda segas, sedziņas, jostas, prievītes un grāmatu zīmes.
ROTAS LIETAS:
Sidrabā, ar un bez dzintariem — dažādu novadu.
Latvju Zeltene — rokdarbu žurnāls, dabūjams, sākot ar 29. līdz 31. n-ram. Cena $1.00 gab.
PIEDĀVĀ:
DV GRĀMATNĪCA KANADĀ,
123 Huron St. Toronto, 2-B, Ontario.

Britu Kolumbijas simtnieks
1858 - 1958

Lai atzīmētu Britu Kolumbijas simts gadu jubileju, ir speciāli pagatavots Kanadas Sudraba Dolars — viena no skaistākajām Kanadas metāla naudas vienībām.
Dolara mugurpusē ir mākslinieciski atveidots Ziemeļamerikas indiāņu laiku iegriezums kokā, kas simbolizē Britu Kolumbijas pirmos iedzīvotājus. Šādi vēsturiski attēli, iegriezti kokos, redzami šinī provincē daudzās vietās oriģinālā; tie pierāda pagātnes tradiciju bagātību.
Iegriezumus kokos indiāņi, kas tagad ierindojušies pārējo nāciju vidū, savā laikā turēja kā svētumu, kā cilts un ģimenes simbolus.
Šīs koku skulptūras Britu Kolumbijā — ir lielākā šī veida mākslas bagātība Ziemeļamerikā.
The House of Seagram
Dzērienrašotāji kopš 1857. gada

Toronto Latviešu b-ba un To
rī
TRADICIONĀLOS
KOLUMBA ZĀLĒ
• Atspirdzinošo dzērienu kartē
• Kristapsona bufete ar M
• Galdiņi novietoti
• Spālēs UN
Ieeja $1.50

Ziemassvētkiem iznācis Ilonas Leimanes klas
VILKAČU MANTINI
ar Oļģerta Ābelītes kokgrebumie
lielā, grezņā dāvanu formātā, vēl līdz šim tri
sagatavojumā. Līdzīgi Bēthovenam, tā atkal
grāmatu miļotājus, bet tas būs kaut kas pav
Pasūtinot apgādā reizē ar samaksu net. $5.0
samaksu, 50 proc. ($3.40) prēmiju grāmatas p
par brīvu (pieprasiet prēmiju grāmatu sara
arī uz nomaksu. Jūsu atsaucība būs liels at
rakstniecei.
Tāpat ar 50% prēmiju grāmatām vēl var
mūsu lielo izdevumu:
VARENAIS BĒTHOVENS, 1. un 2.
Daudzi ir iegādājušies otro eksemplāru un
Protams, labāka dāvanu grāmata Amerikā na
R. Blaumaņa 50. piemiņas ga
KOPOTU RAKSTU visi 12 sējumi ir iznākuš
visās korrektajās grāmatnīcās. Pilna komplekt
Iznācis arī Andrieva Niedras lielais traģisk
SIKSPĀRNIS
Cena $3.90, pasūtinot apgādā 20 proc. atlaid
iegādājušies šo vērtīgāko no Niedras darbien
1918. — 1958. gads
Latvijas valsts 40 gadu neatkarības piemin
lielo A. Gulbja biografisko vēsturisk
ZIGFRĪDS A. MEIEROVI
I un II grāmatas lielā greznā piemiņas kopsē
bam ir izcila nozīme ne vien mūsu literātūrā,
vēsturē, ar vēsturiskām personām ēpiskā iete
ša, kuŗa atmiņā neglabātos Z. Meierovica v
viešu mājas, kuŗas grāmatu plauktā šis dari
not apgādā, 50 proc. apmērā prēmiju gram
Līdz ar veltījumu iespiedisim visu pasūtinā
Pagājušajā 1957. g. SMITH - CORONA po
mašīnas tika pārdotas vairāk kā visu pārējo
visā Amerikā kopā. Šis fakts liecina ,kas ir
mašīna šodien. Ar latviešu burtu mašīnām
rakstīt citās valodās. Pasūtinot apgādā LATV
mašīnām 20% atlaide. Svētku pasūtinājumus
Ziemassvētku kartītes, foto, 12 k. kompl.
Jauktas foto un krāsainas, 2 duči .....
Pasūtinājums apgādam LATVJU GR
Waverly, Iowa, U.S.A.
Lūdzu piesūtīt ..... eks. I. Leima
MANTINIECE un kā prēmiju grāmatu
.....
Piesakos vēl uz sekojošām grāmatām:
.....
.....
.....
Samaksai pievienoju (cash, Money Ord.,
Grāmatas sūtīt: .....
(adrese) .....

ĀTRA ZĀĻU PIE
jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un
aizkara. Garantēta piegāde 15—20 dienu
jumi apdrošināti.
Informācijai zvaniet vai iegriezieties
B & A PHARMA
478 PARLIAMENT ST., TORONTO

KLAUSIETIE
LATVIEŠU MŪZIKU
LATVIEŠU
LATVIEŠU FIRMU PAZIŅO
LATVIEŠU RADIO RAI
Otrdienu vakaros no pl. 8,3
CHLO - RADIO RA
VILŅA G
LONDON

Toronto Latviešu b-ba un Toronto Latviešu sporta klubs
rīko

TRADICIONĀLOS Mārtiņus

KOLUMBA ZĀLĒ š. g. 7. novembrī, no pl. 8—1.

- Atspirdzinošo dzērienu kartē pārsteigumi.
- Kristapsona bufete ar Mārtiņzosi un citiem latviskiem gardumiem.
- Galdiņi novietoti deju zālē.
- Spēlēs UNIONA orķestris.

Ieeja $1.50 Laipni lūdz RIKOTĀJI.

Ziemassvētkiem iznācis Ilonas Leimanes klasiskais romāns

VILKAČU MANTINIECE

ar Oļģerta Ābelītes kokgrebumiem,

lielā, greznā dāvanu formātā, vēl līdz šim trimdā neredzētā sagatavojumā. Līdzīgi Bēthovenam, tā atkal pārsteigs visus grāmatu mīļotājus, bet tas būs kaut kas pavisam cits.

Cena $6.80

Pasūtinot apgādā reizē ar samaksu net. $5.00, vai ar pilnu samaksu, 50 proc. ($3.40) prēmiju grāmatas pēc jūsu izvēles par brīvu (pieprasiet prēmiju grāmatu sarakstu). Dodam arī uz nomaksu. Jūsu atsaucība būs liels atbalsts slimajai rakstniecei.

Tāpat ar 50% prēmiju grāmatām vēl varat iegādāties mūsu lielo izdevumu:

VARENAIS BĒTHOVENS, 1. un 2. kopsējums,

Cena $8.00

Daudzi ir iegādājušies otro eksemplāru un citi pat trešo. Protams, labāka dāvanu grāmata Amerikā nav vēl iznākusi.

R. Blaumaņa 50. piemiņas gads

KOPOTU RAKSTU visi 12 sējumi ir iznākuši un dabūjami visās korektajās grāmatnīcās. Pilna komplekta cena apgādā $45.00

Iznācis arī Andrieva Niedras lielais traģiskais romāns

SIKSPĀRNIS

Cena $3.90, pasūtinot apgādā 20 proc. atlaide. Vai esat jau iegādājušies šo vērtīgāko no Niedras darbiem?

1918. — 1958. gads

Latvijas valsts 40 gadu neatkarības piemiņai sagatavojam lielo A. Gulbja biografisko vēsturisko romānu

ZIGFRĪDS A. MEIEROVICS

I un II grāmatas lielā greznā piemiņas kopsējumā. Šim darbam ir izcila nozīme ne vien mūsu literatūrā, bet tāpat valsts vēsturē, ar vēsturiskām personām ēpiskā ietērpā. Nav latviešu, kuŗa atmiņā neglabātos Z. Meierovica vārds. Nebūs latviešu mājas, kuŗas grāmatu plauktā šis darbs trūks. Pasūtinot apgādā, 50 proc. apmērā prēmiju gramatas par brīvu. Līdz ar veltījumu iespiedīsim visu pasūtinātāju vārdus.

Pagājušajā 1957. g. SMITH - CORONA portable rakstāmmašīnas tika pārdotas vairāk kā visu pārējo firmu mašīnas visā Amerikā kopā. Šis fakts liecina ,kas ir labākā rakstāmmašīna šodien. Ar latviešu burtu mašīnām var netraucēti rakstīt citās valodās. Pasūtinot apgādā LATVJU GRĀMATA, mašīnām 20% atlaide. Svētku pasūtinājumus nododiet laikus.

Ziemassvētku kartītes, foto, 12 k. kompl. $1.00
Jauktas foto un krāsainas, 2 duči $2.00

Pasūtinājums apgādam LATVJU GRĀMATA,
Waverly, Iowa, U.S.A.

Lūdzu piesūtīt ..... eks. I. Leimanes VILKAČU MANTINIECE un kā prēmiju grāmatu .....

Piesakos vēl uz sekojošām grāmatām:

Samaksai pievienoju (cash, Money Ord., check) $.....

Grāmatas sūtīt: .....

(adrese) .....

ĀTRA ZĀĻU PIEGĀDE

jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. Garantēta piegāde 15—20 dienu laikā. Visi sūtījumi apdrošināti.

Informācijai zvaniet vai iegriezieties personīgi

B & A PHARMACY

478 PARLIAMENT ST., TORONTO WA 1-0432

KLAUSIETIES

LATVIEŠU MŪZIKU
LATVIEŠU ZIŅAS
LATVIEŠU FIRMU PAZIŅOJUMUS
LATVIEŠU RADIO RAIDĪJUMOS

Otrdienu vakaros no pl. 8,30—9,00.

CHLO - RADIO RAIDĪTĀJĀ
VIĻŅA GAŖUMS 680

LONDON ST. THOMAS

Frank Vass RA
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt. 403
College un Spadina ielas stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111
WA 2-6112, Toronto.

GRĪDU UZKOPSANAI
Irējiet ērti apkalpojamās
grīdu sandējamās un spodrināmās mašīnas.
CANADIAN FLOOR SERVICE,
661 Gerrard St., E., Toronto.
Tel.: HO 1-5209.

Meklē
BRONISLAVU ARNICĀNU,
Jāzepa meitu, dzim. 1920. g.
Ziņas no dzimtenes.
Ja kāds ko zinātu, lūdz rakstīt šī laikraksta kantorim ar Nr. 878.

TUVOJAS SVĒTKI — NEAIZMIRSTIET SAVUS PIEDERĪGOS DZIMTENĒ
PĀRTIKAS SPECIĀLSAIŅI

PA — 5 mārc. konservēta šķiņķa, 1 kg cūku tauku, aknu pastētes, 2 kg sviesta, 2 kg cukura, 0,5 kg pupiņu kafijas un 20 gab. Ziemassvētku svecīšu $24.75
Tas pats sainis dubultots, pievienojot 200 cigarešu (Chesterfield, Camel vai Capstan)..... $49.00
PB — 3 kg sviesta, 1 kg rīsu, 1,5 kg īstas dūmdesas, 0,5 kg pupiņu kafijas, 2 kg cukura, 1 mārc. kakao un 1 mārc. bišu medus $22,75
Tas pats sainis dubultots, pievienojot 200 cigarešu (Chesterfield, Camel vai Capstan) $43.75
PC — 9 mārc. konservēta šķiņķa, kakao, kafijas vai šokolādes (no katra pēc norādījumiem) + 60 Chesterfield cigarešu 19.75
Tas pats dubultots 32.75

Lūdz uzdot pareizu pilnu vārdu un uzvārdu. Preteja gadījumā adresāts saini var arī nesaņemt.

Pasūtinājumi adresējami:
DV GRĀMATNĪCAS — SAINĪŠU DIENESTS,
123 Huron Street, Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792.

Māte Latvijā meklē savu meitu
VERU, Pētera meitu,
OJERS, dz. Ozoliņš,
dz. 1909. g. No 1928. g. dzīvojusi Buenosairesā, Argentīnā.
Ja kāds ko zinātu, lūdz rakstīt EMMAI OZOLIŅŠ,
KRĀSOTĀJU IELA 25, DZ. 42,
RĪGĀ, LATVIJĀ.

Meklē
IMANTU, Jāņa dēlu,
RUDZĪTI,
30 g. v., un
JĀNI, Jāņa dēlu,
RUDZĪTI,
29 g. v.
Abi no Rīgas ,kur dzīvoja Imanta ielā 1a, dz. 1.
Kas ko zinātu, lūdz rakstīt šim laikrakstam ar Nr. 945.

LABĀKĀS
ZIVIS
DABŪSIT PIE
HIGHLINER
FILEJAS
ZIVIS AR KARTUPEĻIEM
ZIVIS ŠĶELĒS
LUNENBURG SEA PRODUCTS LIMITED
57 King St., East, Toronto.

Danforth - Pape - Mortimer rajonā
IZĪRĒJAMS
glīts dzīvoklis — 2 istabas un virtuve (2. st.)
Satiksme. Veikali. Garāža.
Tel.: HO 6-7521, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETEJIEM un TĀLBRAUCIENIEM
Tel. LE 4-1403

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 569 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā:

Svētdien, 9. novembrī 3 dievkalpojumi: pl. 9,30 **Bronksā** Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols, dziedās koris; pie ērģelēm Rita Pētersone; pl. 3 p.p. **Betlemes baznīcā** gadskārtējais „Rigas" skautu un „Zilā kalna" gaidu vienību dievkalpojums ar karogiem un sekojošo mītnes vakaru apakšējā zālē, māc. R. Zariņš; pl. 6 vak. **Džamaikā,** Mūsu Pestītāja baznīcā, māc. A. Ozols.

Latvijas neatkarības 40 gadu daudzinājums baznīcās svētdien, 16. novembrī 3 vietās: **Betlemes** baznīcā ar sek. skolas aktu; **Friportā,** Kristus baznīcā un **Bronksā** Sv. Toma baznīcā valsts svētku noskaņā.

18. novembŗa vakarā Betlemes baznīcā īpašs svētku dievkalpojums ar koncerta programmu.

CIKĀGĀ

Cikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5615 W. Ferdinand St. Māc. A. Rautenšilds.

Svētdien, 9. novembrī, pl. 10 bērnu dievvārdi un svētdienas skola. Pl. 11 Lāčplēša dienas dievkalpojums. Pirms un pēc dievkalpojuma apakšējā zālē Mārtiņu bazārs, loterija un grāmatu galda, gleznu izloze.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur,Ont., tel. 4-0302

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont. tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī, Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 9. novembrī, pl. 11 dievkalpojums. Svētdienas skola.

Otrdien, 18. novembrī Latvijas valsts dibināšanas svētku dievkalpojums pl. 7,30 vakarā. Dziedās draudzes koris.

Svētdien, 23. novembrī Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu pl. 11. Dziedās draudzes koris. Svētdienas skola.

Kičenerā 9. novembrī, plkst. 3 p.p. dievkalpojums Sv. Mateja baznīcā. Māc. A. Cops.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

9. novembrī, pl. 2 p.p. dievkalpoums Sv. Jāņa baznīcā. Svētdienas skola.

16. novembrī, pl. 2 p.p. Latvijas neatkarības svētku dievkalpojums svētdienas skolai, bērniem un jaunatnei. Pēc dievkalpojuma filma un priekšnesumi baznīcas sarikojumu telpās.

18. novembrī, pl. 8 vakarā Sv. Jāņa baznīcā Latvijas neatkarības svētku dievkalpojums. Koncertā piedalās: draudzes koris diriģenta J. Baruša vadībā, baritons Alb. Vītols un Vija un Anita Grigales — klavieru un ērģeļu dueti.

23. novembrī, pl. 2 p.p. Sv. Jāņa baznīcā Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Spredikos viesis mācītājs Jūlijs Vējiņš no Bafalo. Koris.

Sestdien, 29 novembrī — tradicionālais Ziemassvētku tirdziņš Sv. Trisvienības baznīcas telpās.

7. decembrī, pl. 2 p.p. Pateicības dievkalpojums sakarā ar draudzes 10 gadu darbības svētkiem Sv. Jāņa baznīcā. Spredikos viesis māc. Jānis Siliņš no Filadelfijas.

Māc. A. Brīedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

16. novembrī, pl. 2,30 p.p. Latvijas valsts dibināšanas dienas atceres dievkalpojums. Svētdienas skola.

23. novembrī, pl. 2,30 p.p., Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Svētdienas skola.

Bramptonā 15. novembrī, pl. 7,30 vakarā, Latvijas valsts dibināšanas dienas atceres dievkalpojums Grace United baznīcā. Dziedās Bramptonas latviešu biedrības koris. Tūlīt pēc dievkalpojuma svētku akts baznīcas zālē.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trisvienības baznīcā 11 Victoria Ave., S. CE 2-2385.

Ceturtdien, 6. nov., pl. 7,00 vak. draudzes bībeles stunda baznīcas blakus telpās. Piektdien, 7. novembrī, pl. 7,00 vak. jaunatnes jaunākās grupas stunda — 109 Ferguson Ave., South.

Svētdien, 9. novembrī, plkst. 5,30 vakarā Bībeles svētki. Piedalās mācītājs J. Vējiņš no Bafalo un draudzes koris I. Silkovskas vadībā.

Ceturtdien, 13. novembrī, pl. 7.00 vakarā draudzes jaunatnes vecākās grupas stunda mācītāja mājā.

Hamiltonas baptistu baznīcā, Stanley Ave. un Locke ielas stūrī, telefons NO 2-7975.

Māc Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 42-5512. Winipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont. Tel. jumi kara mēneša pirmajā svētdienā.

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

MONTREĀLA

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī

9. novembrī, plkst. 2 p.p. dievkalpojums.

16. novembrī, plkst. 2 p.p. Latvijas valsts dibināšanas atceres dievkalpojums - koncerts.

23. novembrī, plkst. 2 p.p. Mirušo pieminas dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

30. novembrī, plkst. 2 p.p. jaunatnes dievkalpojums.

Kornvallē 22. novembrī, plkst. 7 vak. Mirušo pieminas dienas dievkalpojums. Māc. V. Sēfers.

Mās. Arturs Voitkus, 2384 Beaconsfield Ave., Apt. 12, Montreal, P.Q. Tālr. HU 9-3224. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.

Piektdien, 7. novembrī, plkst. 7.30 vakarā jaunatnes pulciņa nodarbību stunda — meitenēm 5347 Athol Place, T. Johansona kundzes dzīvoklī, zēniem — mācītāja dzīvoklī.

Svētdien, 9. novembrī, plkst. 1.00 p.p. svētdienas skola; plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums. Spredikis: Upuris. Pēc dievkalpojuma — iesvētību mācību stunda.

Trešdien, 12. novembrī, plkst. 8.00 vakarā — Bībeles stunda.

Svētdien, 16. novembrī, plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums. Spredikis: Ārsts. Pēc dievkalpojuma jaunatnes pulciņa reliģiskā stunda baznīcā.

Otrdien, 18. novembrī, Valsts svētku dievkalpojums plkst. 8.00 vakarā baznīcā. Dziedās brīvm. L. Karlsone.

Svētdien, 23 novembrī, plkst. 1.00 p.p. Svētdienas skola; pl. 1.30 p.p. Mirušo pieminas dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās operdziedātāja N. Valdovska. Spredikis: Viena diena. Pēc dievkalpojuma iesvētību mācību stunda.

Trešdien, 26. novembrī, plkst. 8.00 vakarā — Bibeles stunda.

Kristīti: Dina Irene Krūze un Andris Pēteris Ortmanis.

Laulāti: Jānis Graudiņš ar Baibu Angelu Bucenieku.

Miris: Jānis Gramkaus, 79 gadus vecs.

ST. KATARINES

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Sv. Katarīnēs Latvijas valsts proklamēšanas 40 gadu atceres dievkalpojums 16. novembrī, pl. 3,30 p.p. Kristus baznīcā, 140 Russell Ave.

LONDONĀ

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē Bibeles svētku dievkalpojums Trīsvienības ev. - lut. baznīcā, Oxford un Colborne St., 9. novembrī, pl. 1,30 dienā.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bibeles vakari Walmer Road baznīcas telpās. Svētdienas vakaros pl. 10 Okvīles raiditājs (1250) pārraida reliģiska satura programmu latviešu valodā. Māc. R. Ekšteins.

✝

JĀNIS AUŠKAPS

dz. 1899. gada 28. jūnijā, miris 1958. gada 22. oktobrī Toronto.

TORONTO SV. JĀŅA EV. - LUT. LATVIEŠU DRAUDZES BĒRU KASE.

KAKTIŅŠ

TRANSPORTA FIRMA

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanit katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 8—9 vakarā.

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC
55 Wellington W., (tuvu pie Bay St.), Toronto, Ont. EM 6-6451
Vecākais ceļojumu un notāriāta birojas Kanadē — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notāriālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietās. Runā krieviski, vāciski un latviski.

Sūtīšanai piederīgiem, draugiem un paziņām

PIEDĀVĀJAM

Vilnes dzija, sevišķi miksta, piemērota zīdaiņu pūriņiem, 100 gr	$1.70
Vilnas dzija, piemērota kamzoļiem, jakām, cimdiem u. c., 100 gr.	$1.35
Dāmu veļas komplekts (Charmease), 265 gr.	$4.75 — $6.50
Dāmu veļas komplekts, apakšsvārki un bikses, nailons, 140 gr.	$4.80 — $6.60
Siltas dāmu veļas komplekts, 50% vilna, 50% kokvilna, 165 gr.	$4.80
Vilnas dāmu veļas komplekts, 165 gr.	$6.80
Dāmu veļas komplekts, kokvilna ar mežģinēm, 115 gr.	$3.80
Vilnas apakšbikses, dāmām, 120 gr.	$3.50
Dāmu krekliņi, tīras vilnas, bez piedurknēm, 90 gr.	$2.80
Dāmu cimdi, kokvilnas triko, pāris 50 gr.	$1.40 — $2.60
Dāmu cimdi, krepnailona, pāris 25 gr.	$2.00 — $3.20
Dāmu dūraiņi, pāris 25 gr.	$2.00 — $3.80
Dāmu džemperi, 275 gr.	$5.80—$7.60—$10.50
Galvas lakati, rajonvilnas, 100 gr., sākot ar	$1.25
Komplekts kungu apakšveļas ar garām piedurknēm un stilbiem, kokvilnas triko, 585 gr.	$4.50 vai $5.25
Komplekts kungu apakšveļas ar īsām piedurknēm un gariem stilbiem, kokvilnas triko, 350 gr.	$4.25 vai $4.95
Komplekts kungu apakšveļas bez piedurknēm, ar īsiem stilbiem, kokvilnas triko, 215 gr.	$2.80 $3.60
Kungu virskrekls, poplina, 300 gr., sākot ar	$6.90
Kungu cimdi, kokvilnas triko, 70 gr.	$1.00 $2.20
Kungu jaka, vilnas, pogājama, 380 gr.	$8.90 vai $13.50
Kungu svīteris, 100% vilnas, 710 gr.	$10.80 vai $18.75
Tīras vilnas šalle, 175 gr.	$2.40 vai $3.60
Vilnas sega, 875 gr.	$9.50 vai $12.50
Dāmu vai kungu lietus mēteļi, impregnēti, 1150 gr.	$15.50 $23.75
Dāmu zeķes	
Nailona, pāris 45 gr.	$1.50
Tīkla nailona, pāris 45 gr.	$2.00
Krepa nailona, pāris 60 gr.	$2.25
Vilnas, pāris 100 gr.	$2.50
Tīras vilnas, biezas, 120 gr.	$3.40
Kungu zeķes	
Vilnas ar nailona pastipr., 120 gr.	$1.80
Spunnailona, pāris 85 gr.	$1.20
Krepa nailona, pāris 55 gr.	$1.60
Slēpētāju zeķes, norvēgu, dāmu un kungu, pāris 175 gr	$1.75
Dāmu vai kungu ādas cimdi ar oderi 150 gr.	$5.60 vai $7.40
APAVI, ĀDAS UN GUMIJAS PRECES	
Ādas cepure, Kanadas, ausaina, 190 gr.	$4.75
Silti, nemirkstoši nailona zābaciņi (botes) dāmām, mazgājami, ar imitētas aitādas silto oderi, 950 gr.	$9.50
Gumijas stulmu zābaki dāmām un bērniem līdz Nr. 42, 1300 gr.	$6.50
Gumijas stulmu zābaki viriešiem, 1700 gr.	$8.50
Viriešu galošas, 550 gr.	$3.50
Slēpju zābaki kungiem vai dāmām, 1600 gr.	$14.60 $16.60 vai $18.00
Garie zābaki ar jērādas oderi viriešiem, 2800 gr.	$31.00
Ūdens zābaki, chromādas, viscauri oderēti, 1900 gr.	$27.00
Dāmu zābaciņi, brūni vai gaiši brūni, ar sevišķi izturīgu pazoli, līdz Nr. 36, 1700 gr.	$14.00
virs Nr. 36, 1750 gr.	$19.50
Dāmu kurpes ar ādas pazoli, svars pāri 800 gr., sākot ar	$10.80
Dāmu kurpes ar vieglu gumijotu pazoli, 800 gr., sākot ar	$9.50
Kungu kurpes pēc izvēles, 1000 gr.	$17.50
Melnas vai brūnas solidas kungu kurpes ar dubultzoli, 1100 gr.	$13.60 $15.50
Kungu ielas kurpes ar gumijas vai ādas zoli, 1400 gr., sākot ar	$10.80
Kungu sandales, darba vai sporta apavi, 600 gr., sākot ar	$7.50
Dāmu, kungu un bērnu mājas kurpes, 250 gr.	$3.00
Kamieļvilnas mājas kurpes, kungiem vai dāmām 350 gr.	$2.20
Melna vai brūna, ļoti labas kvalitātes kurpju virsāda, 16—17 kv, pēdas, 5—6 pāriem kurpju līdz ar oderādām, 100 gr.	$20.60
Ista zoļāda, ļoti labas kvalitātes, 1000 gr.	$4.20 vai $6.00
Ādas portfelis, trisdaļīgs, 700 gr.	$8.50, $14.00 vai $28.00
Zeķturi - korsete - elastīga (3 lielumi)	$2.40, $3.40 vai $4.80
Veļas gumija, 15 metri	$0.90
Dāmu vai kungu rokas pulksteņi (17 akmeņi), sākot ar	$18.00

Saini sagatavojot, — neaizmirstiet atskaitīt no vēlamā svara daudzuma 1 kg — 1,5 kg (smagākām) iesaiņojumam. Šinī sarakstā minētos priekšmetus var novietot arī t. s. standartsaiņos (kas izziņoti iepriekšējos sludinājumos) līdz vēlamajai svara robežai.

Pie saiņa izdevumu kopsummas vēl jāpieskaita licencei un pārsūtīšanai:

5 kg sainim	$5.60	10 kg sainim	$7.60
15 kg sainim	$9.50	20 kg sainim	$10.40

Katrs sainis ir apdrošināts — pazušanas gadījumā nosūtām otru saini vai arī izmaksājam naudu atpakaļ. Saiņi Latvijā nonāk 3—6 nedēļu laikā. Par saņemšanu piesūtām saņēmēja parakstītu pavadzīmi.

DV GRĀMATNĪCAS SAINĪŠU DIENESTS,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.

E. RUDZĪTIS, pārstāvis pie
I. MAWRODIN REALTOR,
2543 Dundas St., W., Toronto, Ontario,
tel. RO 7-3121.
MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BOARD.

ZIŅAS ĪSUMĀ

● Nedēļas nogalē pilnīgi apstājusies kara darbība Formozas šaurumā. Nedz sestdien, nedz svētdien komūnistu artilerija neizšāva neviena šāviņa. Nacionālisti ziņo, ka klusās dienas izmantotas salu apgādei, kas notikusi „ideālos apstākļos."

● Pēc lielaka apmēra tiesu prāvām Tenes apgabalā Alžīrijā 49 personas atzītas par vainīgām terroristiskā darbībā; vainīgajiem piesprieda cietumsodus no 5 līdz 8 gadiem.

● Beirutas tuvumā atkal sākusies vietēja rakstura apšaudīšanās. Cīnītāji ir agrākie nemiernieki un agrākā prezidenta Šamūna piekritēji. Uguns apmaiņas laikā 3 personas ievainotas.

BALTIEŠU KONCERTS BOSTONĀ

● **Jaunanglijas Amerikas baltiešu apvienības Bostonā šīs sezonas baltiešu koncertu serijas pirmais koncerts notika 17. oktobrī konservātorijas zālē ar lietuviešu vijolnieces Elēnas Kuprēvičus piedalīšanos, atskaņojot Lietuvas komponista J. Gaidela u. c. darbus. Nākamais koncerts notiks 16. janvārī ar igauņu mecosoprānu Irēni Losbergu.**

Decembrī iznāks Otto Krolla izdevniecībā, 800 S. Halsted St., Hull House, Chicago 7, Ill., tel. MO 6-5399, Dr. E. V. Komarzinska biografiskais romāns GAISMAS UN MĪLAS ĢENIJS MOCARTS

Jāņa Kārkliņa tulkojumā.

Šī grāmata Rīgā iznāca manā izdevniecībā un ieguva jo lielu lasītāju atsaucību. Grāmata kupli illustrēta un aptver Mocarta dzīvi: darbu, ciešanas un panākumus.

Iepriekš parakstoties maksās $2.50, pārdošanā $3.20. Iemaksa izdarāma ar MO vai čeku uz O. Krolla vārdu līdz 10. 12. 1958.

MADISON FURS
MAKER TO WEARER
Ietaupiet $150 līdz $250
UZ MŪSU AUGSTĀKĀS
KVALITĀTES KAŽOKIEM

	Parastā cena $	Pārdodam $
Elektrizēti roņādas mēteļi, ar krāsotiem trušu un minku apšuviem	245	89
Gludas aitādas mēteļi	225	139
Persiešu karakula mēteļi (krāsoti) melni un pelēki	225	139
Dabiski, pelēki teļādas mēteļi	285	159
Muskrat mēteļi (krāsoti) visjaunākos toņos	369	209
Pelēki karakuļa mēteļi	475	269
Šķērēti rakuna mēteļi (krāsoti)	545	289

NO MONEY DOWN 416 BLOOR W. PHONE WA. 2-9464
2½ BLOCKS EAST OF BATHURST
DAILY 9 P.M. SAT. 6 P.M.

IEVĒROJIET!

SŪTOT SAIŅUS UZ DZIMTENI

paturiet prātā, ka tos var pārsūtīt ar DV grāmatnīcas starpniecību un tie sasniegs adresātu visātrākā laikā.

PĀRTIKAS STANDARTSAIŅI

C—9	20 mārciņas smalkā vai graudu cukura, mannas vai balto kviešu miltu (pēc norādījumiem, cik no katra)	$11.20
c—18	Iepriekšējais dubultoti un 100 cigarešu (Chesterfield vai Camel) vai 500 gr šokolādes	$19.00
T—9	20 mārciņas augstākā labuma kausētu cūkas tauku	$20.80
Z—9	20 mārciņas žāvēta cūkas speķa, bēkona vai sviesta (pēc norād., cik no katra)	$24.50
S—9	20 mārciņas svaiga sviesta (paciņās vai 15 mārc. konservēta sviesta bundžās)	$25.25
M—9	20 mārciņas vislabākās kvalitātes kviešu miltu	$11.20
6—A	0,5 kg sviesta, 1 kg cūkas tauku, 1 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr. rozīņu, 300 gr. šokolādes un 20 cigaretes	$15.90
6—B	2 kg sviesta, 2 kg īstas dūmdesas, 2 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr. rozīņu, 400 gr. šokolādes, 454 gr. žāvētu plūmju un 40 cigaretes	$28.00
8—A	1 kg cukura, 1 kg sviesta, 1 kg šķiņķa, 0,5 kg pupiņu kafijas, 100 gr. šokolādes, 100 gr. tējas un 550 karameļu (bundžā)	$16.00
8—B	2 kg cukura, 2 kg sviesta, 2 kg šķiņķa, 1 kg pupiņu kafijas, 400 gr. šokolādes, 200 gr. tējas, 610 gr. kakao un 40 cigaretes	$27.80

Izdarot pasūtinājumus pa pastu, jāuzdod pareizas adreses latviešu valodā, tāpat neaizmirstiet pielikt saiņa Nr. un MO vai čeku. Pretējā gadījumā saiņa nosūtīšana aizkavēsies.

DV GRĀMATNĪCAS — Sainīšu dienests,
123 Huron St., Toronto, Ontario, CANADA.

VADĪTĀJU VAI VADĀMO NOPELNS

Skautisma un latviskās audzināšanas darbs ASV jendas 3. novadā

Trešais skautu novads, kas apvieno Mičigenas, Ohaijo un Indiānas valstu latviešu skautu vienības, cik zināms, ir viens no darbīgākiem jendas novadiem. No novada darbības sākuma pagājuši vairāk kā 6 gadi, visu laiku vad. A. Grigora vadībā. Šovasar A. Grigoram uzņemoties visas brīvās pasaules latviešu skautu vadību, par jauno 3. novada priekšnieku izraudzīts vad. A. Artmanis (Kalamazoo, Mich.). „Ja mūsu novads šodien ir viens no lielākajiem un aktīvākajiem, tad par to pateicība pienākas vad. A. Grigoram par viņa pašaizliedzīgo darbu novadā", saka novada priekšnieks vad. A. Artmanis uzņemoties jaunos pienākumus. Bez novada priekšnieka vadībā vēl ietelp: skautu vecākais, vad. A. Kangars (Gr. Rapidi), mazskautu vecākais, vad. E. Avots, roveru cilts virsaitis, vad. F. Sipols (Detroita), nov. sekretārs vad. R. Rollis, māc. A. Piebalgs un nov. ārsts Dr. A. Birznieks. Par novada darbību tuvākā nākotnē vad. A. Artmanis izteicās: 29. un 30. novembrī būs roveru un lielgaidu sagaita novada mērogā; tā notiks Kalamazū. Sagaitas vadība roveru cilts virsaiša F. Sipola pārziņā, bet saimniecisko priekšdarbu veikšana rov. vad. A. Lodes un 75. Jelgavas skautu vecāku padomes — izpildīšanā.

Šajā divu dienu sanāksmē notiks dievkalpojums, spec. lietpratēju, kā arī pašu roveru referāti, to iztirzāšana un debates, pētnieku puduru darbības, cilšu sanāksmes u. t. t. Pēc nodarbībām, kuras vērība tiks veltīta skautismam un latviskai audzināšanai, mītnes vakara vietā sagaitas dalībnieki pulcēsies Kalamazū skautu vienības gada svētkos (29. nov.). Parallēli sagaitai notiks arī novada vadītāju apspriede. Draudzībai un palīdzībai novada priekšnieks aicina visas skautu vienības, kaut ar mazumiņu atcerēties latviešu skautus Vācijā, lai ar to dotu viņiem iespēju nākošajā vasarā iziet nometnē. Par to, cik skauts skautodams mācās arī latvisko viņš turpina: „Pieredzēm bagātu vadītāju vadībā ārpus skautiskās vielas liela vērība tiek piešķirta arī latviskai vielai, un tā tiri mazais zēns jau 7 gadu vecumā ar to tiek pienācīgi iepazīstināts. Kā piemērs minams, ko redzējām pag. vasaras novada nometnē, kad pārsteiguma sacensībā skauti, no 12-16 gadu veci, īsā laikā zināja nosaukt vairāk kā 70 latviešu autoru grāmatas, kas pieder, ka šie zēni arī lasa latviešu grāmatas." Savā informācijā, novoda priekšnieks A. Artmanis, pieskaras un atzinīgi novērtē Grand Rapidu Skrundas 14. vienības izdoto mēnešrakstu „Sirojums", kurā ar rakstiem aktīvi piedalās kā skauti, tā gaidas, un vina audzinošā nozīme augsti vērtējama. To lasa ne tikai skauti, gaidas un to vadītāji novadā, bet arī aiz novada robežām", noslēdzot savu informāciju, saka vadītājs, kurš, turpat 30 gadu skautojot, krājis un ieguvis bagātu pieredzi un vēl šodien, būdams novada priekšnieks, aktīvi piedalās 75. Jelgavas skautu vienībā kā roveru vadītājs.

Bokis.

KALAMAZŪ

● DV apvienības valde nolēmusi $300,- ar Zviedrijas DV valdes starpniecību nosūtīt palīdzībai tautiešiem apspiestajā Latvijā. DV žurnāla atbalstīšanai valde piešķirusi $10,-, un ALA'i nolēmusi nosūtīt $10,-. Decembra sākumā apvienība paredzējusi sarīkot biedru vakaru.

● Šinīs dienās DV apvienība sākusi ziedojumu vākšanu grūtdieņu apdāvināšanai Ziemsvētkos, galvenokārt tiem, kas Vācijā mīt bēgļu nometnēs, slimnīcās un sanatorijās. Līdz šim atsaucies 21 ziedotājs un ziedojumu kopsumma sastāda $74,-. Ziedojumi adresējami: Mr. Edgars Krasts, 715 Peoneer Str., Kalamazoo, Mich., USA. M.

● Kalamazū ev. - lut. latviešu draudzes dāmu komitejas rīkotie rudens svētki notika svētdien, 26. oktobrī, Recreation Park jaukajā zālē. Tie bija ļoti kupli apmeklēti. Svētkus ievadīja draudzes mācītājs A. Piebalgs. Pēc tam sekoja priekšnesumu daļa. Vietējais DV vīru koris Jāņa Zuikas vadībā jauki nodziedāja J. Norvila, Aglona, E. Dārziņa Mirdzi kā zvaigzne un J. Vītola Mežezers. Liene Andersone deklamēja Fr. Bārdas un Aspazijas dzejoļus. Daira Kalnāja sniedza vijoles solo V. Mellina klavieru pavadījumā. Inese Ruka dejoja baletu. Jauniešu stīgu orķestris prof. Voldemāra Ruševica vadībā (Daira Kalnāja, Jānis Rinkušs, Lelde Brauķe, Ivars Līcis, Dace Rolle un Māris Ruševics) spēlēja V. Morē un N. Severna darbus. Noslēgumā vīru koris vēl nodziedāja vairākas dziesmas.

Sniegumus uzņēma ļoti atsaucīgi ,jo tie bija rūpīgi sagatavoti. Vīru korim nācās dot arī piedevas. Sevišķi jauks bija jauniešu stīgu ansambļa sniegums.

Pēc priekšnesumiem sākās mantu izloze, rotaļas un deja. Lielo zosi uz laimes numuru ieguva E. Ozola. Sarīkojums rītēja sirsnīgā latviskā garā, par ko jāpateicas draudzes dāmām, kas par visu bija gādājušas un rūpējušās. Bet par to čaklās dāmas ir arī gandarītas, jo šī sarīkojuma ienākumi ir sevišķi lieli. Bet tiem ir arī cēli mērķi: jāatceras talajā Sibirijā esošie, Vācijā mītošie grūtdieņi u. c.

Kalns

SIETLĀ (WASH.)

● Vašingtonas valsts studentu biedrības pilnsapulcē par jauno valdes priekšsēdi ievēlēja P. Krastiņu, bet valdē D. Faltēnu, I. Skuju un J. Praudiņu. Par revizijas komisijas priekšsēdi ievēlēja līdzšinējo biedrības prku — Lt. A. Birnbaumu, bet par locekļiem M. Piparu un A. Āberu. Goda tiesā ievēlēja O. Rūniķi, A. Vanderu, A. Skreju, S. Krūmiņu un A. Āberu. Par pārstāvjiem jaunatnes salidojuma rīcības komisijā, kas notiks nākošā gada septembrī ,ievēlēja J. Praudiņu un D. Faltēnu. Biedrība arī šogad rīkos Mārtiņa vakaru.

● 18. novembra atzīmēšanai Sietlas latviešu biedrības koris iestudē J. Vītola himnu „Svētī, Dievs, šo zemi dzimto". Tāpāt koris dziedās Jurjāna kantāti „Tēvijai", kur solo priekšnesumu sniegs brīvmāksliniece I. Trapāne no Portlandes. Svētku sarīkojums notiks svētdien, 16. novembrī, plkst. 12,00 latviešu biedrības namā.

● Vašingtonas valstī visgrūtāk izlauzt ceļu savā profesijā ir ārstiem, bet Valija Būmane oktobra sākumā apstiprināta par Ferlandes sanatorijas zobārstniecības klinikas vadītāju. Tas ir pierādījums, ka dažkārt tomēr izcilas spējas lauž daudzus aizspriedumus.

V. Būmane 1930. g. Rigā beigusi zobārstniecības fakultāti un sāk privātpraksi. Svešniecības gaitās Vācijā seko darbs amerikāņu kara slimnīcā, bet ierodoties Vašingtonas valstī, vietējie likumi liek ķerties pie zobārstniecības ābeces. Nostrādājusi 4 gadus Ferlandē, V. Būmane, toreiz gan vēl V. Roze, dodas uz Čikāgu, lai jau 1957. g. atgrieztos ar diplomu: „Doctor of Dental Surgery."

Pēc atgriešanās Sietlā, nāk piedāvājums no Ferlandes sanatorijas pilntiesīgas zobārstes darbam. Līdzšinējam zobārstniecības klinikas direktoram aizejot citā darbā, nāk piedāvājums pārņemt šo augsto posteni, kas dod lieliskas iespējas strādāt vismodernāk iekārtotā klīnikā.

Ādolfa un Valijas Būmaņu jaunā adrese — 3016 West Garfield Street, Seattle 99, Wn., tel. AT 2-0260.

● Pēc galīgās norēķināšanās. 31. maija nama pārvaldes sarīkojums ar loteriju ir devis $596,14 skaidru atlikumu.

● Uz Sietlu no Venecuēlas pārcēlies Zeltkalis H. Dāboliņš ar kundzi gleznotāju Lidiju Dāboliņu. Iecelojis ASV ar zināmu rīcības kapitālu, H. Dāboliņš nav spiests meklēt maizes darbu, bet turpina strādāt savā profesijā, līdztekus atverot rotas lietu un gleznu veikalu universitātes rajonā. Vienu L. Dāboliņas gleznu jau nopircis kāds Sietlas mākslas darbu un gleznu kollekcionārs. H. Dāboliņa darinātām zelta rotām gan daudz apbrīnotāju, bet pircēji parasti izšķiroties — greznoties par dolaru . . . H. Dāboliņš kaldina arī latviskas rotas. Lidija Dāboliņa Liepājā beigusi lietišķās mākslas vidusskolu un ir laba lietpratēja visos stila un etnografiskos jautājumos. Viņu veikals atrodas 4557 University Way. Visos šīs nozares jautājumos vakaros iziņa arī pa tālruni — LA 5-8615.

TREŠDIEN, 5. NOVEMBRĪ

Neptuna un Marsa konstellācija sola šodienu pārvērst pārsteigumiem bagātā laika sprīdī. Negaidītas tālas ziņas jau rīta cēlienā var izsist jūs no normālām sliedēm. Rīkojieties ātri, vadoties vairāk ar jūtām, ne prātu. Nesēžiet uz sava naudas maka — ja vajadzīgs nežēlojiet izdot lieku dolaru sev vai savu tuvinieku un draugu priekam. Pēcpusdienas un vakara stundas sola jaukus brīžus.

Laimīgais skaitlis šodienai ir 5.

CETURTDIEN, 6. NOVEMBRĪ

Nedrošība un vilcināšanās pieņemt izšķirējus lēmumus iezīmēs šīsdienas rīta cēlienu. Nenovērtējiet sevi par zemu. Grābjiet kaķi tieši aiz astes un bāziet maisā. Droša izrīcība aiztaupīs jums tuvākā nākotnē dauz nepatikšanu. Pašpaļāvība šodien palīdzēs jums atcerēties, ka nemaz neesat tāds nekur nederīgs vraks, bet gan bīstams lādiņš, kas var sacelt lielu vētru pavisam mierīgos ūdeņos. Vakara stundas šodien pavadiet mājās savu tuvinieku vidū.

Laimīgie skaitļi šodienai ir 2 un 5.

PIEKTDIEN, 7. NOVEMBRĪ

Nozīmīga diena visiem, kas lielu vērību veltījuši sava gara izglītošanai. Gandarījums par paveikto un pelnīta atzinība, ko neesat gaidījuši, dos jums jaunus spēkus darbu ar sekmēm turpināt. Arī tiem, kas jau ilgu laiku nav rokās ņēmuši labu grāmatu, šodien derētu atcerēties, ka no maizes un pulka naudas vien neviens pavisam laimīgs nav kļuvis. Mēness pēcpusdienas stundās ievērojami ietekmēs jūsu jūtu dzīvi. Viena otra asara nobirs gan laimīgas mīlestības altārī, gan arī iepīlēs rūgtajā greizsirdības kausā.

Laimīgie skaitļi šodienai ir 1 un 9. Valkājiet zelta rotas.

Jūsu Ēriks Jēkabsons.

PUTNI UN GREDZENI

Policijas automašīnu griezīgie sirēnu kaucieni un kūpošās pistoles High parkā pagājušajā nedēļā nebūt neliecināja, ka kāds uzņēmīgs kanadietis būtu atkal sadomājies drusku palaupīt kādā no tuvējām bankām. Patiesības labā jāpaskaidro, ka vismaz trīs policisti (bez nepieciešamām „medību atļaujām") šajā brīdī nodevās pavisam karstām medībām. Toronto lielākajā parkā pašā dienas laikā bija parādījusies ar trakuma sērgu slima lapsa. Kā daudzi labi mednieki, tā arī mūsu policisti izrādījās diezgan vāji pretinieki slimajam un bīstamajam lapsas kūmiņam.

Būtu drusku pārspīlēts, ja tūliņ redzētu visas High parka apkārtnē jaunbūvētās un pavecās torontiešu mājas pilnīgi aizbarikadētas. Un tomēr ir pilnīgi reāls iemesls nopietni brīdināt vismaz mūsu tautiešus, jo galu galā katrs latvietis mums ir dārgs, it īpaši vēlēšanu laikā. Sevišķi jābrīdina tie, kas, kamēr izmaksā jauno automašīnu, rafinēti turas pie nezin' kur izrautas tezes, ka bērni ģimenē ir diezgan dārgs prieks, kādēļ savas iedzimtās vecāku mīlestības jūtas veltī kaķiem un suņiem. Vislabākais būtu nekavējoties visus kaķus un suņus potēt pret „polāro trakuma" sērgu. Tik tiešām ar sērgu nav nekādi joki. Daudzas slimās lapsas, žurkas un pat skunksi veicinot ātru sērgas izplatīšanos. Tomēr visbīstamākais slimības pienesējs jūsu mājā var būt no rīta pastaigas atgriezies Incis, Pincis vai Reksis.

***

Tautietis J. Lapukis no Hamiltonas mums raksta:

„Pirms neilga laika man Lutera purvā no pāri lodojoša bara laimējās izšaut dažas piles. Vienai no tām ap kāju bija vieglmetalla gredzentiņš ar vietas nosaukumu un numerāciju. Domāju, ka nebūšu vienīgais latviešu mednieks, kam gadījies nošaut gredzenotu putnu, tādēļ dažus vārdus par to.

Gandrīz visās valstīs ir zinātniski iestādījumi, kas nodarbojas ar putnu dzīves pētījumiem. Tie cenšas arī noskaidrot laikus putnu ceļojumos, ziemas mitekļus u. c. Šim nolūkam putniem, viņu perēšanas vietās, ap vienu kāju vai uz viena spārna tiek uzlikts viegls metalla gredzentiņš. Putnu pētniecības institūti visā pasaulē apmainās ar novērojumiem, un tā zinātniekiem izdevies itin labi izsekot putnu ceļiem. Arī Latvijā pie mūsu universitātes pastāvēja Ornitoloģiskā centrāle putnu faunas pētīšanai. Šai centrālei centīgi talcinieki bija mežu darbinieki, studenti, skolēni. Visā Latvijā apgredzenoja apm. 170 sugu 70.000 putnu. Ziņas par apgredzenoto putnu gaitām mēs saņēmām ne vien no Eiropas valstīm, bet arī no Afrikas un Āzijas. Tā, piemēram, Latvijā gredzenoti vanagi bija nošauti Francijā un Spānijā; strazdi — Vācijā un Itālijā, baltie stārķi — Nīlas upes krastos Afrikā.

Arī Kanadā putnu dzīves pētījumiem veltī lielu uzmanību. Katra mednieka un dabas drauga pienākums ir te nākt talkā. Atrodot gredzenotu putnu — gredzentiņš no kājas vai spārna nonemams un tas līdz ar informāciju, kur un kad minētais putns nomedīts, nododams vietējam medību inspektoram, kas tad rūpēsies, lai ziņas nonāktu īstās rokās."

***

Tāpat kā makšķerniekiem, arī mednieki ir nepieciešama ne vien pacietība un labi rīki, bet arī itin pamatīga apvidus pazīšana. Lietpratēji, medību statistiku pētot, ir konstatējuši, ka brieža nomedīšanai mednieka jāpavada mežā caurmērā 15 dienu. Tie, kas, uz bukiem iedami, domājot mežā padzīvot tikai dažas stundas vai dienas, lai labāk tūliņ pierakstoties tukšpadsmitnieku brālībā. Šai statistisko datu pētnieku teorijai ir pilnīga taisnība. Mans darba biedrs Maks šoruden Ontario ziemeļos nodzīvoja 14 dienu, kad dabūja redzēt kādus divus aļņus un 8 bukus, bet nevienu īsti pa šāvienam. Piecpadsmitajā dienā, braucot uz mājām, kādus pāris simts soļus no tuvējā ciema, ceļmalā ieraudzīja varenu aļņu bulli. Maks apturēja mašīnu, izkāpa laukā un bez lielām pūlēm nogāza lielo tēvaini. Arī vairāki mūsu mednieki, kas šogad savās mājās virs viltotā kamīna jau montē pie sienas brangus briežu un aļņu ragus, svēti apliecina, ka vislabāk aļņu un buku šaušana esot tieši ceļa malā. Daudzi kanadieši nemaz mežā neejot. Braukājot tikai mašīnā pa meža ceļiem. Mašīnā silti, radio spēlē, un buki patiešām nākot no biezokņiem laukā ceļmalā skatīties, kas tur viņu territorijā, skaistā rudens laikā, trobeli taisa. Daži automašīnās medīt izbraukušie, pat ausis nekustinādami, pauž apšaubāmo patiesību, ka vislabākais aļņu un briežu medību laiks no automašīnām esot tad, kad mašīnas radio uztvērējā skanot gaidāmā laika ziņojums. Ja neticiet — izmēģiniet arī jūs.

A. Pelēkais.

Z. Lazdas piemiņas vakars

7. novembrī Z. Lazdas Piemiņas fonds rīkos Portlandē dzejnieces piemiņas vakaru. Piedalīsies rakstnieks V. Kārkliņš ar referātu, brīvmāksliniece I. Trapāne dziedās T. Ķenina godalgotās dziesmas ar Z. Lazdas tekstiem. Būs arī deklamācijas.

TUVOJAS ZIEMASSVĒTKI —
Nekavējieties ar dāvanu sūtījumu piederīgajiem dzimtenē.
KUNGU UZVALKU DRĀNAS.

Le —	brūna, brūna ar retām svītrām vai pelēka musturota drāna vīrlešu ikdienas uzvalkam, $3.60 metā. Komplekts: 3,25 m drānas un visi drēbnieka piederumi (kopīgais svars 3,5 kg)	$20.50
Pa —	tumši zila, tumši brūna vai pelēka vilnas drāna, $4.80 metrā. Komplekts (3,5 kg)	$24.50
Vi —	tumša ar smalkām svītriņām vai dažādu nokrāsu smalki rūtaina angļu vai dāņu ķemdzijas drāna, $6.90 m. Komplekts (3,30 kg)	$32.00
La —	tumši pelēka (t.s koksa krāsa) vai baložpelēka, ļoti labas kvalitātes drāna, $7.80 m. Komplekts (3,3 kg)	$35.00
Hf —	tumši pelēka, tušmi zila, zaļgana vai brūngana angļu ķemdzijas drāna, viegli svītrota, $8.20 m. Komplekts (3,3 kg)	$36.50
Hl —	visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas audums, dažādās nokrāsās, $10.90 vai $12.90 m. Komplekts (3,3 kg)	$43.80 resp. $52.50
Ms —	melns angļu ķemdzijas audums (iesvētībām, kāzām, viesību tērpiem u. t. t.), $6.90, $8.20, $10.90 vai $12.90 metrā. Kvalitāte kā Vi, Hf vai Hl drānām. Arī komplektiem tādas pašas cenas kā Vi, Hf, vai Hl.	

Šo saiņu cenām jāpieskaita klāt licences, porto un apdrošināšanas izdevumi:

5 kg sainim	$5.60	10 kg sainim	$7.60
15 kg sainim	$9.50	20 kg sainim	$10.40

Augšā minētos komplektus var apvienot pēc izvēles līdz vēlamai svara robežai.

Pasūtinot pa pastu lūdz uzdot skaidri salasāmu latviešu valodā vārdu, uzvārdu un adresi.

DV GRĀMATNĪCAS — Sainīšu dienests,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.
INFORMĀCIJAI zvanīt EM 8-0792,

Watson's
KRUSTĀM X ŠĶĒRSĀM
(Patentēts 1945
FRENCH SHORTS
555

Speciāli piegrieztas ērtai valkāšanai, elastīga josta, ērta, pašslēdža „Criss - Cross" priekšā, pagatavotas no labas kvalitātes materiāla, ar kokvilnas piejaukumu. Viegli mazgājamas, nav jāgludina, ilgi valkājamas, labi pielaikojamas.

W 2 - 8

TORONTO BAPTISTU DRAUDZE

Sākot ar 2. novembri un turpinot katru svētdienas vakaru pl. 10—10:15, pārraidīs garīga satura programmu no Okviles raidītāja (1-2-5-0).

Svētdien, 9. novembrī, pl. 3 p. p., svinēs 7. gada svētkus Walmer Road baznīcā. Piedalīsies igauņu bapt. dr. koris un solisti M. Dežardēna un P. Geistauts.